

Fiskets Gang

14/15 UKE 31
1982

Fiskets Gang

Utgitt av Fiskeridirektøren

68. ÅRGANG

Nr. 14/15 - Uke 31 - 1982

Utgis hver 14. dag

ISSN 0015 - 3133

Ansv. redaktør:

Sigbjørn Lomelde
Kontorsjef

Redaksjon:

Vidar Høviskeland
Kari Østervold Toft
Per Inge Hjertaker

Ekspedisjon:

Dagmar Meling
Kari Storli

Fiskets Gangs adresse:

Fiskeridirektoratet
Postboks 185, 5001 Bergen
Telf.: (05) 23 03 00

Trykt i offset

A.s John Grieg

Abonnement kan tegnes ved alle poststeder ved innbetaling av abonnementsbeløpet på postgiro-konto 5 05 28 57, på konto nr. 0616.05.70189 Norges Bank eller direkte i Fiskeridirektoratets kassakontor.

Abonnementsprisen på Fiskets Gang er kr. 100.00 pr. år. Denne pris gjelder også for Danmark, Finland, Island og Sverige. Øvrige utland kr. 125.00 pr. år. Fiskerifagstudenter kr. 60.00.

PRISTARIFF FOR ANNONSER:

Tekstsider:

1/1 kr. 1900 1/4 kr. 600
1/2 kr. 1100 1/6 kr. 450
1/3 kr. 750 1/8 kr. 350

Andre annonsealternativer
etter avtale

VED ETTERTRYKK FRA
FISKETS GANG
MÅ BLADET OPPGIS SOM KILDE
ISSN 0015-3133

INNHold — CONTENTS

USA — ny hovedavtaker av norsk oppdrettsfisk Norwegian fishfarmers ready for the American market	427
Bergens Tidende presenterer Teledata på NOR-FISHING -82 Introducing Teledata	433
Utnyttelse av energi i havbølger Propulsion energy from sea waves	437
«Blåskjellærere» skaper ny næring New industry develops around blue mussels	439
Nyttig om redningsdrakter Survival suits reviewed	443
Stordriftsfordeler i sildemelsindustrien Big is not beautiful in the herringmeal industry	449
Nybygg, kjøp og salg av fiskefartøyer på 13 m. l.l. og over — under 100 brt. The fishing vessel market	455
Franske kombinasjonsfartøy — noen problemstillinger Combination vessels or not — a French evaluation	461
F.G. oversikt over fisket Norwegian fisheries this period	467
Statistikker Statistics	469

Redaksjonen avslutta 4. august

Forside: Motiv fra Skrova (foto Per Inge Hjertaker)

Norsk Akvakultur A/S satsar på Amerika:

USA – ny hovudavtakar av norsk oppdrettsfisk

Eksportsjef Leif Liby i Norsk Akvakultur A/S kom nyleg attende frå eit opphald i USA, der han har studert mulegheitene for sal av oppdrettsfisk frå Noreg. Liby konsentrerte seg om marknaden på vestkysten av USA, og er full av optimisme når det gjeld denne marknaden. Trass i stive fraktprisar og konkurranse frå mellom anna Stillehavslaksen, vil det ikkje vera vanskeleg å selja store kvanta oppdretts-

fisk på denne marknaden, sier han i dette intervjuet.

Norsk Akvakultur A/S har no kontakt med ei amerikansk butikkjede, som distribuerer langs heile den amerikanske vestkysten, frå California til og med Canada, og Liby opplyser til Fiskets Gang, at hans firma i første omgang tek sikte på å eksportere 200 tonn regnbogeare til denne marknaden i år.

Bakgrunnen for denne norsk-amerikanske kontakten var eit amerikansk firma som driv sal av maskinutstyr på vestkysten av USA. Representantar for firmaet var på vitjing i Noreg og synte stor interesse for norsk oppdrettsfisk. Dei kjende til norsk eksport av oppdrettsfisk til austkysten, og meinte at det også er ein stor marknad for slike produkt på vestsida av USA.

Med utgangspunkt i dette vart Liby invitert til Seattle, som er senteret for det distribusjonsnett det amerikanske firmaet nyttar.

– Etter det eg har sett vil eg tru det er eit godt marknadspotensiale for norsk oppdrettsfisk på vestkysten av Amerika, seier Liby.

– Dette trass i stive flyfrakter. Frakta på kvart kilo fisk vil i dag liggja på mellom 8 og 12 kroner pr. kilo. Salspris frå detaljist blir omlag 50 kr og det er mykje i Amerika. Det er usikkert korleis dei amerikanske forbrukarane vil reagere på ei såpass dyr vare.

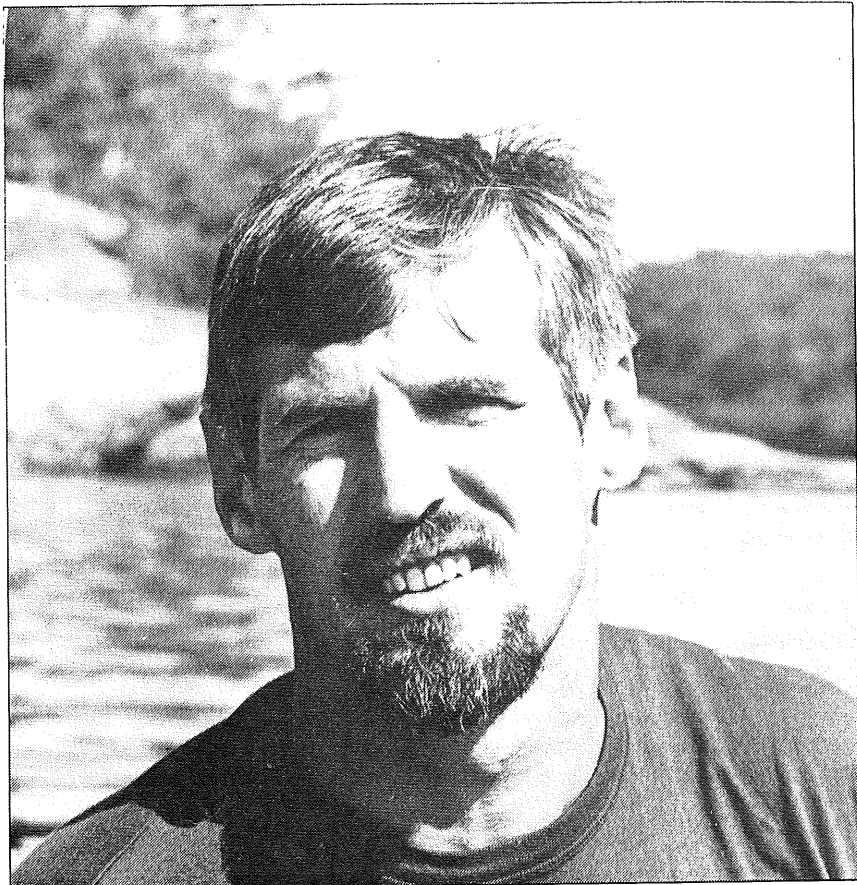
Ein av de faktorane som imponerte dei amerikanske importørane mest var kor fort og effektivt kvar ordre kan effektuerast. Dersom vi pakkar fisken i Austevoll om fredagen, vil vara liggja klar til distribusjon på vestkysten mandag morgon.

var mellom anna opptekne av kor godt det norske apparatet for kvalitetskontroll fungerer.

Liby fekk og førespurnader om andre fiskeslag, og utelukkar ikkje eksport av til dømes torsk og kveite til denne marknaden i framtida.

Vi spurde om ikkje konkurransen frå Stillehavslaksen vil gjera marknaden usikker:

– I sesongen frå juni til september, kan vi ikkje venta oss dei store ordrane. Men resten av året er det heller vanskeleg å få tak i Stillehavslaks.

Eksportsjef Leif Liby har studert marknadstilhøva på vestkysten av Amerika.

Kvalitet

Liby understrekar og at dei amerikanske importørane ser ut til å leggja stor vekt på kvalitet, men at det verkar som om norske fiskeprodukt generelt ser ut til å ha godt ord på seg. Importørane

Prismessig kan vi nemleg ikkje konkurrera. Den finaste kvaliteten av Stillehavslaks, Red King Salmon, er nå nede i to-tre dollar for pundet.

Vi har likevel tru på at dei finaste spisestadane ikkje vil vika tilbake for vår pris, og vi må hugsa at til dømes California er ein svært rik stat.

Amerikanarane driv og ein del oppdrett av regnbogeare sjølve, men det er mest snakk om mindre fisk på omlag eit halvt kilo, seier Liby.

Leif Liby fortel vidare at det er tydeleg at dei norske marknadsframtøta har hatt effekt, sjølv i vest. Det ser ut for at norsk oppdrettslaks er tolleg bra kjend, medan fleire av importørane ikkje hadde høyrte om norsk regnbogeare.

Fargen viktig

Amerikanarene legg stor vekt på fargen, og det er difor viktig at laksefisken har ein fin raudfarge. Samstundes bør fisken vera litt feit. Importørane synte og stor interesse for norske oppskrifter, og korleis vi tilberedar fisk her til lands.

– Vi planlegg no å senda over ein del slike brosjyrar gjennom Fiskeoppdretternes Salgslag. Marknaden er sjølv sagt og interessert i vareprøvar og demonstrasjonar, og det skal dei få, lovar Liby.

– Det er klårt at dersom forbrukarane verkeleg godtek det produktet vi kan tilby, ligg det eit enormt potensiale her. 2–3000 tonn er for inkje å rekna på denne marknaden. Her står det jo og på om vi klarar å få til eit godt samarbeid med dei ulike flyselskapa.

Men når marknaden er stor aukar og ansvaret vårt. Eg trur det er viktig å leggja seg på ei gradvis oppbygging, slik at vi heile tida har full kontroll med det som skjer.

Det er og viktig å vera nøktern og realistisk. Vi må få marknadsrøynsle frå USA før vi kan seia noko om utvikling og framtidig norsk eksport til dette landet.

Optimist

– Personleg er eg optimist når det gjeld den nye marknaden. Vi har kontakt med eit distribusjonsfirma som er stort sjølv etter amerikanske mål, og Norsk

Leif Liby satsar på eit maritimt miljø også i framtida, og er optimist på vegne av norsk fiskeoppdrett.

Akvakultur hjem til å konsentrera seg om Los Angeles, San Fransico, Vancouver og Seattle.

– Sjølv om vi først og fremst satsar på regnbogeare kjem vi og til å tilby importørane det vi kan skaffa av laks.

– Er samkjøringa mellom norske fiskeeksportørar god nok i dag?

– Eg har inntrykk av at samarbeidet er bra, i alle høve er det eit godt miljø i Austevoll. Til dømes skal vi marknadsføra fisken til dei ulike anlegga i Austevoll under samlenamnet Austevollfisk.

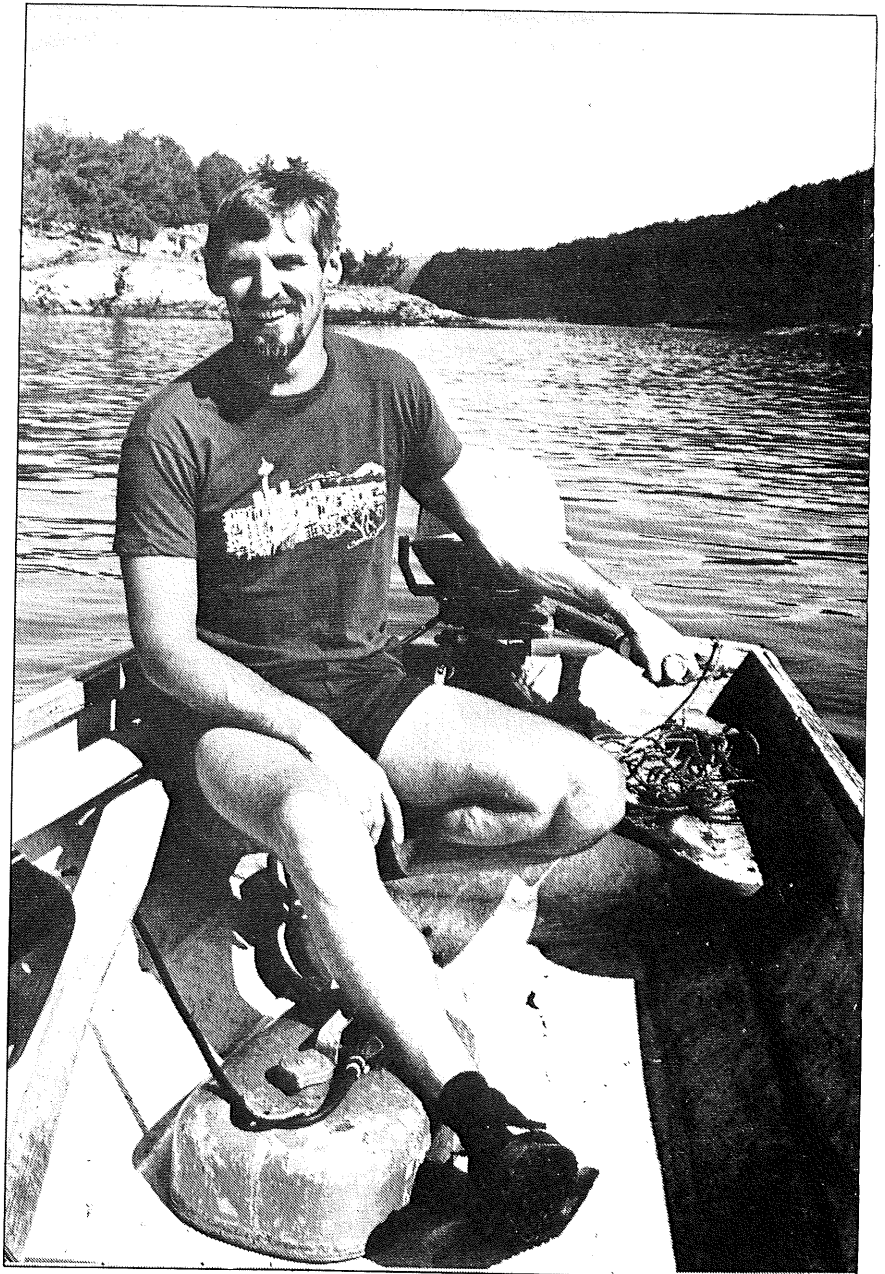
Når det gjeld samarbeidet i resten av landet har eg kjensla av at dei fleste eksportørane ønskjer å stå fritt, men at dei innser at det er nødvendig å sam-

ordna aktiviteten på ein del områder, og dei fleste tek vel konsekvensen av dette.

Vi vona at samkjøringa på den amerikanske marknaden blir betre enn på den franske. Situasjonen i Frankrike er etter kvart at det er alt for mange eksportørar på kvar importør. Norske firma driv såleis og underbyr kvadrane.

Andre marknader

– Kva med eksportsituasjonen elles? Har Norsk Akvakultur A/S andre marknader i kikkerten?

– Eg trur vi skal vera varsame med å opna nye marknader enno, og heller konsentrera oss om USA. Den amerikanske marknaden kan syna seg å bli eit nytt Europa for oppdrettsnæringa, og vi kan trass alt berre levera eit avgrensa kvantum fisk.

– Korleis vil det slå ut dersom regjeringa følgjer opp si uttalte målsetjing om å oppheva konsesjonsordninga?

– Generelt er eg for ei oppmjuking av konsesjonsordningane, men eg trur det er viktig at vi først får ei oppjustering av konsesjonsvolumet ved dei anlegga som alt er i drift. Dersom dei minste anlegga skal kunna driva nokonlunde rekningsssvarande, må volumet i alle høve aukast til rundt 5000 kubikkmeter.

– Kva meiner så ein eksportsjef om situasjonen på den innanlanske marknaden?

– Eg reagerer på at så mykje av omsetninga ikkje ser ut til å gå den korrekte vegen. I dag kan vi kjøpa regnbogeare på supermarknaden for eit par-og-tjue kroner, og då seier det seg sjølv at det må vera nokon som ikkje følgjer spelereglane.

– Kva med framtidsutsiktene for eksport av norsk oppdrettsfisk generelt?

– Dei eksportørane som verkeleg går seriøst inn for arbeidet sitt har nok muligheiter, men det er viktig å vinna over til dømes språkbarrierene. Vidare syner det seg at importørane skaffar seg stadig betre kunnskap om dei produkta dei arbeider med, og dette må og eksportørane følgja opp, seier eksportsjef Leif Liby til Fiskets Gang.

75 tonn regnbogeare frå Fusa

Direktør Bjarne Rieber i Norsk Akvakultur A/S opplyser til Fiskets Gang at firmaet alt har inngått avtale med fire oppdrettarar i Hålandsdalen i Fusa om levering av 75 tonn regnbogeare frå 23. august og i ti veker framover. Mesteparten av dette partiet skal eksporterast til vestkysten av USA.

Rieber fortel og at Norsk Akvakultur A/S for tida tingar med SAS og North West Orient om vilkår for flyfrakt til USA.

Rieber understrekar at det ikkje berre er prisen som avgjer, men og tidspunkt.

– Det ideelle for oss vil vere å kunne levera to gonger i veka, ei hovudlevering i byrjinga av veka som kan vera i butikkane mandag morgon, og ei suppleringslevering som kan vera klar hos detaljistane torsdag.

Det passar ikkje med dei rutene som er i dag. I dag er det avgang onsdag, og dette blir for seint for oss, seier Rieber og legg til at det ikkje er utenkeleg at flyfrakta ville gått betydeleg ned dersom vestlandske eksportørar samordnar verksemda si.

Tradisjon og datateknikk hånd i hånd

NORFISHING '82

SEILMAKERVERKSTED

Seilmakeren har gjennom generasjoner vært knyttet til fiskeflåten drift og vedlikehold. Mang en hyggelig prat har funnet sted på seilmakerloftet. På vår messestand — Nidarøhallens scene kan du oppleve det gamle håndverket og miljøet på nytt. Her møter du tredje generasjon S. Jørgensen Seilmakerverksted, Tromsø.

BÅTBØRSEN — KYSTENS MARKEDSPASS FOR FARTØYFORMIDLING

Selvsagt er våre Båtbørsspesialister til stede på bankens messestand. Skal du kjøpe eller selge båt — og ønsker en sikker og forsvarlig formidling — ja, da er svaret Båtbørsen. Ved hjelp av datateknikk kan vi straks fortelle hvilke tilbud fra hele kysten som formidles gjennom oss.

REGNSKAPSKONTOR MED DATATEKNIKK

Vi har et titalls regnskapskontor langs kysten. Ta en prat med våre fagfolk over en kopp kaffe. Her er det penger å tjene og hodebry å spare. La oss vise hvordan vår EDB-modell «ØkonomiStyring» kan foreta en rekke økonomiske analyser, bl.a. for fiskebedrifter og fiskebåter. Se hvordan regnskap føres med moderne datateknikk.

KYSTFINANS A/S

Behovet for investeringer i nytt produksjonsutstyr er alltid til stede i fiskerinnæringen. Gjennom leasing og factoring kan det finnes gode løsninger. En prat med fagfolk fra vårt datterselskap Kystfinans A/S kan åpne nye muligheter og gi utradisjonelle løsninger.

MESSEBANKEN

Som vanlig er vi også denne gang messebank. Du finner oss ved hovedinngangen. Her får du løst de daglige banksaker.

Fiskernes Bank
KYSTENS BANK

Vellukka isgalt-forsøk

I sommar har det vore drive forsøksfiske etter isgalt i eggakanten av Træna- og Røstbanken. Sjølv om dei endelege rapportane enno ikkje er klare, kan ein trygt sei at det ser lovande ut.

Det har tidlegare ikkje vore drive slikt fiske i områda frå 67°N og sørover på djupner frå 300 til 500 favnar. Men dersom forekomstane er så store som forsøka til no tyder på, ligg tilhøva svært godt tilrette for linefiske i kanten av Trænabanken.

For å få eit meir korrekt bilde av fiskemengda i området, vil fiskerisjefen i Nordland ha istand eit prøvofiske i området i september. Fisket skal foregå med line i områda ned mot 66°N. «Knut Aleks», N-84-HR, er aktuell som forsøksbåt.

LÅN & LØYVE

Arvid Emilsen & Sønner, Rørvik,

har søkt om flytting av matfiskanlegg.

Hallstein Diseth, Jeløy, Moss,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skaldyranlegg, lokalisert ved Flantorsk, Moss kommune, Østfold. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal i areal ikke overskride 60 m². Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Stein Bjørnberg, Oslo

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skaldyranlegg, lokalisert til Frebergsvik, Horten kommune, Vestfold. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal i areal ikke overskride 600 m². Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Kristen Ludvigsen, Tjodalung,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skaldyranlegg, lokalisert i Viksfjorden, Tjølling kommune, Vestfold. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal i areal ikke overskride 3.000 m² inklusive eventuelle flåter. Maksimalt bøystrekk må ikke overskride 2.000 m. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Sea Farm A/S, Bergen,

har søkt om karantenestasjon for coholaks.

Brødrene Jørgensen, Hellesund,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skaldyranlegg, lokalisert ved Gamle Hellesund, Lillesand kommune, Aust-Agder. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal ikke overskride 450 m bøystrekk. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

K/S O. Mustad & Søn A/S

Etter klage fra K/S O. Mustad & Søn A/S har Fiskeridepartementet funnet å kunne gi firmaet tillatelse til å innføre et 47 fots nybygg i registeret over merkepliktige norske fiskefarkoster.

«Sargus»

Håkon Hansen m.fl., Trondheim, har fått tillatelse til å innføre m/s «Sargus» i registeret over merkepliktige norske fiskefarkoster.

Landøy Fiskeoppdrett, Værlandet

Ingvar og Jarle Landøy, Værlandet, har fått løyve til oppal av laks, aure og regnbogeaure med eit samla oppalsvolum på inntil 3000 m³ lokalisert ved Stroka, Værøy, Askvoll kommune i Sogn og Fjordane. Løyve fell bort dersom det ikkje er nytta innan to år.

Nikolai Myklebust, Barmen

Fiskeridepartementet har gitt **Nikolai Myklebust, Barmen,** et lån på kr. 60.000,- av kap. 1051, post 93, til delvis finansiering av et mindre fryserom med fryseutstyr, line- og egnernom og utvidelse av kaien. Tilsagnet er gitt i samsvar med Fiskeridirektørens tilrådning.

Færøya Fiskebruk, Røstlandet

Fiskeridepartementet har gitt **Færøya Fiskebruk, Røstlandet,** et lån på kr. 100.000,- av kap. 1051, post 93 til delvis finansiering av rør- og egnebuer med kjølerom. Tilsagnet er gitt i samsvar med Fiskeridirektørens tilrådning.

Fedje Fryseri A/S, Fedje

Fiskeridepartementet har gitt **Fedje Fryseri A/S, Fedje,** et lån på kr. 189.000,- av kap. 1051, post 90, til delvis finansiering av en utvidelse av anlegget. Tilsagnet er gitt i samsvar med Fiskeridirektørens tilrådning.

Vesteråltilvirkenes Salgslag A/L, Stokmarknes

Fiskeridepartementet har gitt **Vesteråltilvirkenes Salgslag A/L, Stokmarknes,** et lån på kr. 200.000,- av kap. 1051, post 90, til delvis finansiering av miljøarbeider. Tilsagnet er gitt i samsvar med Fiskeridirektørens tilrådning.

«Grøtnes»

Kåre Andreassen, Tromsø, har fått tillatelse til å ta i bruk installert fryseanlegg om bord i M/S «Grøtnes», T-90-T. Tillatelsen erstatter den konsesjon som ble gitt for et anlegg med mindre frysekapasitet. Tillatelsen gis på vilkår av at fryserommet ikke nyttes til frysing av reker.

«Leiranger»

Guttorm Kristiansen m.fl., Stakkvik, har fått frysekonsesjon for M/S «Leiranger», F-82-M.

Stillehavslaks – store fangster mindre avsetning

Før sesongstart i 1981 gikk fangstprognosene for Stillehavslaks i Alaska ut på en 30% reduksjon fra året før. Fangsten viste seg å bli overraskende god, og nådde 109,9 millioner laks mot 110,2 millioner i 1980.

Fangstsammensetningen endret seg noe med økning for red, chum og king og tilsvarende nedgang for pink og coho laks. Det har de siste årene vært en gradvis endring når det gjelder anvendelse av råstoffet. Tidligere gikk det meste til hermetisering, nå går det i retning av frossen og fersk. Eksporten av frossen laks økte fra 125 til 204 millioner pund, vesentlig som en følge av en meget sterk eksportøkning til Japan, fra 67 millioner pund i 1980 til 131 pund i 1981. Det ble oppnådd gjennomsnittlig 23% høyere priser enn i 1980.

Verdimessig utgjorde eksporten i 1981 374 mill. dollars mot 209 mill. dollars i 1980.

Svak etterspørsel

Produksjonen av hermetisk laks økte med 10 % fra 1980 til 1981. Samtidig gikk eksporten av slik laks ned med 14 %. Det var særlig markedene i Storbritannia, Canada og Australia som sviktet. Den reduserte eksporten hadde sin årsak i høy dollarkurs og store importlagre, og denne situasjonen ble forsterket av flere tilfeller av forgiftet laks.

Flere Europeiske land nektet en periode å ta imot amerikansk produsert hermetisk laks. En gikk dermed inn i 1982 med rekordhøye innenlandske lagre av hermetisk laks, og en meget svak utenlandsk etterspørsel. Fangstprognosene for 1982 tyder på et nytt rekordår på fangstssiden.

Det er antydnet at årets sesong vil gi over 130 millioner laks, hvorav 70—80 mill. pink, som er den laksetypen som vanligvis går til hermetikk.

Til tross for diverse prisreduksjoner i siste halvdel av fjoråret har den innenlandske etterspørselen holdt seg lav, særlig på hermetikksiden, og den utenlandske etterspørselen har falt ytterligere. Eksporten for perioden januar-april i år viser en kvantumsreduksjon på 23 % for frossen og 58% for hermetisk laks sammelignet med tilsvarende periode året før.

Svikt i hermetikk

Høy og økende dollarkurs og tidligere store innkjøp av Japan har bidratt til den store svikten i hermetikkeksporten, sammen med det forhold at de markedsmessige virkninger av forgiftningstilfellene ikke er over. Situasjonen til nå denne sesongen er dermed svært alvorlig med store landinger og krav til tilstrekkelige avtaler og regningsvarende priser fra fiskersiden, samtidig med store lagre og en vanskelig markedsituasjon når det gjelder hermetikk.

Det har allerede vært tilløp til kjøpeboycott og dermed i realiteten fangststopp p.g.a brudd i prisforhand-

lingene for førstehandsprisene. Det er ikke usannsynlig at fiskeinnsatsen kan bli noe svekket resten av sesongen, og ellers for høye totallandinger skulle dermed bli noe redusert.

Det er ventet at vridningen i retning av frossen/fersk laks vil fortsette, og at en ytterligere lageroppbygging i hermetikksektoren kan unngås.

Liten interesse

De amerikanske myndigheter har bidratt med \$ 100 millioner som lån til industrien for å finansiere råstoffkjøp. Det er også på tale med offentlige tilskudd til markeds kampanjer. Lempninger på restriksjonene for utenlandske fartøyer som vil produsere laks har vært prøvet, men her har det vært svært liten interesse og forsøkene har ikke bidratt i særlig grad til å øke den samlede mottakskapasiteten.

Situasjonen når det gjelder Stillehavslaks ser dermed ut til å være uklar, og det er fra mange hold hevdet at dette vil føre til konkurser i hermetikksektoren.

Skulle førstehandsprisene bli vesentlig lavere enn i fjor synes det klart at mange vil få problemer også på fartøysiden.

Norske drivgarnfiskere har ikke problemer med å få avsetning for sine produkter, mens det i USA fiskes for mye i forhold til mottakskapasiteten.

Foto: Jan G. Røe, Romsdals Budstikke.

NYTT OM NAVN

Det har meldt seg 11 søkjarar til stillinga som fiskerisjef i Troms. Tre av søkjarane har bedt om å få vere anonyme. Dei andre søkjarane er:

Jan H. **Ingebrigtsen**, Vadsø, Kjell **Kollstrøm**, Harstad, Helge **Larsen**, Tromsø, Dagfinn **Malnes**, Tromsø, Finn **Nilsen**, Kvaløysletta, Terje **Nilsen**, Kvaløysletta, Asbjørn **Rasch jr.**, Tromsø, og Thore **Thomassen**, Kleppestø.

Arne Wåge, kontorsjef

Arne **Wåge** er tilsett som vikar i stillinga som kontorsjef ved Kontoret for Rettspleie og Fiskerilovgivning (populært kalla juridisk) i Fiskeridirektoratet.

Arne Wåge

Energisparing med stor propell

Valg av framdriftspropell er et meget viktig moment i bestrebelsene etter å holde drivstoff i fiskeflåten på et minimum, skriver FTFI-nytt.

Bakgrunn for dette er et forsøk som har vært drevet med reduksjonsgir og en stor saktegående propell ombord i ringnotbåten «Harjan» av Ålesund.

Når båten gikk i ballast viste målingene at båten brukte 20% mindre brennstoff enn tidligere. I lastet tilstand ble det spart 30%.

Trekraftprøver som er utført ved 0-hastighet (kaiprøve) viser at en nå kan oppnå samme trekraft som før (13,5 tonn) ved 37–38% lavere ytelse. Ved full ytelse oppnås nå maksimalt 17,2 tonn.

Ifølge FTFI-nytt vil dette i praksis bety at fartøyet nå er blitt mer attraktivt når det gjelder forskjellige former for fiske etter trål.

Målingene viste også at «Harjan» bruker 20% kortere tid å få stoppe fra full fart.

Myren med seminar i New Orleans

Ni av de største fiskemelfabrikkantene i USA var tilstede på et seminar som Myrens Verksted A.S i Kværnerkonsernet nylig arrangerte i New Orleans.

Seminalet omhandlet varmegjenvinning, pumpetransport av industrifisk og ensymatisk behandling av limvann. Amerikanerne viste særlig interesse for de besparelsene i energibruk som er mulig ved intstallasjon av varmegjenvinningsanlegg i fiskemelfabrikker.

Det var Norges Eksportråds New York-kontor som var ansvarlig for den arrangementsmessige delen av denne norske orienteringen om nyvinninger på det prosesssteknologiske området.

Fiskernes bank med gammel vri

I all den hypermoderne teknikk som sikkert kommer til å sette sitt preg på Nor-Fishing stiller Fiskernes Bank med en stand som blant annet vil inneholde et gammelt og levende seilmakerverksted.

Den 22 årige seilmaker Sverre Jørgensen fra Tromsø vil demonstrere sine kunnskaper for publikum. Kunnskaper som foruten i fingrene også skulle ligge i blodet. Sverre Jørgensen er nemlig tredje generasjons seilmaker i firmaet S. Jørgensens Seilmakerverksted.

Det blir imidlertid ikke bare notalgi på denne standen. Foruten et gammelt håndverk med livets rett i 1982 har Fiskernes Bank også med seg det aller siste i tekst- og databehandlingsutstyr. Dette kan brukes idag i de tjenestene banken yter fiskerne og fiskerinæringa. Utstyret brukes først og fremst i den såkalte båtørseren Fiskernes Bank har opprettet.

LÅN & LØYVE

«Irandus»

Olav Lassesen m.fl., Myre, har fått tillatelse til å drive fiske med trål med M/S «Irandus» N-21-Ø. Tillatelsen gjelder bare trålfiske etter kolmule i områdene vest av 0-meridianen og øst for 0-meridianen nord for 62° n.br. samt trålfiske etter lodde og polartorsk. Tillatelsen gir ikke adgang til å drive trålfiske etter andre fiskearter enn de her nevnte. Den gir heller ikke adgang til å drive trålfiske etter kolmule i områdene øst av 0-meridianen sør for 62° n.br.

«Tormo»

Helge O. Johansen, Vesterøy, har fått tillatelse til å drive fiske med trål med M/S «Tormo» Ø-95-H. Tillatelsen gjelder trålfiske etter industrifisk (øyepål, tobis m.v.) i området syd for 64° n.br., sei, hyse, torsk, hvitting m.v. i området syd for 65° n.br., og kolmule og polartorsk (industri-tråltillatelse). Tillatelsen gir ikke rett til å drive trålfiske etter industrifisk nord for 64° n.br. Nord for 65° n.br. gir tillatelsen bare rett til å drive trålfiske etter kolmule og polartorsk. Det gir heller ikke rett til å fiske etter norsk-arktisk torsk nord for 62° n.br. Trålfiske etter lodde omfattes ikke av denne tillatelsen.

Sivert Magne Ranheim, Torvikbukta

har fått tillatelse til å etablere skall-dyranlegg, lokalisert på sørsiden av Bergsfjorden mellom Vorpen og Ranem, Torvikbukta, Gjemnes kommune, Møre og Romsdal fylke. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal ha et maksimalt bøyestrek på 300 m. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Bergens Tidende med Teledata på NOR-FISHING:

Ny effektiv informasjonskanal

Fangstoversikt og fiskepriser. Nye reguleringer, informasjon og ferske nyheter fra Fiskeridirektoratet og næringsorganisasjoner, ja kanskje siste værmelding direkte på fjernsynskjermen ombord i norske fiskefartøy!

Urealistiske drømmer?

Innmelding av fangsten over teledata, uten at andre fartøy får vite fangst eller posisjon!

Framtidsmusikk?

Avisen Bergens Tidende svarer nei på begge spørsmålene, og vil om kort tid tilby det såkalte teledatasystemet på markedet. Hvilken betydning dette kan få for norsk fiskerinæring vil avisen demonstrere på Fiskeridirektoratets stand under NOR-FISHING-82.

– Teledata er en naturlig følge av den teknologiske utviklingen som har foregått på dette området de siste årene, sier Leon Luckow i Bergens Tidende til Fiskets Gang. Det er et stadig økende behov for å få løpende informasjon om de raske forandringer som skjer i

samfunnet idag. I en gjennomregulert næring som fiskerinæring mener vi at behovet for effektiv informasjon er ekstra stort, sier Luckow som har spesielt ansvar for utvikling av nye informasjonsformer i Bergens Tidende.

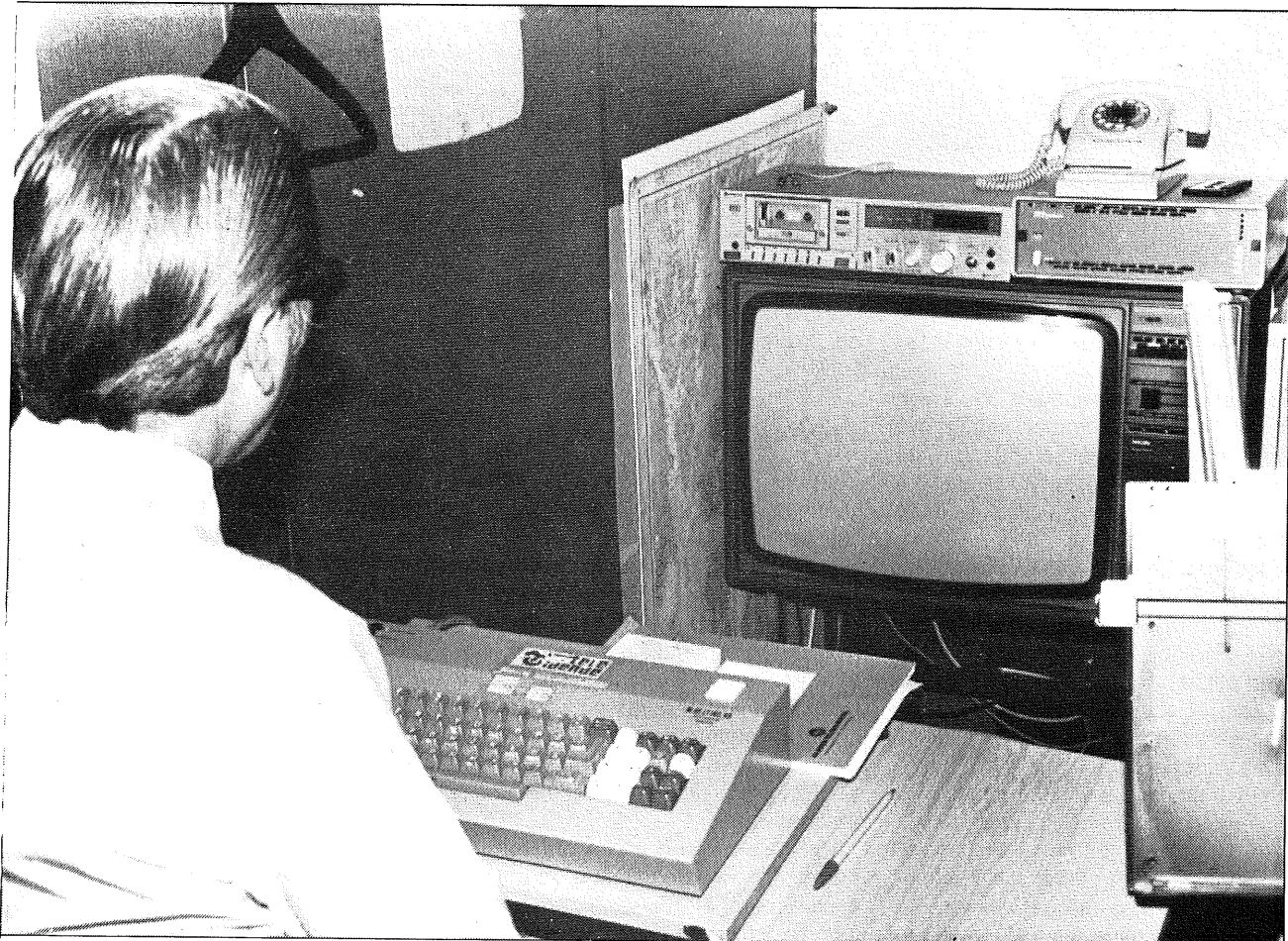
Denne vestlandsavisen nøyer seg

ikke med teledata. Man har gått til anskaffelse av en datamaskin med svært stor kapasitet, og har allerede i noen tid hatt prøvedrift på det såkalte Teletidende. Ved å være abonnent på denne TV-avisen får man alle de lagrede informasjonen på skjermen bare ved å ringe opp et telefonnummer.

Effektiv informasjonskanal

Det teledatasystemet som blir tilbudt markedet inneværende år vil også innebære at abonnentene kan få tilknytning til Teletidende. For fiskeflåten vedkommende vil dette si at fartøyene også vil få nyheter og informasjon fra

Opplysningene over teledata kan komme inn på en vanlig fjernsynskjerm. Det må imidlertid et tastatur til for å kommunisere med maskinen.

inn- og utland, i tillegg til den mer spesielle informasjonen som angår fiskerinæringen.

Regelverket i næringen er svært omfattende. Det kommer stadig nye regler og anordninger, og fiskerne må snart være datamaskiner selv for å kunne følge med, sier Luckow. Teledata er en slik maskin, og her vil nye regler og annen informasjon komme ut på skjermen i det øyeblikket den blir skrevet inn i systemet i for eksempel Fiskeridirektoratet. Fiskestopp er etterhvert blitt et virkemiddel i norsk fiskeripolitikk, og med en gang en slik tur i kraft vil fiskerne få beskjed over teledata. Et godt eksempel her er hvalfangsten hvor fangstoppen kommer inn over systemet i det øyeblikket den inntreffer. Med det store informasjonsbehovet fangerne ikke får tilfredstilt i denne delen av næringa må det være fantastisk å kunne følge med på en skjerm

etterhvert som hvaler blir innrapportert og kvoten blir mindre, sier Leon Luckow.

To-veis kommunikasjon

Dette med innmelding av fangsten har vel vært et problem for fiskerne. Man står for åpen radio og må melde inn sine fangster. Om man har vært heldig med fisket og ligger i et godt område, er det ikke problem for andre båter å peile inn hvor man ligger. Dette er ikke noe problem med teledata. Her er det bare å slå inn fangsten på et tastatur. Opplysningene går da inn til den rette sentralen, uten at noen utenforstående vil ha mulighet til å få vite verken fangst eller posisjon.

Det hele er med andre ord en sak mellom fiskeren og teledata. At det her er muligheter til to-veis-informasjon er forøvrig viktig, sier Luckow. Det hele

Når man skal ha kontakt med teledata og er abonnent, er det bare å ringe opp maskinen på en vanlig telefon.

blir da langt mer personlig enn om det bare var informasjonskanal en vei. Det er da også denne muligheten som har gjort at BT mener teledata skulle passe godt for fiskerinæringen.

Enkel håndtering

Det å komme inn i systemet er svært enkelt. Den som har abonnement ringer bare et telefonnummer over satellittnettet. Abonnementen kommer da inn i maskinen som ber om identifikasjon. Ved å oppgi bruker- og kodenummer kommer så opplysningene etter behov. Det være seg prisen på makrell på fiskeauksjonene i England, eller krigsutviklingen i verden, både om torsk eller andre ressurser.

Informanten betaler

– Mange ser vel for seg at abonnentene må ut med store summer for å knytte seg på teledatanettet. Bergens Tidende har satt som en forutsetning at det er informantene som skal betale dette gjeldet, sier Luckow. BT har gått ut med en løsning overfor Televerket som innebærer at abonnentene betaler vanlig telefontakst for teledata-tjeneste. Avisen mener faktisk også at det må være mulig å få rimeligere takster enn vanlig telefontakst.

Når det gjelder utstyret ellers er en modul koplet til abonnentens telefon. Denne sender signalene videre til en vanlig fjernsynsskjerm. For å få signalene ut på skjermen må det være et tastatur der abonnenten kan gi ordre til maskinen. Dette tastaturet brukes også til å sende beskjeder tilbake til sentralen i tilfeller vi har nevnt ovenfor: ved innrapportering av fangst etc.

Leon Luckow mener overfor Fiskets Gang at dette overhodet ikke er noen investering av særlig betydning for abonnenter. Ombord i de fleste båtene er det allerede fargefjernsynsapparater, og for noen tusen ekstra skulle det være mulig å være klar for å ta imot teledata over satellitt.

For de som er på landjorda og vil gå til anskaffelse av et fullt ferdig teledata/tidende – fargefjernsyn vil en slik investering komme på omlag 12.000 kroner. Om man nøyer seg med en skjerm, som det ikke er mulig å ta inn vanlige

TV-programmer på, må man ut med omlag 5000 kroner. Ikke de helt store investeringer med andre ord!

Tillegg til EDB

Når det gjelder det systemet som skal demonstreres under Nor-Fishing er dette basert på rutiner som er utarbeidet i USA og Canada, og som er i daglig bruk i et tilsvarende system i jordbruket i Nord-Amerika. Dette må omarbeides noe for å kunne brukes i norske fiskerier, men det at det allerede er i bruk i en primærnæring skulle være en forsikring om at det ikke er fullstendig ubrukelig her til lands.

Er så teledata å oppfatte som en konkurrent til allerede eksisterende EDB-systemer?

– Nei vi anser vårt system som et verdifullt tillegg til de tjenester som allerede er en realitet, sier Luckow.

For å kunne operere EDB-maskiner må man vanligvis være ekspert. I dette tilfellet kan vanlige folk operere systemet, og dette skulle også tilsi mindre fremmedgjorte og mer tilfredse kunder, avslutter Luckow i Bergens Tidende's avdeling for teledata.

Postkasse

Bergens Tidende får forøvrig neste år tilknytning til et såkalt Gateway-system. Dette innebærer at kundene, som er knyttet til teledata og teletidende, vil kunne gjøre bruk av informasjon fra hele verden. Dette kan omfatte f.eks. juridisk lovgivning innenfor hele verdens fiskerier, og kan dermed få praktisk betydning for norske fartøyer som fisker i fjerne farvann.

Teledatasystemet opererer også med en såkalt «postkasse». Dette er en file hvor det lagres spesielle opplys-

ninger som gjelder en type fartøy, som for eksempel hvalfangerne.

Når «postkassa» har opplysninger til denne flåten vil det komme et signal på skjermen ombord i samtlige fartøyer. Ved å kalle opp «postkassa» vil fartøyene det gjelder få ut den informasjonen som er beregnet på dem.

Under Nor-Fishing vil Bergens Tidende imidlertid nøye seg med å vise hvordan systemet fungerer matet med norske reguleringer og norske kvoteavtaler med andre land. Interesserte vil kunne få ut slik informasjon i løpet av sekunder, noe annet enn den tiden det tar for J-meldinger og annen informasjon å komme fram til fiskerne gjennom posten.

Verdi av utførsel av fisk og fiskeprodukter, selfangst- og hvalfangstprodukter mai 1982

	mai 1982 kr. 1 000	Jan.-april 1982 kr. 1 000
Fisk og fiskeprodukter		
Fisk, krepsdyr og bløtdyr	3 574 429	1 491 623
Fisk, krepsdyr og bløtdyr, tilberedt eller konservert	68 533	298 797
Sildolje og annen fiskeolje	31 430	97 005
Tran (herunder haitran og høyvitaminholdig tran og olje)	4 379	18 996
Herdet fett (fra fisk og sjøpattedyr)	11 852	69 566
Mjøl og pulver av fisk, krepsdyr eller bløtdyr	50 147	226 265
Tang- og taremjøl	471	2 197
Andre fiskeprodukter	7 128	23 421
I alt	531 369	2 237 870
I alt jan.-april 1981	1 435 258	

Hvalfangstprodukter:

Hvalkjøtt	—	37
Hvalolje	—	—
Sperm- og bottlenoseolje	—	357
Hvalkjøttekstrakt	—	—
Kjøttmjøl	—	—
Andre hvalfangstprodukter	134	374
I alt	134	768
I alt jan.-april 1981	1 609	

Selfangstprodukter:

Selolje	—	—
Rå og beredte pelsskinn av sel, kobbe eller klappmyss	3 614	18 598
I alt	3 614	18 598
I alt jan.-april 1981	17 075	

Auka japansk pilchard-fiske

Rekordfiske på pilchard i 1981, totalkvantum på vel 3 mill tonn, gjorde sitt til at totalkvantumet i japanske fiskeri kom opp i over 11 mill. tonn i 1981.

Pilchard-fisket har auka kraftig dei siste åra, frå 1.74 mill tonn i 1979 til 2.2 mill i 1980 – og altså 3.09 i 1981. Auka kvantum i pilchard-fisket tyder større kvantum il mjøl og oljeproduksjonen.

Konsumfisket slo imidlertid ikkje til i 1981 på same måte som i 1980. Fangstane av makrell, tunfisk, blekk-sprut og makrellgjedde vart redusert med mellom 14 og 42%.

Japan sin havgåande flåte tok heller ikkje så store kvanta i 1981 som året før. Totalt vart reduksjonen på 73.000 tonn, noko som dei meiner skuldast innføringa av 200 mils økonomiske sonar i stadig fleire område.

For å gjere biletet fullstendig, gjekk også akvakulturproduksjonen ned samanlikna med 1980. Hausten i saltvassdelen gjekk ned med fire prosent til 955.000 tonn. I innlandet var reduksjonen på tre prosent og totalkvantumet var på 124.000 tonn.

LÅN & LØYVE

Konrad Gården, Ekkilsøy,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert i Ekkilsøyvika syd for Ekkilsøy tettsted på austsida av Ekkilsøya Averøy kommune, Møre og Romsdal fylke. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal ha et bøyestrek på maksimalt 2000 m og skal i samlet areal ikke overskride 4 dekar (4000m²). Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Ole Edvardsen, Ålesund

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert i Lundavik, Hellandshamn i Haram kommune, Møre og Romsdal fylke. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal ha et bøyestrek på inntil 200 m samt inntil 7 flåter á 14 m². Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Sigval Robberstad, Arnavik,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert i Arnavik på Halsnøy i Kvinnherad kommune i Hordaland. Anlegget gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal ha et bøyestrek på maksimum 300 m og skal i areal ikke overskride 15m × 100m. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Peter Hovgaard, Sogndal,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert på følgende steder i Sogndalsfjorden, Sogndal kommune i Sogn og Fjordane. 1. Ved Eskestrand. 2. Aust for Ryggneset. 3. Omlag 700 meter aust for Venes lykt. 4. Omlag 300 meter sørvest for Venes lykt. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal ha et samlet bøyestrek på maksimum

600 m (150 m pr. lokalitet). Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Per Jarle Molland og Arnulf Elle, Marifjora,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert ved Andaviki, Nes, Luster kommune i Sogn og Fjordane. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal ha et bøyestrek på maksimum 100 m. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Ole Pettersen, Brasøy,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert på sørsiden av Brasøy i Herøy kommune i Nordland. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal ha et bøyestrek på maksimum 1.600 m og skal i areal ikke overskride 40m × 80m. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

P. Hasselø & Co., Tingvoll

Fiskeridirektøren har strøket **P. Hasselø & Co., Tingvoll**, i registret over godkjente fisketilvirkningsanlegg.

Jarl Veiesund, Florø,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert ved Veiesund i Flora kommune i Sogn og Fjordane. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal ha et bøyestrek på maksimum 2.000 m og skal i areal ikke overskride 4 dekar. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Magnar Ottesen og Trygve Ellingsen, Manger,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert i Uttoskevangen i Radøy kommune i Hordaland. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal ha et bøyestrek på maksimum 2.000 m og skal dessuten bestå av to mindre flåter. Anlegget skal i areal ikke overskride 4 dekar. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Tormod Lauritzen og Agnar Stangen, Selvær,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert på nordsiden av Sjurøy i Træna kommune i Nordland. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal ha et bøyestrek på maksimum 200 m og et flåtearrangement på inntil 100 m³. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Helmvik Hetland, Vedavågen,

har fått kr. 32.500,- i erstatning for skade på fiskeredskap som følge av oljevirksomheten på kontinental-sokkelen.

Sverre Ytreland, Vedavågen,

har fått kr. 2.570,- i erstatning for skade på fiskeredskap som følge av oljevirksomheten på kontinental-sokkelen.

Asbjørn Sirevåg, Sirevåg,

har fått kr. 13.565,- i erstatning for skade på fiskeredskap som følge av oljevirksomheten på kontinental-sokkelen.

Utnyttelse av energi i havbølger

Økende brennstoffpriser har gjort det aktuelt å finne fram til nye idéer for framdrift av båter. Foilpropellen er en norsk oppfinnelse som bruker bølgekraft som skyvekraft for båten. Vertikalbevegelsen i bølgene blir utnyttet, og båten vil kunne ha framdrift i alle retninger i forhold til bølgene.

Forsøkene startet i 1978 og i 1980 ble det under en måleserie i Skipsmodelltanken i

Trondheim registrert en hastighet på 1.76 knop mot bølgene på en modellbåt på 1 m. NFFR har gitt støtte til videreutvikling av propellen, og bevilgningen for 1982 er på 100.000 kroner. Wave Control Co. er ansvarlig organisasjon for utprøving på dette stadiet og hovedansvarlig for prosjektet er Einar Jakobsen. Han har sendt oss denne orienteringen om utprøvingen.

Det er i den senere tid kommet fram opplysninger om nedtrapping av forskningsinnsatsen innen utnyttelse av bølgeenergi i Norge. Vår nye regjering har skåret bevilgningene kraftig ned på grunn av de dårlige utsiktene våre tre bølgekraftverksprosjekter har. Prisen på elektrisitet som disse eventuelt skulle produsere ville komme til å være altfor høy. Man får inntrykk av at utnyttelsen av energien i bølger er nokså håpløse greier å prøve på.

Udertegnede, som er prosjektleder for et fjerde bølgeenergiprojekt har derfor funnet det nødvendig å opplyse om resultatene og fremgangen vi har hatt med dette. Prosjektet er nemlig meget lovende.

Foilpropellen, bølgeenergi for fremdrift av båter etc.

Dette er en norsk oppfinnelse som utnytter bølgenes energi til å gi skyvekraft i horisontal retning. Da det er vertikalbevegelsen i bølgen som utnyttes vil dette gi skyvekraft for fartøyet, selv om dette har kurs rett mot bølgen. Faktisk er det i den retningen de største hastigheter er målt.

Foilpropellens virkemåte er meget lik den måten hvalen bruker sin halefinne på. En opp- og nedadgående bevegelse av en strømlinjet, deltaformet ving, som alltid snur seg i den riktige skråstilling. Bakkanten av vingen vender opp når vingen er på vei ned, og vendes ned når vingen drives opp. Den vertikale bevegelsen av foilen kan i tillegg til å drives fra bølger, også drives fra motor i båten. Det er fra vitenskapelige observasjoner funnet at delfinen (som er en hvalart) i full fart har en propulsjonseffektivitet med halefinnen som er over 90%. Det vil si den taper mindre enn 10% av energien. Til sammenlikning har de skrupro-

pellere som er i bruk i dag for fiskefartøyer og mindre skip et tap på 40–50%!

Selv om foilpropellen arbeider etter samme prinsipp som hvalen og en del fiskesorter, vil nok de praktiske kon-

struksjoner se ganske anderledes ut. Naturen er begrenset i sine løsninger, mens moderne teknikk byr på en rekke muligheter. (Sammenlikn fugler og fly). Blandt annet vil man sannsynligvis

bruke mer enn én foilpropell på et fartøy.

Utviklingsarbeidet med foilpropellen begynte i 1978, blant annet med hjelp fra Statens Veiledningskontor for oppfinnere. Vellykkede prøver i Skipsmodelltanken i Trondheim resulterte i støtte fra Olje- og Energidepartementet. Dette var i Bjartmar Gjerdes tid. Senere har NTNF støttet prosjektet. Nå har vi støtte fra diverse finansilder, også fra utlandet. Norges Fiskeriforskningsråd yter også støtte til prøver med fiskebåt.

Utviklingsarbeidet foregår hovedsakelig hos Wave Control Co, Sørumsand, hvor vi har egne skipsmodelltanker med kunstige bølger, men vi har også nært samarbeid med Skipsmodelltanken og Fiskeriteknologisk Forskningsinstitutt i Trondheim. Også to utenlandske institutter er engasjert i samarbeidet. Det ene av disse holder på med den motordrevne foilpropellen, og alt tyder på at høy effektivitet skal kunne oppnås. Selv har vi allerede målt ca. 80% i vårt anlegg.

Resultater

Ved SMT i Trondheim ble det for mer enn to år siden målt en hastighet på 1,76 knop med en modellbåt drevet av bølger. Båten var 1 m lang og gikk rett mot bølgene med denne hastigheten. Omregnet til full skala på 45 m ville denne kunne gå med 15 knop, som er minst like mye den normalt ville gå med annet fremdriftsmaskineri.

Høsten 1980 nådde en 27 fots båt opp i 4,5 knop med bølgeenergi. Den samme båten nådde i fjor opp i 6 knop i ytre Oslofjord.

En modell av en slepebåt har i vårt prøveanlegg ved lav hastighet gitt en slepekraft som er flere ganger større enn tilsvarende motordrevne slepebåter ville kunne gi.

Prøver med modeller av off-shore utstyr har vist at ankerkrefter under uvær kan bli formidable. Foilpropeller montert på slikt utstyr kan kansellere disse helt om man vil sette nok av disse på utstyret. I tillegg vil foilene dempe rulle og stampebevegelsene. Foilpropellen har derfor et bruksområde i off-shore industrien. Prøver av dette siste bruksområdet har vært gjennomført i samarbeid med Tenvig-Off-shore A/S.

Beregninger av lønnsomheten over en brennstoffspareinnretning basert på en enkel foilpropell for utnyttelse av

bølgeenergi, har vært gjort av et uavhengig konsulentfirma. Båten skal drives frem av dieselmotor med vanlig skrupropell, og holde samme fart som før, men spare brennstoff ved at motoreffekten settes ned når bølgeenergi gir skyvekraft. Investeringen ville være innjent på noen få tusen timer på havet, er man kommet til. Oljeprisen vil måtte falle til en tiendepart før lønnsomheten vil bli tvilsom. Dette kan man bedre forstå når man får greie på at energiprisen ute på havet er ca. kr. 1,- pr. kwatt-time. (Dette blant annet på grunn av den dårlige effektiviteten skrupropellen har.

Sammenlikning med bølgekraftverk

Bølgekraftverk som skal produsere elektrisitet må konkurrere med elektrisitet produsert i land. Denne prisen er for nyutbygging på 10–15 øre pr. kwatt-time. Foilpropellen konkurrerer mot energiprisen ute på havet, uten å ha behov for kabler, generatorer, store stålkonstruksjoner og ankerproblemer etc. Dette er grunnen til at vi ligger så mye bedre an enn disse prosjektene.

Foilpropellen vil i år i Norge bli introdusert på en del små fiskebåter langs kysten. Ellers finnes det en mengde bruksområder hvor prinsippet kan nyttes:

Leketøy, sportsbruk for en enkel person, reservemotor til hjelp når den konvensjonelle motoren stopper etc. Også bølgekraftverk kan benytte foilpropeller. Lar man riktig fantasien slippe løs kan man tenke seg isfjell tauet fra Antarktis til Australia for drikkevannsforsyning. Den motordrevne foilpropell kan også ha sin anvendelse på de aller største skip uten at bølgeenergi er med i bildet. Supertankere bruker ca. kr. 40 mill. i året i brennstoff. Kan man spare 20% av dette med en mer effektiv propell, skulle man tro dette ville være interessant.

Ute på havet er det vanligvis ca. ti ganger mer energi i bølgene enn i vinden. Enkelte områder betraktelig mer, i Sydishavet har man noen ganger bølger med opp mot 1,5 km mellom toppene, og en bølgehastighet opp mot 100 knop. Bølger på havet har man til stede også etter at vinden har sluttet å blåse, eller fra vind som blåste eller blåser et annet sted, da bølgeenergien forplanter seg over lange distanser. Denne energien er trolig derfor mer attraktiv å utnytte enn vind, ihvertfall når det gjelder båter.

En sammenlikning mellom båter med foilpropell og seilbåter:

A. Energitettheten er ca. 10 ganger større i bølger enn i vind.

B. Regulariteten betraktelig større enn i vind. På havet er det alltid bølger når det er vind, og også lenge etter at vinden er dødd ut, ja, faktisk har man bølger fra vind som blåser, eller har blåst et helt annet sted.

C. Ikke ekstra mannskap nødvendig. Seilskip behøver vanligvis ekstra mannskap.

D. Skroget må være spesialkonstruert for seilskip, vanlig skrogform kan brukes ved bølgedrift.

E. Et seilskip har minst 90 graders dødvinkel i motvind (+ og ÷ 45 gr). Dette er et alvorlig handikap. Ingen dødvinkel ved bølgedrift.

F. Vedlikehold av seil og tauverk er stort ved seilskip. Utgifter ved bølgedrift antas å være meget beskjedent.

G. Faremomenter. Seilskip har alltid vært ansett for å være utsatt for mye forlis eller havari på seil og rigg. Den relativt store seilføringen og de høye mastene er utsatt om vinden endrer retning eller man har kursendring. Ved en bølgedrevet båt vil man slippe å gjøre noen endringer ved økende bølger. Disse energi går dypere ned og under både foil og båt når de blir virkelig store. Den elastiske motkraften på foilen er under kontroll og gir jo etter, slik at de vertikale kreftene på båten er begrenset.

H. Krenging. Dette er karakteristisk for seilbåter, og et faremoment. Man kan helt slippe dette ved bølgedrevet båt. Hiv, stamping og rulling kan også reduseres vesentlig i forhold til andre båter.

I. Hastighet. Seilskip og bølgedrevet båt har til felles at det ikke eksisterer noen maksimalhastighet. Under gunstige forhold vil de kunne gå hurtigere enn motordrevne skip. Ved seilskip kreves det da stor påpasselighet (vågemot), mens dette ikke synes å være nødvendig ved den bølgedrevne båt.

«Blåskjellærere» skaper ny næring

Potetprestene hører historien til. På Radøy i Nord-Hordland har de imidlertid fått verdige arvtakere. Denne gang er det ikke poteter det er snakk om. Blåskjell er populært på Radøy for tida, og øyas lærere går i bresjen for at blåskjell dyrking skal bli en næringsgren å regne med. «Blåskjellærerne» satte nylig ut 11.000 meter med samlere, og om alt går bra skal det kunne høstes 100 tonn på dette anlegget neste høst. Dette er halvparten av forrige års årsproduksjon i Norge.

Vår tids potetprester er lærere av yrke, og poteten er byttet ut med blåskjell. De to produktene har imidlertid det til felles at de er lette å dyrke.

Selv store anlegg kan lages med enkle hjelpemidler, det eneste som kreves er fantasi og praktisk sans.

Dette ser ikke ut til å være mangelveie på Radøy. Det er dyrkerne selv som har komponert anlegget, og lede-tråden har hele tiden vært at det skulle være billig, men samtidig sterkt. Anlegget ligger i en bukt hvor det er is hele vinteren, og må derfor kunne tåle slike belastninger, sier en av «blåskjellærerne», Torleiv Frotgjold til Fiskets Gang. Han sier videre at initiativtakerne har drevet med blåskjell i flere år, men at det først nå er blitt fart i dyrkingen.

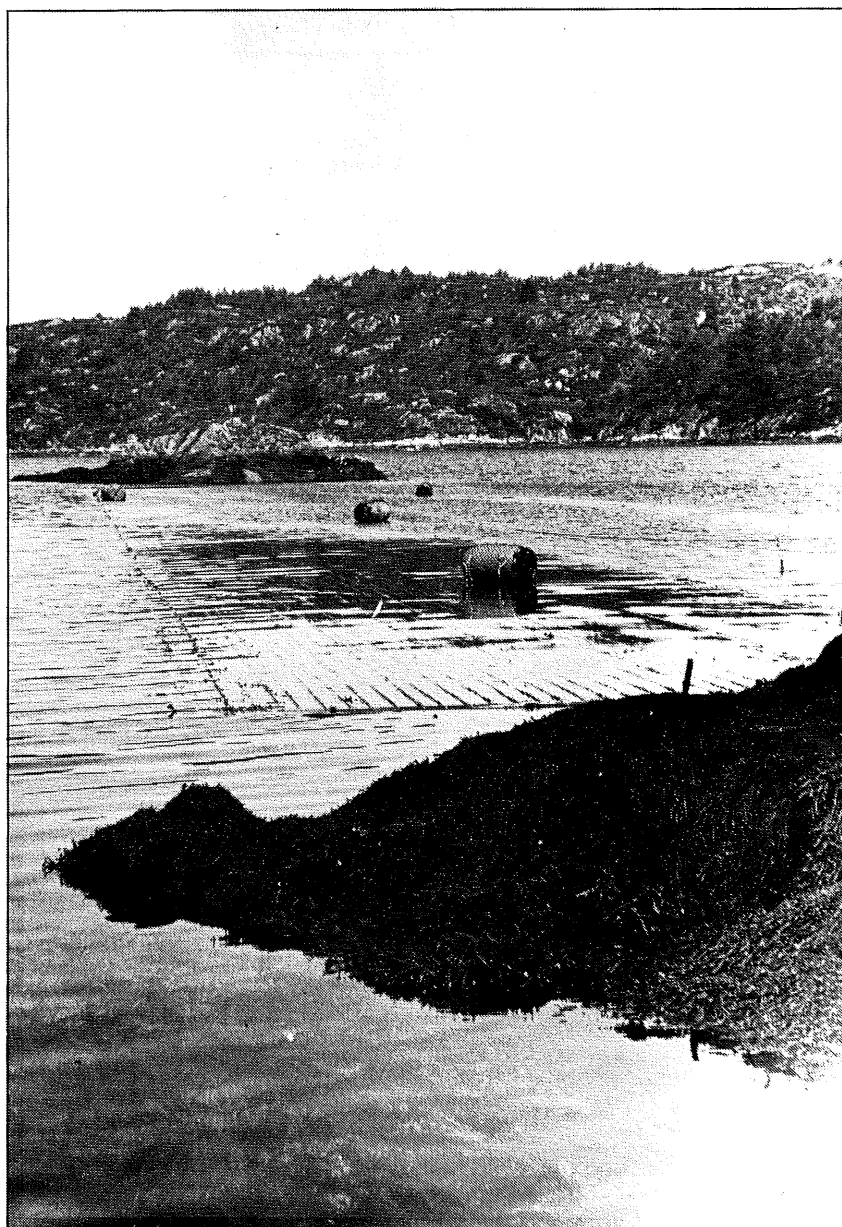
Dyrkerne i Nordhordland har organisert seg, og i Nordhordland Skjelldyrkarlag er det idag seks anlegg i full drift. Disse vil forhåpentligvis føre til stor produksjon av blåskjell, og det vil

de kommende åra ikke være få tonn som blir levert ved foredlingsfabrikken i Austevoll.

Rekordvekst

Mye tyder på at det er gode vilkår for blåskjell dyrking på Radøy. Det har

tidligere hendt at dyrkerne har fått høsteferdige skjell på omlag 15 måneder, og her er det ikke mange steder i landet som kan konkurrere. For dyrkere ytterst ved kysten har ofte ærfuglen vært et stort problem. Dette eksisterer ikke ved det nye anlegget på Radøy. Dette ligger i Taulevågen og med is

Det nye anlegget i Taulevågen på Radøy er på hele 11.000 meter med blåskjell-samlere.

hele vinteren kommer ikke fuglen til ved blåskjellfatet. Dyrkerne har dermed ett problem mindre å stri med.

– Vårt største problem er faktisk sjøpølsene. I fjor var det mye nedbør i den viktigste vekstperioden. Dette førte til at sjøpølsene kom i stort antall, og på mange samlere var det nesten bare sjøpølser. I år har det vært svært lite nedbør og foreløpig ser det ut til at våre motstandere holder seg borte, sier Frotgjold.

Vågen hvor det nye anlegget ligger skulle være ideell for blåskjell-dyrking. Det er svært lite strøm her og selv om havet er nærmeste nabo tar ikke været i det hele tatt inne i Taulevågen. Dyrkerne behøver derfor ikke sikre anlegget så godt som de ellers måtte ha gjort. Resultatet er et billigere anlegg, og større mulighet for overskudd når blåskjellene kan høstes.

Egen konstruksjon

Det brukes vanlig not som samler i Taulevågen. Nota har dyrkerne fått

gratis på en lokal notfabrikk. Den er revet i tynne strimler, og har sålangt fungert ypperlig som samler.

Eierne har selv konstruert anlegget

I tillegg til blåser holdes det oppe av telefonstolper. Disse sørger for at strekkene holdes fraskilt samtidig som de har oppdrift. Anlegget er festet i land i begge ender og en slipper dermed fordyrende utlegg til anker.

Samlerne holdes de første månedene i vannflaten. Etterhvert som de fylles med blåskjell og blåskjellene kommer i en viss størrelse, slippes samlerne ned slik at de henger i sjøen på vanlig måte. Ved et annet anlegg som er i Taulevågen er samlerne bundet opp med strikk for at de skal samle yngel i overflaten. Når det er kommet tilstrekkelig yngel på og samleren begynner å bli tung av blåskjell gir strikken etter og samleren henger rett ned

fra strekkaudet. En slags automatisering altså!

Ideene er med andre ord mange, og lærerne på Radøy bruker sine egne metoder i jakten på blåskjell. En binæring som kan bli hovednæring for noen om få år.

Store muligheter

Et av medlemmene i det nystartede skjelldyrkarlaget går om kort tid over til å bli dyrker på heltid basert på østers og blåskjell. Fra en beskjeden forsøksstart er lærerne på Radøy i ferd med å legge grunnlaget for en ny næring i området.

Med en parole som går ut på mest mulig avkastning med enkelt utstyr, skulle det være muligheter for fortjeneste. Det er kort vei til foredlingsan-

De første månedene ligger samlerne i overflaten. Etter at de er blitt omlag 15 mm store løses samlerne.

legget på Austevoll, og dermed slipper man at dyr frakt spiser opp overskuddet.

Vi øyner en ny næring i blåskjell, og mener at vårt distrikt passer ypperlig for blåskjelldyrking, sier Torleiv Frotgjold til Fiskets Gang. Det ser ut til at det går mot god avkastning neste høst, og vårt hovedproblem er nå å organisere høstingen. Her hadde det selvfølgelig vært en fordel med et eget fartøy som også kunne brukes til fraktning av blåskjellene. Dette er imidlertid framtidsmusikk, sier Frotgjold.

Med bortimot 30% mat i skjellene skulle det være store muligheter for å

komme ut på plussiden for blåskjelldyrkerne i Nordhordland.

Om blåskjelldyrkingen på Radøy skulle bli en suksess er det flere som vil gå til anskaffelse av anlegg. Hvordan blåskjelldyrking skal drives er de sikkert også villig til å lære bort, «blåskjell-lærerne» på Radøy.

Etter hvert som yngelen samler seg blir samlerne løst slik at de henger vertikalt i anlegget.

LÅN & LØYVE

Sigmund Larsen m.fl., Hellevik,

har fått i erstatning kr. 62.850,- for skade på fiskeredskap som følge av oljevirkomheten på kontinental-sokkelen.

Arvid Nybø, Rugsund,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert i Rugsundområdet i Bremanger kommune i Sogn og Fjordane. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers ved Kråkevik. Anlegget i Kårevik skal ha et bøyestrek på maksimum 450 m. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

«Silver»

Knut Jørgen Opheim m.fl., Sandve, har fått avslag på sin søknad om ervervs- og industritråttillatelse for m/s «Silver», R-74-U.

Bjørn Isdal, Halsnøy Kloster,

har fått avslag på sin søknad om at registreringstillatelse nr. H/40 deles mellom Bjørn Isdal og Kåre Isdahl.

Vardø Fiskekjøp, Vardø,

har fått tilsagn om tilskudd inntil 1,2 mill. kroner ved nedleggelse av fiskebruket i Vardø over kap. 1050, post 73,1.

Brødr. Jangaard A/S, Ålesund,

har fått tilsagn om tilskudd inntil kr. 6.000.000,- til kondemnering av firmaets fiskebruk i Båtsfjord over kap. 1050, post 73.1.

Havforskningsinstituttet

har fått kr. 200.000,- av effektiviseringsmidlene til delprosjekter under prosjektet Havbiomodeller.

LÅN & LØYVE

Bjarne Seglem, Egersund,

har fått kr. 30.240,- i erstatning for skade på fiskeredskap som følge av oljevirksomheten på kontinental-sokkelen.

Einar Jensen, Egersund,

har fått kr. 62.300,- i erstatning for skade på fiskeredskap som følge av oljevirksomheten på kontinental-sokkelen.

Helmvik Hetland, Vedavågen,

har fått kr. 30.700,- i erstatning for skade på fiskeredskap som følge av oljevirksomheten på kontinental-sokkelen.

Alsak Nyhammer, Nyhamar,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert ved Valdneset i Gulen kommune i Sogn og Fjordane. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal ha et bøyestrek på maksimum 2.000 m og skal i areal ikke overskride 4 dekar. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Nils Ove Sæle m.fl., Torangsvåg,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert i Melingsvåg i Austevoll kommune i Hordaland. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget, som består av flåter, skal i areal ikke overskride 50m x 4m. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Georg Hatlem, Sørbøvåg,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert søraust for utløpet til Storelva, Ytre Hatlem i Hyllestad kommune i Sogn

og Fjordane. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal ha et bøyestrek på maksimum 2.000 m og skal i areal ikke overskride 4 dekar. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Per Kåre Syltøy, Storesund,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert på fire lokaliteter på Sørvestsiden av Syltøy i Fjell kommune i Hordaland. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal ha et samlet bøyestrek på maksimum 2.000 m og skal i samlet areal ikke overskride 4 dekar. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Paul Mannes, Vedavågen,

har fått kr. 11.720,- i erstatning for skade på fiskeredskap som følge av oljevirksomheten på kontinental-sokkelen.

4 nye oppdrettskonsesjoner

Av dei 174 klagene på tildeling av oppdrettskonsesjon som kom til Fiskeridepartementet, har fire fått medhald.

Desse fire er:

Åge S. Amundsen, Havøysund
Vidkun Wilsgård, Torsken

Ole Steinset, Gulen
Holmfisk A/S, Fedje

Norsk Akvakultur A/S, Storebø,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert i Busepollen, Huftarøy, Austevoll kommune, Hordaland. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal i areal ikke overskride 4.000 m², inklusive eventuelle flåter. Maksimalt tillatt bøyestrek er 2.000 m. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Rong Laks A/S, Rong,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert på 5 steder i Øygarden kommune, Hordaland fylke. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal i areal ikke overskride 4.000 m², inklusive flåter. Maksimalt bøyestrek må ikke overskride 2.000 m. Denne avgrensinga gjelder for hele anlegget. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

P/R Fiskedrift v/ Karl L. Karlsen, Tromsø,

har fått tillatelse til å erverve eiendomsrett til m/s «Grimsholm» T-7-T. Fiskeridirektøren finner også å kunne gi tilsagn om at det kan påregnes loddetrål- og ringnottillatelse for fartøyet. Fartøyet kan ikke nyttes til trålfiske etter reker uten tillatelse fra Fiskeridirektøren.

Gunnar Ådland, Holmefjord,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert i Ådlandsfjorden på nordvestsiden av Ådlandsholmen og i sundet mellom Holmefjorden og land, Holmefjord, Fusa kommune, Hordaland fylke. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Det blir ikke gitt løyve til dyrking på lokaliteten mellom Holmefjordholmen og land. Anlegget skal i areal ikke overskride 80m x 25m = 2000 m² og skal ha et maksimalt bøyestrek på 1000 m. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

«Irandus»

Olav Lassesen m.fl., Myre, har fått tillatelse til å drive trålfiske etter reker med m/s «Irandus» N-21-Ø.

Nyttig om redningsdrakter

Siden 1. januar 1982 har redningsdrakter vært påbudt redningsmateriell på alle fiskefartøyer over 10.67 meter (35 fot). Fartøyer under 10.67 meter skal ha enten redningsdrakt eller redningsvest til alle ombord. Det har hersket endel usikkerhet rundt redningsdraktene. Det har gått rykter om redningsdrakter som lekker, det har versert avisoverskrifter som «Redningsdrakter som dødsfeller». o.s.v. Samtidig har det hersket usikkerhet om hvilke redningsdrakter som er godkjente og hvilke som ikke er det.

«Fiskets Gang» har bedt en som har mye erfaring med redningsdrakter, den tidligere lederen og initiativtakeren til prosjektet «Sikkerhetsopplæring for Fiskere», lens Ludvig Høst, om å kommentere redningsdraktene generelt og om å ta for seg de ulike draktene som finnes på markedet i dag.

I senere artikler om sikkerhet i fisket, Havarivern og Brannvern vil han komme inn både på nedkjøling og bruk av redningsdrakt i nødsituasjon.

Når er en redningsvest ikke en redningsvest?

Nedkjølingens farer har man kjent til i lang tid. Fra 1798 f.eks. har vi en beskrivelse av et skipsforlis utenfor Liverpool. Mannskapet lå i sjøen og holdt seg fast. Etter noen timer mistet 3 av dem orienteringsevnen og drev vekk. James Currie, som beskriver

dette, slår fast at det var kulden som forårsaket de 3 mennenes død.

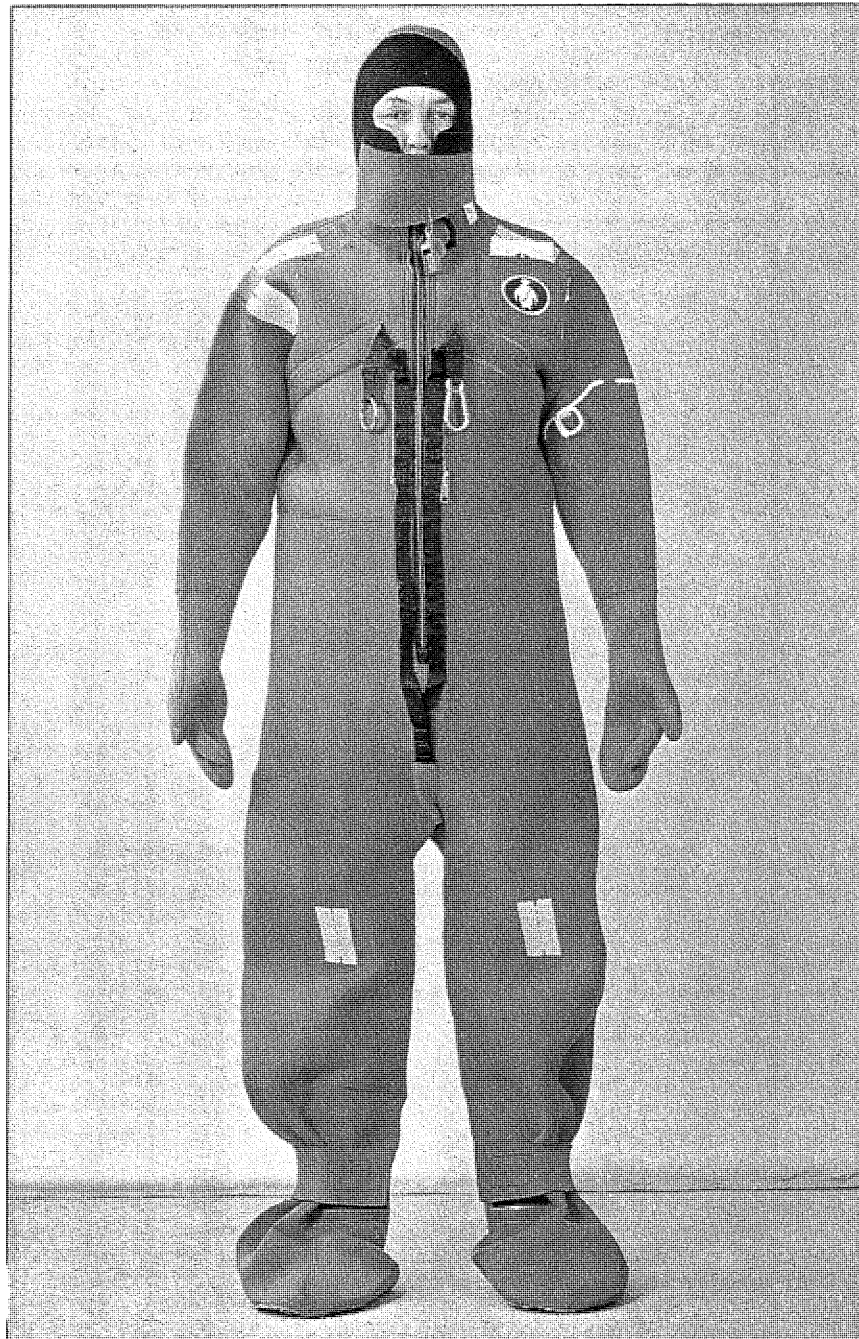
Denne erkjennelsen har imidlertid ikke før i de siste år virkelig slått gjennom. Selv etter «TITANIC» og etter to verdenskriger med titusener av ihjelfrosne sjøfolk fortsatte man å betrakte folk som omkom i sjøen som druknet – enten de hadde vann i lungene eller ikke.

Derfor har redningsmidlene primært tatt sikte på å holde den nødstedtes

munns og nese over vann. Det er imidlertid i praksis bare overbygde livbåter og redningsdrakter som gir vern mot den største faren – kulda.

Det var derfor et langt steg i riktig retning da Sjøfartsdirektoratet ga påbud om redningsdrakt til alle ombord på fiskefartøyer over 35' fra 1. januar i

Imperial Survival Suit.

år. Men desto mer merkverdig og uologisk blir det at man unntar mindre fartøyer. Sjøfartsdirektoratet begrunner dette med at Sjøfartskontrollen ikke har tilsyn med mindre fartøyer. Dette er en uholdbar begrunnelse i.o.m. at man vitterlig gir påbud for disse fartøyer også – nemlig redningsdrakt eller redningsvest. Man må derfor bare håpe at fiskerne selv har mer fornuft enn Sjøfartsdirektoratet.

En bekjent av meg pleier å si det slik: «Når er en redningsvest ikke en redningsvest? – Når man dør mens man har den på.»

Hva er en redningsdrakt?

I vann mister kroppen varmen opptil 26 ganger så fort som i luft. Dette skyldes to ting; vann er en god varmeleder i motsetning til luft som er en god

varmeisulator, ved sjøgang eller bevegelse skiftes dessuten det vannet vi varmer opp hele tiden ut med nytt kaldt vann.

Redningsdrakten er derfor konstruert for å holde den nødstedte flytende og varm. Det første gjør den fordi materialene i drakten har en positiv oppdrift som er stor nok til at den, selv i vannfylt tilstand, holder en person godt flytende med hodet over vann. Varmen holder drakten på fordi den er laget av isolerende materiale og fordi den er laget som en tørrdrakt – den skal i prisnippet ikke slippe vann inn på kroppen.

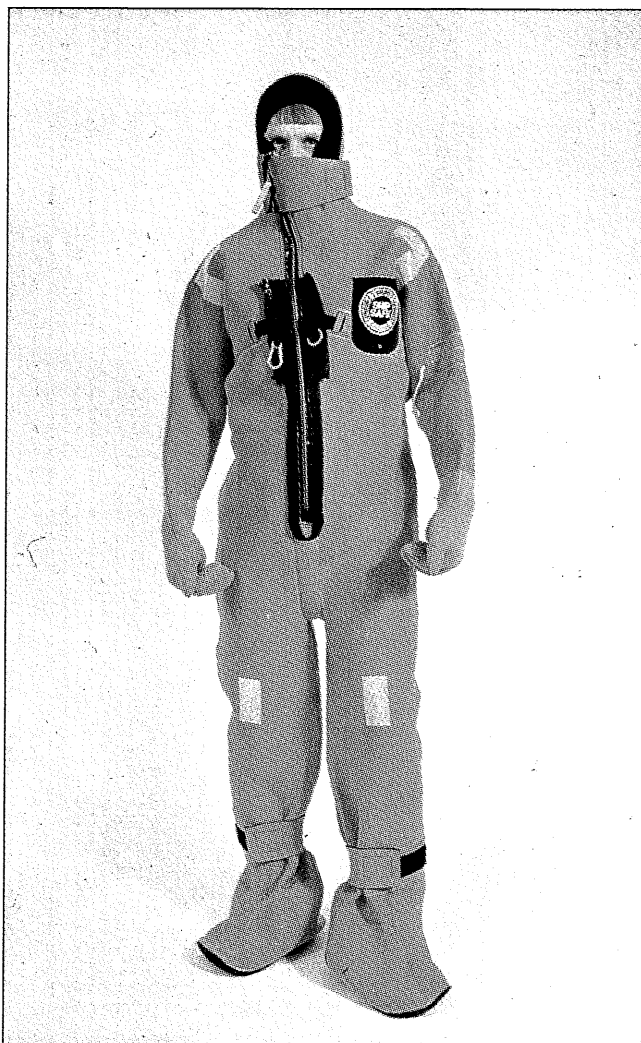
Rekker man å få drakten på?

Som mye annet ble også redningsdrakten møtt med mye skepsis til å begynne med. En innvending som ofte ble reist var: «Når det først skjer noe, så skjer det gjerne så fort at du ikke rekker å få på deg en slik drakt». Til

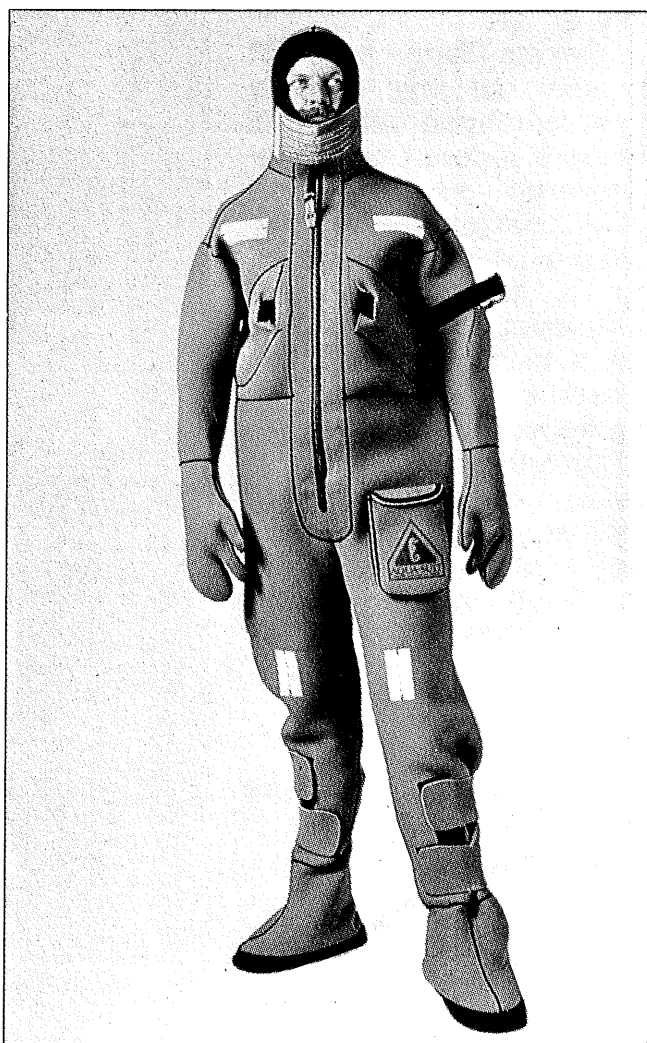
dette innvendte jeg alltid at drakten kan tas på, selv under ekstreme forhold, på under 45 sekunder – med trening. Forutsetningen i forskriftene er at den skal kunne pakkes ut og tas på i løpet av 1 minutt under normale forhold. I verste fall kan drakten tas på i sjøen – men først om normal påkledning:

1. Pakk drakten ut og fold den helt ut.
2. Spark av fottøy. (Drakten skal kunne tas på med småskoene på. Gjentatte forsøk viser imidlertid at det tar meget lengre tid å få drakten på når man har sko på beina.)
3. Ta drakten på som en kjeledress, beina først, så armene. La glidelåsen være åpen foreløpig.
4. Ta tak med tommelfingrene i hanskene inn i hetten på hver side av hodet. Legg hodet godt bakover og dra hetten over hodet, med kanten helt ned til neseroten før hetten justeres på plass på hodet.

Ship Safe MK II Exposure Suit.

Aqua Suit Redningsdrakt.

5. Trekk glidelåsen opp. Dra haken godt inn og trekk glidelåsen *helt* opp. Den er ikke lukket før alle taggene er lukket.
6. Ta tak under haken og trekk drakten ned slik at haken er klart framme i draktens ånsiktsåpning – slik at denne lukker *tett* til rundt ansiktet.
7. Lukk ev. klaff over nese/munn.

Dette skal man kunne gjøre i mørke, i dårlig vær med kraftig slingring, og ikke minst – i en kritisk situasjon med panikkartet frykt. Derfor bør man øve påtakning av redningsdrakt med jevne mellomrom, minst en gang hver 14. dag.

Som antydnet går det an å ta drakten på i vann. Dette krever mer trening, helst i et svømmebasseng. Drakten vil da naturlig nok bli delvis vannfylt og man vil raskt miste endel varme. Men drakten hindrer vannutskiftningen og

temperaturfallet stopper opp når man har varmet opp vannet i drakten til bortimot hudtemperatur:

1. Hopp i sjøen med drakten under armen og flyt på drakten.
2. Pakk drakten ut og fold den ut i sjøen.
3. Trekk drakten under deg og sett deg litt høyt oppe i drakten.
4. Tre beina i mens du beholder drakten under deg.

Når man først har kommet så langt er problemene løst og man følger normal prosedyre. Med vann i drakten er det like viktig å lukke glidelåsen helt og få haken fram i ånsiktsåpningen som ellers. Kaldt blir det, men man berger seg lengre enn uten drakt!

Holder draktene mål?

Det har forekommet avisoverskrifter som «Redningsdrakter som dødsfeller», «Redningsdrakten var lekk» osv.

Jeg har forsøkt å gå slike historier etter i sømmene. I de aller fleste tilfeller har det da vist seg at drakten har vært helt i orden, men galt påtatt eller galt testet.

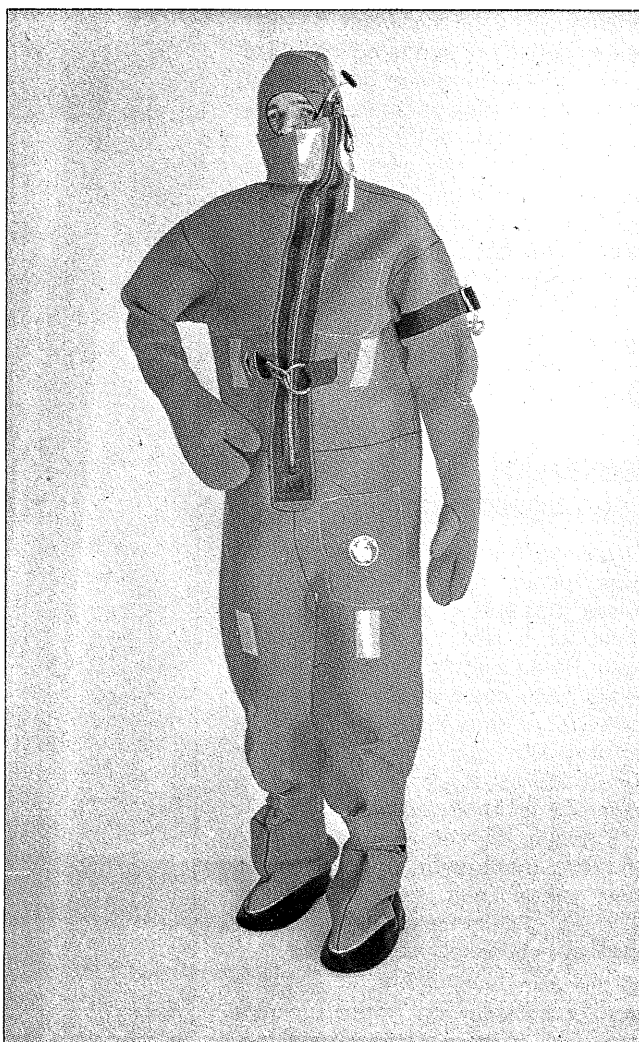
På tross av at alle drakter blir gassprøvet før de forlater produsentene har det imidlertid i noen ganske få tilfelle vært levert ut drakt med feil. Uansett om produsenten har testet drakten bør derfor også brukeren gjøre det. Ikke mindt bør man teste en nyinnkjøpt drakt for å bli kjent med den.

Den eneste reelle muligheten til å få vann inn i en ellers tett tørrdrakt er gjennom ånsiktsåpningen. Dersom man f.eks. hopper i sjøen med drakten på, vil luften i drakten presse seg oppover og ut gjennom ånsiktsåpningen. Da kan det samtidig komme litt vann inn rundt ansiktet. Vann som kommer inn renner gjerne i folder i drakten, f.eks. langs glidelåsen. Man

Helly-Hansen redningsdrakt E-305-O.

Aqua-Safe Survival Suit MK I.

kan derfor være tørr over skuldre og hals og våt i skrittet uten at drakten derfor er lekk i skritt eller glidelås.

Den eneste måten man kan undersøke drakten på er å ta den på uten tøy under, gå ut i vannet på en leider og påse at ansiktet ikke kommer i vann. Da vil man raskt kjenne det dersom drakten virkelig er lekk.

Hvor lang levetid har en redningsdrakt?

Dersom drakten blir pakket mørkt og oppbevart tørt har den nærmest ubegrenset levetid. Hensikten med drakten er imidlertid ikke at den skal stues vekk og oppbevares vekkstuet til evig tid – slik man har vært vant til å behandle sikkerhetsutstyret.

Med riktig stell vil drakten ha nesten ubegrenset levetid selv med forsiktig øvingsbruk: Når man får drakten ombord – ta den på som beskrevet foran og test den. Behold drakten på når du kommer opp av vannet og gå rett i dusjen eller under spyleslange og skylt drakten godt med ferskvann. Ta drakten av og lufttørk den ut og innvendig. Lukk glidelåsen og sett den inn med bivoks eller syrefri voks. Trekk glidelåsen opp og ned til den løper tett.

Pakk drakten ned med *åpen* glidelås. I en krisesituasjon taper man fort tid dersom man må fikle med glidelåsen før man kan ta drakten på. Oppbevar drakten nedpakket og tørt.

Smårifter og smålekkasjer kan man reparere selv – ev. kan man få hjelp i en dykkerforretning. Større skader må repareres av produsenten.

Godkjente redningsdrakter

Det er nå 6 drakter som er godkjente som redningsdrakt for fiskefartøyer. Disse draktene er alle konstruert og laget for å fylle Sjøfartsdirektoratets krav. På de aller fleste områder ligger draktenes egenskaper langt over kravene. At de er konstruert i h.h.t. de samme krav gjør imidlertid at de er svært like og det er vanskelig å si at den ene er bedre enn den andre.

Ettersom det kan være vanskelig å få prøvet draktypene før man bestemmer hvilken drakt man skal anskaffe skal jeg imidlertid gi en liten karakteristikk av hver enkel type. Det er imidlertid viktig å understreke at karakteristiken er subjektiv og basert på mine egne erfaringer. Kommentarene gjel-

der draktene slik de er i dag – det har vært gjort mange endringer i produksjonen med økende erfaring – det er derfor viktig å forvise seg om at man får «siste utgave». (Rekkefølgen i presentasjonen er tilfeldig og ingen rangering av draktene.)

1. **Imperial Survival Suit.** Produsert i U.S.A. og importert av Jojo Survival, Karmøy. Pris 2.790,- (eks. m.v.a.) Importøren gjør oppmerksom på at prisen snart vil bli øket. Vekt 5,5 kg. Drakten er lett å ta på og slutter godt til ansiktet. Hanskene er montert skjevt på armen slik at avslappet får hånden en vridd og

unaturlig stilling. Sammen med en viss stivhet i materialet virker dette litt ubehagelig og hemmende. Drakten gir en relativt god flytestilling i sjøen. Som ekstrautstyr (kr 290,- eks. m.v.a.) leveres en oppblåsbar «badering» som kan monteres på drakten. Denne gir en ekstra god flytestilling, men den setter seg lett fast under entring av flåte o.l.

2. **Ship Safe MK II Exposure Suit.** Produsert av Imperials søsterselskap i Canada. Importert av Unitor Ships Service A/S, Kolbotn. Pris

Nord 15 redningsdrakt.

- 2.909,- (eks. m.v.a.) Vekt 5,5 kg. Drakten er meget lik Imperial. Den eneste forskjellen er at glidelåsen er ført opp på siden av haken – en ubetinget fordel.
3. **Aqua Suit Redningsdrakt.** Produsert av Finn Chr. Olsen & Søn, Bergen. Pris 2.700,- (eks. m.v.a.) Vekt 6 kg. Drakten er laget av neopren og har ekstra teddyfor i korsrygg, hansker og støvler. Drakten er lett å ta på, men glidelåsen strammer litt ubehagelig over strupen. Drakten er god i sjøen. Den har en noe fastere fot enn Imperial, noe som gjør den lettere å bevege seg i på dekk.
4. **Aqua-Safe Survivalsuit MK I.** Laget i Finland på lisens for Aquateknikk A/S, Oslo. Pris 2.860,- (eks. m.v.a.). Vekt 6 kg. Drakten er en kopi av Aqua Suit. Den har glidelåsen trukket ut på siden av haken, men kan virke noe mer «pløsete» enn Aqua Suit.
5. **Helly-Hansen redningsdrakt E-305-0.** Produsert i Moss av Helly-Hansen A/S. Pris 2.914,- (eks. m.v.a.). Vekt 5,4 kg. Drakten er laget av PVC-belagt nylon, flytemidlene er sydd inn med nylonforet og gir drakten er relativt god flytestilling. Stoffets sterke gulorange farge gjør drakten spesielt godt synlig i sjøen. Drakten er lett å ta på og slutter godt til ansiktet. Det PVC-belagte stoffet gjør drakten litt stiv og man kan føle seg litt bevegelseshemmet i den.
6. **NORD 15 redningsdrakt.** Produsert på lisens i England for Nauteknik A/S, Oslo. Pris 2.965,- (eks. m.v.a.). Vekt 4,5 kg. Drakten er laget av neoprenbelagt nylon, flytemidlene er innsydd i foret og gir drakten en meget god flytestilling. Den gulorange fargen og den fluoriserende hetten gjør drakten meget godt synlig i sjøen. Glidelåsen kan virke tung og vanskelig å lukke det siste stykket. Den lave vekten og det myke stoffet gjør drakten lett å bevege seg i. Foret kan tas ut, en fordel for vask eller tørking dersom drakten brukes også til øvingsformål.
- Draktenes egenskaper m.h.t. oppdrift og isolasjon er svært like og de overstiger alle de krav Sjøfartsdirektoratet setter. Det vesentligste spørsmålet blir derved om man velger en neoprendrakt eller en nylondrakt. Personlig vil jeg vel antakelig velge et siste, en nylondrakt. Først og fremst fordi jeg synes nylondraktene er lettere å bevege seg i ombord. De er mer egnet til en viss bruk også som verne-tøy, dvs. man kan ta dem på seg mens farene truer, før forliset faktisk er i ferd med å skje.

Sør Yemen

Det arabiske fond for økonomisk og sosial utvikling har gitt et lån på tre millioner Kuwait dinarer til Sør Yemen. Lånet skal finansiere Ashton-havn fiskeriprojektet. Målet med prosjektet er å øke utnyttningen av Sør Yemens fiskeriressurser, blant annet ved å bedre servicen til fiskerne og bygge ut nye fasiliteter. Dette er det største sosio-økonomiske utvikling prosjektet i Ashton området.

Kenya

Kenya har fått omlag £5,3 mill. i lån fra Verdensbanken til utvikling av sine fiskerier gjennom ko-operasjon. Den kenyaske fiskeridirektør sier pengene skal brukes til å forbedre fiskemetodene, ta vare på fangstene og utvikle markedsføringen. Det skal snart reises fire isfabrikker på kysten og ved Lake Victorias bredder. Langs Lake Victoria skal det også settes opp sytten landingssteder med kjølerom til lagring av fersk fisk i is.

Kenya hadde i 1980 totalfangst på omlag 57.000 tonn.

FISKERIDIREKTORATET

Fiskerirettleder/ førstesekretær

I Troms er det ledig stilling som fiskerirettleder i Tromsø kommune. Ved eventuelt opprykk blir det ledig vikariat som saksbehandler (førstesekretær) fram til 1.3.1984. Søkere bes opplyse om en også er interessert i førstesekretærstillingen.

Søkere bør ha høyere utdanning og godt kjennskap til fiskerinæringen. Minimumsutdanning for stillingen er realskole eller 9-årig skole og minst 2 års yrkesutdanning. Som yrkesutdanning regnes fiskerifagskole (fiskeskipperlinjen), fagskole i fisketilvirkning og fiskeindustri, næringsmiddelteknisk skole, ingeniørskole (fiskeriingeniør) og kombinasjon mellom disse skolene og annen skole som gir relevant utdanning. I tillegg bør søkerne ha praksis fra fiskerinæringen. Annen utdanning blir vurdert i hvert enkelt tilfelle.

Fiskerirettlederstillingen er statlig, og instruks er utarbeidet av Fiskeridepartementet.

Stillingen lønnes etter statens regulativ fra l.tr. 11 til l.tr. 22 avhengig av utdanning og praksis. Søkere med høyere utdanning vil bli avlønnet mellom l.tr. 17 og l.tr. 22. fra lønnen går 2% innskudd i Statens pensjonskasse.

Førstesekretærstillingen lønnes fra l.tr. 14 til l.tr. 20. Fra lønnen går 2% innskudd i Statens pensjonskasse.

Søknad mrk. «77/82» Fiskerirettleder og «78/82» Førstesekretær, samt kopier av vitnemål og attester kan sendes til Fiskerisjefen i Troms, boks 80, 9001 Tromsø, innen 1.8.82. Nærmere opplysninger om stillingen kan innhentes hos fiskerisjef Asbjørn Rach jr., tlf. (083) 80911.

LÅN & LØYVE

Egil Ytrearne, Ytre Arna,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert på to lokaliteter ved Festtangen, Ytre Arna, Bergen kommune i Hordaland. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal ha et bøyestrek på maksimum 2.000 m og skal i areal ikke overskride 3.100 m². Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

A/S Havfarm, Storebø,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert i Austevoll kommune, Hordaland. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers, på lokalitetene Lødalvik, Haukanespollen og Selvågen. Anlegget skal i areal ikke overskride 1.800 m². Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Magne Aadland, Holmefjord,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert ved Slåttevik i Skoravågen, Ådlandsfjorden, Holmefjord, Fusa kommune, Hordaland fylke. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal i areal ikke overskride 30m x 30m. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Anders Vågen, Sandvik,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert ved Mulodden i Håvika, Strandvik, Fusa kommune, Hordaland fylke. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal ha et maksimalt bøyestrek på 500 m. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Olai Samnøy, Holmefjord,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert på vestsiden av Ådlandsfjorden ved Torveneset, Holmefjord, Fusa kommune, Hordaland fylke. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal i areal ikke overskride 4000 m² (4 da) med et samlet bøyestrek på 1700 m. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Ola Solheim, Holmestrand,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert på vestsiden av Ådlandsfjorden mellom Holsund og Gaukstad, Holmefjord, Fusa kommune, Hordaland fylke. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal i areal ikke overskride 4 da (4000 m²) med et bøyestrek på 2000 m. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Håkon Skare, Eikelandssosen,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert på nordsiden av Eikelandssjorden utfor Rotbjerget ved Havsgård, Fusa kommune, Hordaland fylke. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal i areal ikke overskride 4 da (4000 m²) med et maksimalt bøyestrek på 2000 m. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Inge Havsgård, Eikelandssosen,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert på nordsiden av Eikelandssjorden utfor Kjosaneset, Havsgård, Fusa kommune, Hordaland fylke. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal i areal ikke overskride 4 da (4000 m²) med et maksimalt bøyestrek 2000 m. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Gitle Havsgård, Eikelandssosen,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert mellom Hauganeset og Kjosaneset på nordsiden av Eikelandssjorden, Havsgård Fusa kommune, Hordaland fylke. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal i areal ikke overskride 4000 m² (4da) med et maksimalt bøyestrek på 2000 m. Anlegget sin lengde må ikke overskride 200 m. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Johannes Samnøy, Holmefjord,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert på austsiden av Samnagnerfjorden mellom Parsneset og Børøysundet, Bogøy Holmefjord, Fusa kommune, Hordaland fylke. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal tilsammen ha et bøyestrek på 1000 m. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Eilif Dalland, Fusa,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert i bukta mellom Støkaneset og Skagen på Vinnes, Fusa kommune, Hordaland fylke. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal ha et maksimalt bøyestrek på 500 m. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Finn Verner Åsvang, Baldersheim,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert i Skorevågen noraust for Fagervikneset, Baldersheim, Fusa kommune, Hordaland fylke. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal ha et bøyestrek på maksimalt 600 m. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Stordriftsfordeler i Sildemelindustrien

- *Produksjonsverdien og de variable kostnadene pr. mottatt hl. råstoff er uavhengig av kapasitetsutnyttning og av fabrikkens størrelse.*
- *De faste kostnadene synes å vokse mer enn proporsjonalt med en fabrikkens produksjonskapasitet.*
- *Totalt sett har vi ikke stordriftsfordeler.*
- *Dette slår Stein W. Wallace fast i sin undersøkelse om eventuelle stordriftsfordeler for sildemelindustrien.*

Sildemelfabrikkens Landsforening har foretatt en lønnsomhetsundersøkelse av sildemelindustrien for regnskapsårene 1978, -79 og -80. Vi har tatt utgangspunkt i resultatene for 1980. De foreligger i form av to rapporter og ett tabellverk, med tabellverket er ikke offentlig tilgjengelig og alle forespørslener må derfor rettes til Sildemelfabrikkens Landsforening.

Vi vil i denne artikkelen se nærmere på spørsmålet om stordriftsfordeler i sildemelindustrien. Et slikt spørsmål har særlig interesse ved vurdering av om man bør satse på å beholde store eller små fabrikker ved eventuelle nedleggelse, eller om størrelsen er uvesentlig. En mer detaljert gjennomgåelse av problemet finnes i «økonomisk beskrivelse av sildemelindustrien», også den av Stein W. Wallace.

Produksjonsverdi

Med produksjonsverdi forstår vi brutto inntekter korrigert for endret lagerhold. Vi vil i dette avsnittet se om produksjonsverdien vokser mer eller mindre proporsjonalt med fabrikkens størrelse og kapasitetsutnyttning.

Vi får da at 98% av variasjonen i produksjonsverdi (PV) beskrives av produksjonskapasitet (PK) og kapasitetsutnyttning (KAPAS) ved ligningen: $PV = 0.0626 \cdot PK^{0.99} \cdot KAPAS^{1.02}$

Da disse koeffisientene er svært nær 1, kan vi trygt erstatte dem med 1 og får $PV = 0.626 \cdot PK \cdot KAPAS$

og da kapasitetsutnyttningen er lik totalt mottatt antall hl. dividert med produksjonskapasiteten, kan vi også skrive (idet vi har beregnet koeffisienten, foran HL på nytt, fordi vi nå har en ny høyreside):

$$PV = 0.0696 \cdot HL$$

der $HL = \text{antall tusen hl. mottatt.}$

Vi ser derved at produksjonsverdien er proporsjonal med antall hl. mottatt,

slik at det ikke er noen systematisk sammenheng mellom en fabrikkens størrelse og dens bruttoinntekt pr. hl.

For et gjennomsnittlig mottak på 450.000 hl. betyr dette 31.32 mill. kr. eller kr. 69.60 pr. hl.

Variable kostnader

Med variable kostnader mener vi råstoffkostnader, energi, konserveringsmidler, emballasje og frakt/føring. Alt målt i mill. kr.

Vi søker i utgangspunktet å bestemme de variable kostnadene (VK) ved hjelp av fabrikkens produksjonskapasitet (PK) og kapasitetsutnyttning (KAPAS). Vi får da at ligningen $VK = 0.054 \cdot PK^{0.97} \cdot KAPAS^{1.0}$ beskriver 98% av variasjonen i variable kostnader. Da vi har at kapasitetsutnyttningen er lik mottatt antall hl. dividert med produksjonskapasiteten, kan vi alternativt skrive

$$VK = 0.0543 \cdot PK^{-0.03} \cdot HL$$

der HL er antall tusen hl. som mottas.

Sannsynligheten for at koeffisienten -0.03 avviker fra 0 kun på grunn av tilfeldighet, er vesentlig større enn 25%. Om vi derfor setter inn 0 i stedet for -0.03, får vi

$$VK = 0.0543 \cdot HL$$

Vi venter altså med et mottak på 450.000 hl. (gjennomsnittet) blir de variable kostnader $0.0543 \cdot 450 = 24.4$ mill. kr. Kostnaden pr. hl. blir kr. 54,30.

Vi får da to vesentlige konklusjoner:

1. Kapasitetsutnyttningen har ingen betydning, verken for produksjonsverdien eller de variable kostnadene pr. hl.
2. Vi kan ikke med akseptabel sikkerhet hevde at store fabrikker har høyere produksjonsverdi eller lavere variable kostnader pr. hl. enn små fabrikker.

Faste kostnader

Med faste kostnader mener vi her kalkulatoriske avskrivninger, finansielle kostnader, lønnsutgifter, samt varer og tjenester i administrasjon og indirekte produksjon.

Kalkulatoriske avskrivninger er beregnet ut fra forsikringsverdien som 2.5% av bygninger m.v., 5% av maskiner o.l. og 15% av biler og trucker. Vi velger å holde oss til kalkulatoriske avskrivninger i stedet for bokførte avskrivninger for å utelukke variasjoner som skyldes kredittinstitusjoners regelverk og fabrikkledelsens disposisjoner. Kalkulatoriske avskrivninger vil dessuten være mer riktige fra samfunnets synsvinkel.

Vi er her særlig interessert i å finne ut om disse faste kostnadene vokser mer eller mindre proporsjonalt med en fabrikkens størrelse målt via produksjonskapasiteten.

Av de faste kostnadene finner vi det rimelig at flere ikke bare avhenger av fabrikkens størrelse, men også av dens ventede mottak av råstoff. Bakgrunnen for en slik antagelse er at vi må regne med at sildemelfabrikkene har tilpasset seg sin råstoffsituasjon slik at de faste kostnadene avspeiler både anleggets størrelse og den ventede utnyttningen av dette.

Da kapasitetsutnyttningen (KAPAS) er definert som antall hl. mottatt råstoff (HL) dividert med produksjonskapasiteten (PK) kan vi beskrive faste kostnader (FK) på to alternative måter, nemlig

$$1. FK = 0.0286 \cdot PK^{0.38} \cdot HL^{0.81}$$

og

$$2. FK = 0.0286 \cdot PK^{1.19} \cdot KAPAS^{0.81}$$

Disse ligningene beskriver hele 80% av variasjonen i faste kostnader.

Ligning 1 viser oss at om fabrikk a og fabrikk b er slik at de mottar samme kvantum, men at a har dobbelt så stor

produksjonskapasitet, så vil vi vente at a har 1.3 ganger høyere faste kostnader enn b, altså at et gitt kvantum produseres billigst i den minste fabrikk. Dette er ikke overraskende. Mer overraskende er det vel å se om a også har dobbelt så stor produksjon som b (slik at kapasitetsutnyttningen er lik) så vil a's faste kostnader være 2.28 ganger større enn b's. Dette sees lettest i formel 2.

Vi har også sett på faste kostnader eksklusiv lønn. Formel 3 viser dette. $FK = 0.00235 \cdot PK^{1.33} \cdot KAPAS^{1.21}$

Om vi sammenligner formel 2 og 3 ser vi at mangelen på stordriftsfordeler er blitt ennå klarere. Dette forteller oss at det finnes stordriftsfordeler på bemanningssiden, om altså a igjen har dobbelt så stor produksjonskapasitet som b, og de har samme kapasitetsutnyttning, vil a ikke ha dobbelt så mange ansatte, men a's andre faste kostnader vil være hele 2.5 ganger større enn b's.

Vi merker oss ellers at også koeffisienten for kapasitetsutnyttningen vokser fra 2 til 3. Dette viser oss at bruken av arbeidskraft vokser mindre enn proporsjonalt med kapasitetsutnyttningen. Tallene tyder også på at faste kostnader

eksklusiv lønn vokser mer enn proporsjonalt med kapasitetsutnyttningen, men her er usikkerheten relativt stor.

Vi vil her poengtere at alle disse sammenligningene er mellom fabrikker. Formlene sier intet om hva som skjer om f.eks. kapasitetsutnyttningen dobles i en bestemt fabrikk. Dette er meget viktig å ha klart for seg.

Totalt sett har vi derfor vist at våre tall på ingen måte tilsier at vi har stordriftsfordeler, fordi brutto inntekt og variable kostnader kun er avhengig av mottatt volum og derved proporsjonale med størrelse, mens de faste kostnadene er mer enn proporsjonale med størrelse.

Referanseliste

Jan-Eirik Hansen og Lars Øberg: «En analyse av sildemelfabrikkens økonomi. Driftsår 1980.» Produksjonsteknisk Forskningsinstitutt, Oslo, 17. september 1981.

Kyrre Stensland: «Bedriftssammenligninger i sildemelindustrien 1980. Bransjerapport.» Produksjonsteknisk Forskningsinstitutt, Oslo, desember 1981.

Stein W. Wallace: «Økonomisk beskrivelse av sildemelindustrien.» CMI-rapport nr. 822550-1, Bergen, mai 1982.

Statpipe-kontrakter

Statoil har som operatør for Statpipe-gruppen plassert to kontrakter for bygging av to plattformunderstell i stål til henholdsvis Aker Trøndelag i Verdal og Highland Fabricators i Skottland.

Aker Trøndelag i Verdal skal bygge stålunderstellet for stigerørplattformen i blokk 16/11 nær Sleipnerfeltet. Understellet skal etter planen leveres innen utgangen av juli 1983.

Highland Fabricators nær Inverness i Skottland skal bygge stålunderstellet som plasseres ved Ekofiskfeltet. Dette understellet skal leveres innen utgangen av juni 1983.

Hver av kontraktene har en verdi på om lag 200 millioner kroner.

Annonser 81. ÅRGANG

1. Norsk Fiskaralmanakk er den eneste publikasjon som årlig og samlet gir ajourførte og systematiserte sammendrag av de mange lover og bestemmelser som vedrører fartøyet og fisket. Aktuelle data blir hvert år ajourført for almanakken av de institusjoner som stoffet sorterer under.

2. De årlige utgaver av «Norsk Fiskaralmanakk» anskaffes til bruk om bord i de fleste norske fiskefartøyer over 35-40 fot. Almanakkens nautiske tabellsystem nyttes ved undervisning i navigasjon for fiskere.

3. Opplegg og utstyr er sterkt effektivisert. I Almanakken medtas fargeplansjer for data som krever farge. Offisielt kalendarium for alle soner. Månedata for de store nordlige fiskefelter. Sjøveisreglene komplett og i kommentert sammendrag. Sidetall ca. 350.

«Norsk Fiskaralmanakk» utgis av Selskabet for de norske Fiskeriers Fremme. Utgaven for 1983 er 81. årgang i ubrutt rekkefølge. Tekniske data og andre opplysninger om annonser fåes ved henvendelse til Deres byrå eller direkte til Selskabets forlegger:

A.S. NORDANGER FORLAG

POSTBOKS 731, 5001 BERGEN. TELEFON (05) 311 311

Annonsebestillinger mottas
nå for 1983-utgaven.

Betydningen av råstofftype og kapasitetsutnytting på sildemelfabrikkenes totalresultat

av Stein W. Wallace, CMI.

Ca. 32% av variasjonen i sildemelfabrikkenes melutbytte i 1980 kan beskrives av faktorer som står utenfor fabrikkenes kontroll. Melutbyttet er da målt relativt til det utbyttet prisavtalen forutsetter. Dette resulterer i at den heldigst stilte fabrikk får 2 mill. kr. høyere inntekt enn den dårligst stilte.

Ca. 15% av variasjonen i fabrikkenes gjennomsnittlige avregningspris fra Norsildmel kan beskrives av kapasitetsutnyttingen, og dette utgjør totalt ca. 1 mill. kr. i forskjell mellom den med høyest og den med lavest kapasitetsutnytting.

Prisavtalen prioriterer de fabrikkene som mottar mye lodde ved at forbrukstallet er høyt og/eller hl-vekten lav.

I denne artikkelen vil vi se nærmere på hvilke faktorer som synes å være vesentlige for å bestemme det økonomiske resultat i bransjen, og særlig konsentrere oss om to faktorer som ligger utenfor fabrikkenes egen kontroll, nemlig mengden av lodderåstoff og kapasitetsutnyttingen. Vi har valgt å ta med mengden av lodderåstoff fordi mange mener at «loddebedriftene» er prioriterte via prisavtalen.

Kapasitetsutnyttingen er med av to grunner: For det første fordi høy kapasitetsutnytting betyr stor produksjon, for det andre fordi det er vanlig å anta at kontinuitet i produksjonen er viktig.

En slik undersøkelse har tre hovedformål:

1. Å fastlegge hvilke effekter de ulike rammebetingelser har på fabrikkenes økonomi for at de organer som utformer rammebetingelsene skal kunne vurdere virkningene av sine tiltak. Her er spørsmålet om prisavtalen favoriserer enkelte råstoffslag vesentlig.
2. Å gi myndighetene og bransjen som helhet muligheter til på et bredere grunnlag å vurdere hvilke fabrikker som eventuelt bør legges ned. Dette gjøres ved at man kan vurdere hvordan det økonomiske resultat ville blitt om alle fabrikkene hadde like rammebetingelser.
3. Å gi den enkelte fabrikk en mulighet til å vurdere sitt økonomiske resultat i forhold til sine rammebetingelser. Dette kan være viktig for å få et riktig bilde av hva som er

fabrikkens svake sider. Vi ønsker dessuten å definere eksempler på hva dårlige rammebetingelser kan være.

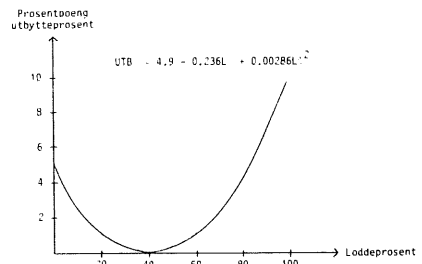
Melutbytte

Med melutbytte mener vi i denne sammenheng hvor godt råstoffet er utnyttet *relativt til prisavtalen*. Utbytteprosenten er lik 100 dersom man har fått den mengde mel ut av råstoffet som prisavtalen forutsetter (og dermed den produksjonsgodtgjørelse som avtalen forutsetter), 101 dersom man har fått 1% mer og 99 dersom man har fått 1% mindre.

Det viser seg da at 41% av variasjonen i utbytteprosenten kan beskrives ved hjelp av mengden råstoff målt i prosent av totalt mottak (heretter kalt loddeprosenten), anleggets alder og kapitalintensitet. Loddeprosenten står for hele 32 av disse 41 prosentene. Figur 1 viser hvordan utbytteprosenten endrer seg med loddeprosenten. Vi ser av figuren at vi venter at best stilte fabrikk, som kun har lodde, vil få ca. 10 prosentpoeng høyere melutbytte enn den dårligst stilte som er på ca. 40% lodde, dersom disse ellers er like. (Forskjellen mellom høyeste og laveste utbytteprosent i undersøkelsen er ca. 20 prosentpoeng).

Figur 1: Loddeprosentens virkning på utbytteprosenten når vi har korrigert for alder og kapitalintensitet.

Vi merker oss at kurven har sitt minimum til høyre for origo. Vi tolker dette som at det er udelte positivt å motta lodderåstoff så lenge kvaliteten holdes konstant. Kvaliteten kan imidlertid forringes av to årsaker. For det første som følge av lang transport, for det andre p.g.a. lagring og konservering på fabrikkene. Særlig konservering synes å være viktig. Dette forklarer formen på kurven i figur 1. De nordnorske fabrikkene mottar kun lodde, og de får produsert store deler av denne fersk (særlig i åpningen av vinterloddefisket og i hele sommerloddefisket). De midtnorske mottar kun lodde når det flyter over i Nord-Norge. Dette skjer oftest i korte, hektiske perioder, slik at fabrikkene må lagre store deler av det de mottar av vinterlodde. Samtidig ligger de for langt nord til at de kan få vesentlige mengder av Nordsjø-råstoff. De sørnorske fabrikkene på sin side mottar så lite lodde at det stort sett kan produsere direkte (selv om kvaliteten er en del redusert p.g.a. frakt). Deres vesentlige mottak er Nordsjø-fisk som aldri konserveres.

Totalt kan vi derfor si at det er bedre med god lodde enn med godt Nordsjøråstoff, med altså bedre med godt Nordsjøråstoff enn dårlig lodde.

Vi skulle derfor ha bekreftet at lodden er prioritert via prisavtalen sammenlignet med gjennomsnittet av de andre råstoffene, samt at en vesentlig minusfaktor i bransjens totale resultat er lodde som er konservert og/eller fraktet langt.

Våre tall viser ellers at de unge bedriftene får høyere utbytte enn de eldre og de arbeidsintensive høyere utbytte enn de kapitalintensive.

Melkvalitet

Vi måler melkvaliteten via fabrikkens gjennomsnittlige avregningspris fra Norsildmel pr. 100 kg mel. For de undersøkte fabrikker varierer denne mellom 265 og 295 kr. pr. 100 kg.

De to viktigste variable synes her å være kapasitetsutnyttningen målt ved antall døgndrift (som vi oppfatter som et mål på kontinuitet i produksjonen) og anleggets alder. Disse to beskriver totalt 24% av variasjonen, med døgndrift som den viktigste.

Det viser seg at antall døgndrift resulterer i en forskjell på ca. 13 kr. pr. 1000 kg. mellom den fabrikk som har høyest antall døgndrift og den som har lavest. Om disse fabrikkene er av gjennom størrelse og ellers er like, betyr dette i underkant av 1 mill. kr.

Utslaget mellom eldste og yngste fabrikk er ca. 1 mill. kr. i den eldstes favør. Vi merker oss at det for utbytteprosenten var de yngste som kom best ut.

Vi introduserte så utbytteprosenten for mel og utbytteprosenten for olje for å se om disse var høy når kvaliteten var høy, eller om det var slik at det var et bytteforhold mellom utbytteprosent og kvalitet. Det viste seg at høy melkvalitet fulgte både høyt melutbytte og høyt oljeutbytte.

Det kan likevel hevdes at melpris er et uheldig mål på melkvalitet, rett og slett fordi det økonomisk sett er best å levere mel i klasse 3, fordi prisen pr. proteinenhet er høyest der. Vi har imidlertid tatt vare på dette forholdet fordi f.eks. en regulering av vanninnholdet for å få melet ned fra klasse 1 til klasse 3 samtidig vil øke volumet av melet og derved utbytteprosenten. Denne volumeffekten er større enn priseffekten, slik at det totale resultat (at inntekten går opp) blir riktig. Vi kan også si at vi har delt fabrikkens

inntekter opp i to deler, nemlig en volumdel og en prisdelt, og at begge disse må taes i betraktning om man vil ha et korrekt bilde av situasjonen.

Vi konkluderer med at kapasitetsutnyttningen uttrykt ved antall døgndrift er en vesentlig faktor ved beskrivelsen av den gjennomsnittspris en fabrikk oppnår for sitt mel.

Brutto driftsresultat

Som et mål på det økonomiske resultat vil vi her se på brutto driftsresultat. Brutto driftsresultat er definert som Produksjonsverdi (korrigeret for endring i lagerhold)

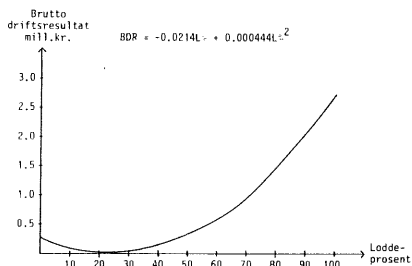
- ÷ råstoffer
- ÷ frakt, føring, emballasje og hjelpes-
toffer
- ÷ energi
- ÷ lønnsutgifter
- ÷ administrasjonskostnader (varer og
tjenester)
- ÷ indirekte produksjonskostnader
(varer og tjenester)

De faste kostnadene tar vi opp i artikkelen om stordriftsfordeler.

Det viser seg at kun loddeprosenten og melkvaliteten gir statistisk akseptable resultat. Disse beskriver totalt 46% av variasjonen i brutto driftsresultat.

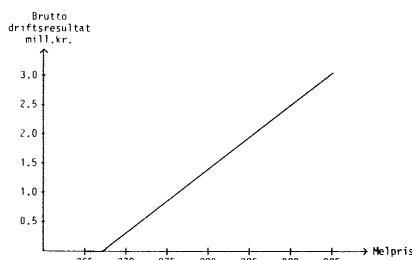
Effekten av loddeprosenten er illustrert i figur 2.

Vi registrerer en forskjell mellom beste og dårligst stilte fabrikk på ca. 2.5 mill., kr., dersom disse ellers er like. Igjen ser vi at dårlig stilte bedrift ikke er en nullprosentbedrift.

Figur 2: Loddeprosentens virkning på driftsresultat når vi har korrigeret for melkvaliteten.

Effekten av melkvaliteten er vist i figur 3.

Da gjennomsnittsbedrifter produserer ca. 8.000 tonn mel, ser vi av figur 3 at inntektsøkninger som følge av økt kvalitet er «ren netto» fordi en økning på 1 kr. pr. 100 kg. ventes å gi kr. 103.000,- ekstra i inntekt, noe som er mer enn prisøkningen multiplisert med volum (80.000). (Overproportjonaliteten kan skyldes usikkerhet).

Vi antyder foran at kapasitetsutnyttningen var årsak til 13 kr. forskjell i melpris mellom beste og dårligst stilte bedrift. Etter figur 3 betyr dette 1.3 mill. kr., noe som er bra i overensstemmelse med hva vi viste foran.

Både kapasitetsutnyttningen og loddeprosenten er rammebetingelser for den enkelte fabrikk, men ikke i samfunnsmessig sammenheng. Dette fordi kapasitetsutnyttningen er en følge av hvor fartøyene blir dirigert, mens loddeprosentens betydning skyldes en ren papirbestemmelse, nemlig prisavtalen. Loddeprosentens betydning kan derfor lett endres ved at prisavtalen utarbeides slik at det blir uvesentlig for en fabrikk hvilke type råstoff den mottar. Problemet med ulik kapasitetsutnyttning er verre å komme utenom. Vi vil her kun markere at det er samfunnsmessig uklokt å gi fabrikkene likest mulig rammebetingelser ved å endre dirigeringssystemet slik at alle får lik kapasitetsutnyttning. Dette skyldes de effekter en slik politikk ville ha på flåtens kostnader.

Vi vil til slutt påpeke at en fabrikkens størrelse synes å være uvesentlig både for utbytteprosenten, melprisen og brutto driftsresultat. For bruttodriftsresultat som altså inkluderer alle kostnadene, unntatt avskrivninger og finansielle kostnader, har vi en positiv men meget svak korrelasjon med størrelse. Usikkerheten i denne positive korrelasjonen er svært stor. Dette viser at noen av de variable kostnadene må være overproportionale med størrelsen.

Referanser

- Jan-Eirik Hansen og Lars Øberg: «En analyse av sildemelfabrikkens økonomi. Driftsår 1980.» Produksjonsteknisk Forskningsinstitutt, Oslo, 17. september 1981.
- Kyrre Stensland: «Bedriftssammenligninger i sildemelsindustrien 1980. Bransjerapport.» Produksjonsteknisk Forskningsinstitutt, Oslo, desember 1981.
- Stein W. Wallace: Økonomisk beskrivelse av sildemelsindustrien.» CMI-rapport nr. 822550-1, Bergen, mai 1982.

Figur 3: Melkvalitetens virkning på brutto driftsresultat når vi har korrigeret for loddeprosenten. Stigningskoeffisient: 0.103.

Sorry, Grønnevet!

Vi har to gongar gjort oss skuldige i å sitere statssekretæren feil. I FG 11/82 skreiv vi at trålkvoten på torsk neppe kjem til å auke dei første åra, men at vi heller må rekne med ein viss nedgong i ein mellomperiode. Nedgongen Grønnevet sikta til var sjølv sagt totalkvoten, ikkje i trålkvoten!

I FG 13/82 skreiv vi at 1/4 av støtteavtala vert brukt til effektivisering. Dette var å ta godt i, sjølv for ein statssekretær som kunne ønske seg større del av avtala til effektivisering. Det rette skal vere mellom 25 og 30 mill. – i prosent omlag 2,6 og i del mellom 1/40 og 1/50.

Mustad med egen demonstrasjonsbåt

Mustad har gått til innkjøp av en egen demonstrasjonsbåt. Den nye båten er 47 fot shelterdekker. Ombord vil det være muligheter til å få demonstrert både vanlig autoline- og minilinesystemer.

Foruten å være til stede under NOR-Fishing i Trondheim mellom 9. og 15. august, skal båten i høst på en omfattende rundtur langs kysten. Alle fiskerihavner med båter i drift vil bli besøkt av demonstrasjonsbåten.

Mustad har tidligere leid autolinebåter når det har vært behov for demonstrasjoner av autoline, dette produktet som forøvrig i år har fått den ettertraktede Eksportproduktprisen til Norges Eksportråd.

Kunngjøring fra Garantikassen for fiskere

For å oppnå en rask saksbehandling av både ferierapporter og minstelottskrav, er det av stor betydning at skjemaene er utfylte så nøyaktig som mulig.

De opplysninger som må foreligge før sluttbehandling kan finne sted, er:

1. Fartøyets registermerke
2. Hvilket fiske som er drevet
3. Redskapstype
4. Driftsperiode
5. Brutto fangst
6. Fellesutgifter (spesifisert)
7. Mannskapets fødselsdato og personnummer
8. Mannskapets lott
9. Mannskapets driftstid (begynner- og sluttdato ved avvik fra fartøyets totale driftstid.)
10. Eventuelle andre inntekter i rapporteringsperioden.

Ved krav om minstelott der driftsperioden er kortere enn garantiperiodens varighet, må redegjørelse for hele garantiperioden vedlegges. C-skjemaet må være attestert av kommunekassereren i oppgjørsmottakers hjemstedskommune.

Garantiperiodene og periodene for ferierapportering er sammenfallende, og er fastsatt slik:

02.01.–30.04.
01.05.–31.08.
01.09.–23.12.

Søknadsfrister

Frist for innsending av minstelottskrav er 6 uker etter garantiperiodens utløp. Unntak gjelder i tilfeller hvor oppgjør fra salgslag foreligger senere. I slike tilfeller er fristen 6 uker etter at oppgjør er sendt fra salgslag.

Krav om minstelott registreres også som ferierapport.

Frist for innsending av ferierapporter er satt til utløpet av påfølgende rapporteringsperiode. Unntak gjelder for perioden 01.09.–23.12. hvor fristen utløper ved utgangen av februar måned i det påfølgende år.

LÅN & LØYVE**Astra Fiskeindustri A/S, Kristiansund N,**

Fiskeridirektøren har strøket **Astra Fiskeindustri A/S, Kristiansund N**, i registeret over godkjente tilvirkningsanlegg.

Marselius Halvorsen, Vedavågen,

har fått kr. 7.440,- i erstatning for skade på fiskeredskap som følge av oljevirkksomheten på kontinentalsokkelen.

Sigvald Heilevang m.fl., Florvåg,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert på Hauglandsøy, Askøy kommune, Hordaland. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal i areal ikke overskride 2.600 m². Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Norvald Bugge, Kvamsøy,

har fått avslag på sin søknad om erstatning for skade på fiskeredskap som følge av oljevirkksomheten på kontinentalsokkelen.

Hordalaks, Lokøy,

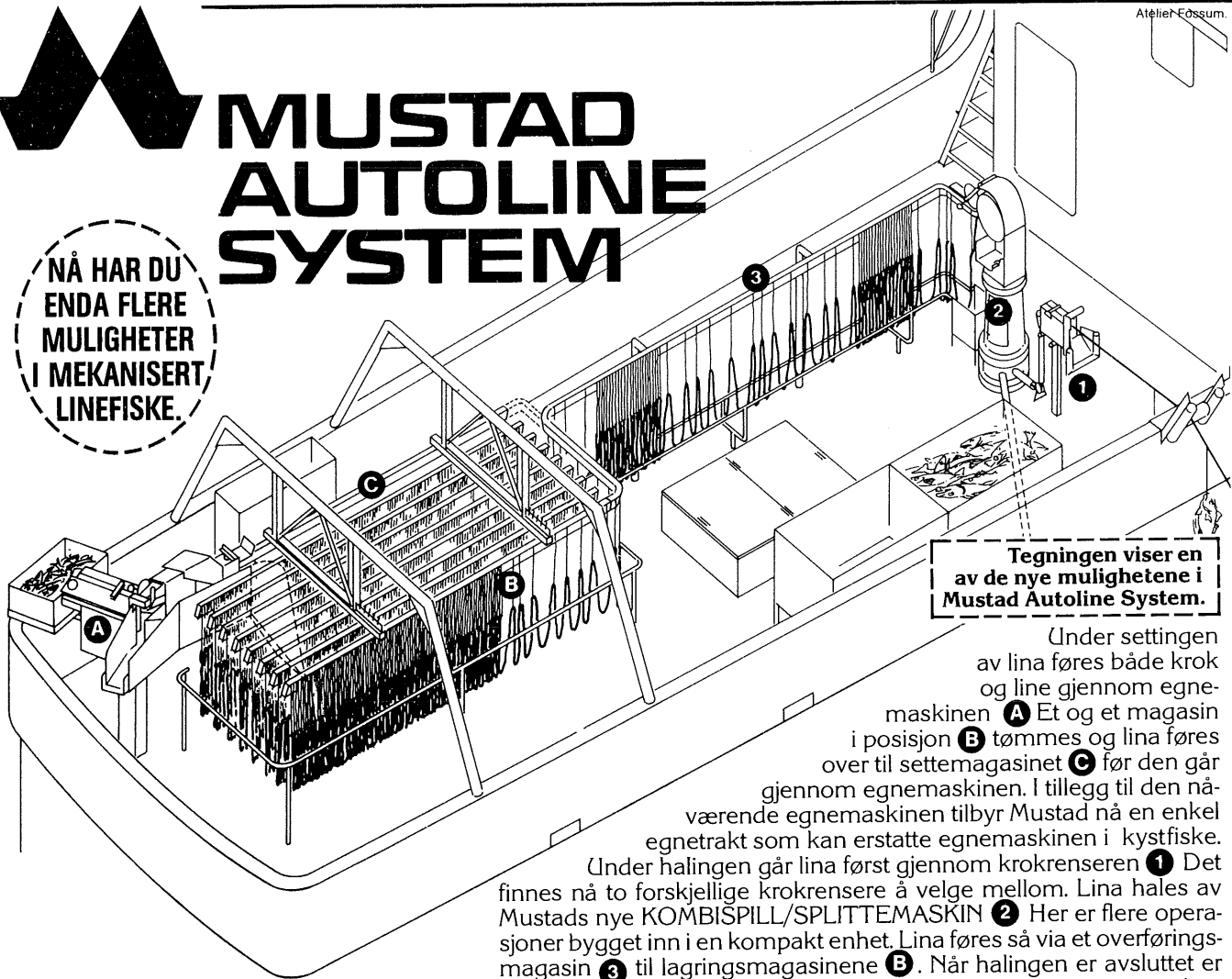
har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert i Rottepollen og Flogøy – Kjølpo, Fjell kommune, Hordaland. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal i areal ikke overskride 4.000 m² inklusive eventuelle flåter. Maksimalt bøyestrek må ikke overskride 2.000 m. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

MUSTAD AUTOLINE SYSTEM

Atelier-Fossum.

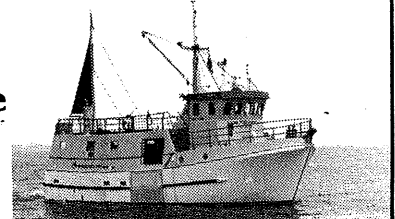
NÅ HAR DU
ENDA FLERE
MULIGHETER
I MEKANISERT
LINEFISKE.

Tegningen viser en av de nye mulighetene i Mustad Autoline System.

Under settingen av lina føres både krok og line gjennom egnemaskinen **A**. Et og et magasin i posisjon **B** tømmes og lina føres over til settemagasinet **C** før den går gjennom egnemaskinen. I tillegg til den nåværende egnemaskinen tilbyr Mustad nå en enkel egnetrakt som kan erstatte egnemaskinen i kystfiske. Under halingen går lina først gjennom krokrenseren **1**. Det finnes nå to forskjellige krokrenserer å velge mellom. Lina hales av Mustads nye KOMBISPILL/SPLITTEMASKIN **2**. Her er flere operasjoner bygget inn i en kompakt enhet. Lina føres så via et overføringsmagasin **3** til lagringsmagasinene **B**. Når halingen er avsluttet er en straks klar for ny setting og egning av lina.

Opplev Autolinefisk ombord i Mustads nye demonstrasjonsbåt på NOR-FISHING i Trondheim.

På Nor-Fishing i Trondheim 9.-15. august 1982 vil Mustads nye demonstrasjonsbåt M/S «Autoliner» gjennomføre demonstrasjonsturer for besøkende. Avtal tid for tur på Mustads stand A 47.

DEMONSTRASJONSTUR NORD-NORGE HØSTEN 1982
I tiden 20. august – 1. desember 1982 vil Mustads nye demonstrasjonsbåt besøke 60 steder i Nord-Norge for å demonstrere Autoline og Miniline systemet. Opplegget for turen vil bli annonsert, og alle besøksdatoer gjort kjent gjennom lokalpresse og Linenytt. Linenytt sendes gratis til alle interesserte.

- Jeg ønsker å få tilsendt informasjonspakke om Mustad Autoline System (helt nytt informasjonsmaterieill er utarbeidet).
- Jeg ønsker å få tilsendt «Linenytt», Mustads egen linefiskeavis.

Navn:
Adresse:

SEND SLIPPEN TIL:
Autolinesektoren
Postboks 79, Lilleaker
OSLO 2.
tlf. 02/55 36 70

O. MUSTAD & SÖN A-S

Salgsavd. Norge: Avd.kontor Nord-Norge: Avd.kontor Vestlandet:
Autolinesektoren Postboks 40 Apotekergt. 10
2801 GJØVIK, 9000 TROMSØ, 6000 ALESUND.
tlf. 061 74 500 tlf. 083/86 800 tlf. 071.22 680

NYTT KOMBISPILL, spesielt bygget for mindre båter.

Mustads nye KOMBISPILL utfører linehaling, snurravspyling, krok-splitting og automatisk føring av krok til lagringsmagasinene i en kompakt maskinenhet. KOMBI-SPILLET opptar liten plass og er enkelt å montere. Separat haleutstyr er ikke nødvendig for kystlinebåter.

Nybygg, kjøp og salg av fiskefartøyer på 13 m.l.l. og over – under 100 brt.

av Thor B. Melhus

1 halvår 1982:

Nybygg:

Januar 1982:

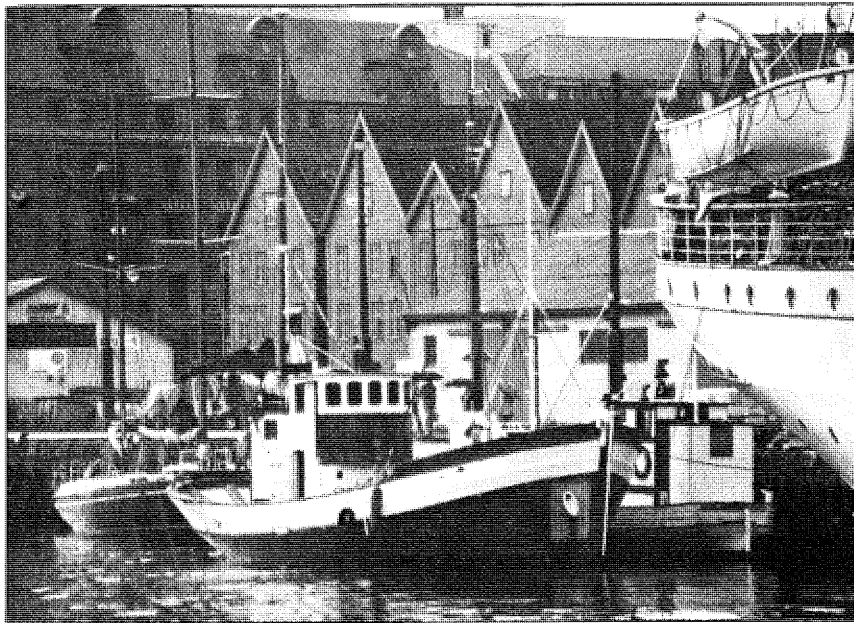
N-72-V «OLE OSKAR»

22,8/19,6 m., 95 brt, LKJG, 545 bhk Mercedes Benz motor. Byggenr. 428 ved Rana Båtfabrikk A/S, Hemnesberget for Ingvald og Ludvik Fredriksen, Gravermark/Svolvær.

M-81-SØ «KARIN»

14,7/13,2 m, 25 brt, LM 8456, aluminium, 330 bhk MAN motor. Bygd ved Søviknes Verft A/S Syvikgrend for P/R Brunvoll (Kåre R. Brunvoll), Harøy.

N-188-MS «Fløybuen».

April 1982:

N-66-V «BRENNBØEN»

20,9/17,8 m, 83 brt, LKXY, stål, 503 bhk Mercedes Benz motor. Byggenr. 11 ved Halså Mek. Verksted A/S, Halsanaustan (tidligere Skålvikfjordens Båtbyggeri som gikk konkurs under byggingen) for Magne Albertsen og Leif-Jan Johansen, Laukvik/Svolvær. Skroget bygd ved Solstrand Slip & Båtbyggeri A/S, Tomrefjorden.

Mai 1982:

T-155-L «HEIDI VIBEKE»

15,8/14,5 m, 24 brt, LM 8780, 270 bhk Cummins motor. Byggenr. 209 ved Bremsnes Båtbyggeri A/S, Bremsnes til Vilmar Ludviksen, Nord-Lenangen.

Juni 1982:

N-26-V «HENNINGSVÆRING»

13,5/12,8 m, 24 brt, LM 8740, 210 bhk Volvo Penta motor. Bygd ved O. Ulvans Båtbyggeri, Sandstad på Hitra for Kåre J. Robertsen, Henningsvær.

Salg innenlands:

Desember 1981:

T-12-S «STRAUMNES»

16,9/15,4 m, 24 brt, LAFG, 210 bhk Volvo Penta motor fra 1972. Bygd 1908 i Rognan, Saltdal, ant. som «AGNES I» for Ingvald Godtliebsen, Kårvikhamn i Lenvik. Solgt 1934 til Berteus Berteussen, Sørreisa. Overtatt 1952 av Elias Andersson P/R, Sørreisa og om-

døpt «LYSHEI». Solgt 1975 til P/R Straumnes (Per Arild), Hamneidet i Skjervøy og omdøpt «STRAUMNES». Solgt 1981 til Olav Hansen, Skjervøy.

Januar 1982:

M-3-AV «BRAGE»

21,6/20,4 m, 76 brt, LEAU, 440 bhk Kelvin motor fra 1977. Bygd 1952 på Vestnes for Kåre B. Longva P/R, Longva. Solgt 1973 til Gunnar Holten, Henda. Solgt 1982 til Brynjulf Pedersen, Selsøyvik og reg. N-23-R.

Februar 1982:

N-188-MS «FLØYBUEN»

18,4/15,4 m, 35 brt, JWPY, 195 bhk Volvo motor fra 1972. Bygd 1957 ved Breivik Slip & Mek. Verksted, Bodø som «SENJAVÆRINGEN» for Einar Eriksen P/R, Fjordgard/Tromsø. Solgt 1968 til Øvind Sørvoll, Tromsø. Solgt 1979 til P/R L. & H. Finstad (Lasse Finstad), Sørvågen/Tromsø. Brent og ble kondemnert 1980. Vraket overtatt av Assuranseselskapet Nordlys. Solgt 1981 til Douglas Drønen, Storebø/Bergen og registrert H-92-AV. Registrert i Skipsmatrikkelen 2. 1982.

N-71-SO «NYRINGEN»

17,4/15,5 m, 25 brt, LNNM, 153 bhk Scania motor fra 1969. Bygd 1937 på Hemnesberget som «RINGEN» for Hans Aaker P/R, Stavseng. Forlenget 1951. Omdøpt 1952 til «NYRINGEN». Solgt 1963 til Hans Norback, Risøyhamn. Solgt 7.1976 til Tormod Fjellvoll, Sortland. Flyttet 2.1982 til Kabelvåg og omregistrert til N-13-V.

N-116-V «ØYVARDEN»

14,5/12,6 m, 22 brt, LEJJ, 210 bhk Volvo fra 1969. Bygd 1953 i Rognan som «FREDVANG» for Leander Ny-

N-116-V «Øyvarden».

gård P/R, Fredvang. Solgt 1965 til Arne Theisen P/R, Reine og omdøpt 1966 til «ØYVARDEN». Solgt 2.1981 til Rolf Pettersen, Laukvik. Solgt 1982 til Inge Eriksen, Skjånes og registrert F-112-G.

ST-75-O «BRATTFJELL»

17,8/15,3 m, 40 brt, LMIE, 242 bhk GM motor fra 1967. Bygd 1955 ved Kåre Os Båtbyggeri, Rognan for Hjalmar Larsen, Mínde, Tromsø. Solgt 1965 til Karstein Henriksen P/R, Skjervøy. Solgt 5.1975 til Torleif Rånes P/R, Vingsand. Solgt 1982 til Ingjarl Dahle, Sørflyatanger og registrert NT-26-F.

M-18-F «RINDAR»

21,9/19,8 m, 51 brt, LFGX, 365 bhk Caterpillar motor fra 1969. Bygd 1952 ved Iver K. Hagens Båtbyggeri, Hjelset for Peder B. Rindarøy P/R, Rindarøy, Aukra. Overtatt 1964 av Oskar Rindarøy P/R, Rindarøy. Solgt 1965 til Bendiks Male P/R, Hustad. Solgt 1982 til P/R Brødr. Teistklubb (Knut Arne Teistklubb), Vevang og registrert som M-16-EE.

M-117-HØ «DIPLOM»

19,8/18,3 m, 49 brt, LLZF, 300 bhk Kromhout motor fra 1967. Bygd 1953 på Vestnes for Hans Steinsvik P/R, Bølandet/Ålesund. Solgt 1982 til Vidar Ulriksen, Batalden og registrert som SF-177-F.

R-232-K «STÅLGUTT»

19,4/17,3 m, 49 brt, LEPK, stål, 300 bhk Stork motor fra 1970. Bygd 1953 ved Błaalid Slip & Mek. Verksted, Raudeberg for Arvid Silden P/R, Silda. Solgt 1976 til Harry Kalsnes P/R, Kvamsøy. Solgt 11.1980 til P/R Kjell Harald Haugen, Skudeneshavn. Solgt 1982 til P/R Stålgutt (Nikolai Skavøy), Vevang/Molde og omregistrert M-23-EE.

TK-19-K «MOONLIGHT»

16,8/15,6 m, 31 brt, LCPC, 150 bhk Alpha motor fra 1968. Bygd 1949 som «VESLA» ved Røeds Båtbyggeri, Sønedeled. Overtatt 1950 av Øivind Nilsen, Lyngør. Omdøpt 1956 til «MOONLIGHT». Solgt 1962 til Harald Post-

myr, Skåtøy, Kragerø. Solgt 1962 til Gerhard Johansson, Kragerø. Overtatt 1979 av P/R Moonlight (Uno Ølén Johansson), Kragerø. Overtatt 1982 av Uno Ølén Johansson, Kragerø.

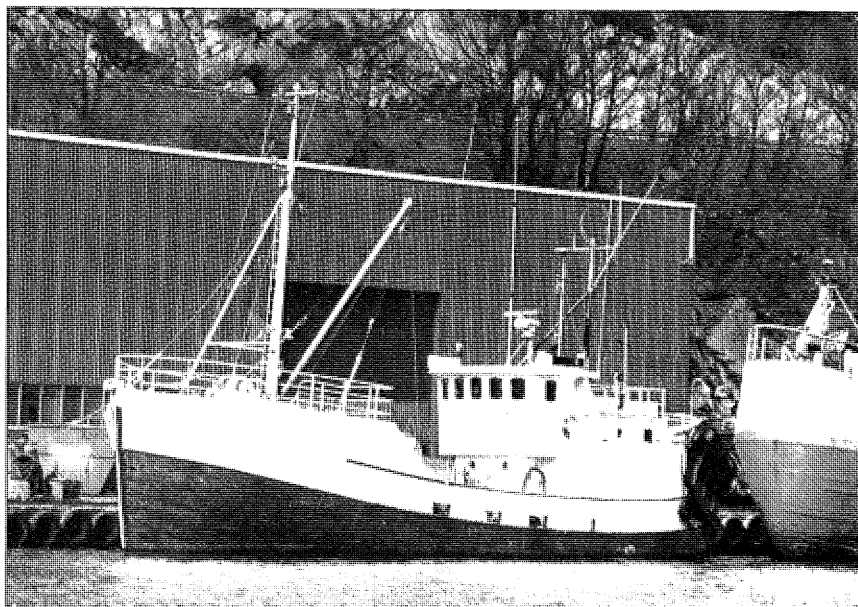
N-70-H «GRO»

17,4/16,6 m, 37 brt, LAYW, 240 bhk Callesen motor fra 1969. Bygd 1906 i Risør. 1920 registrert som «HAVSULEN» for Aa.R. Vågane, Erøy i Erfjord. Ombygd 1946 i Vatlandsvåg. Overtatt 1952 av Anbjørn Høyvik, Vik i Erfjord. Omdøpt 1957 til «GRO». Solgt 1960 til Olaus Kvilhaugsvik, Vedavågen. Solgt 1974 til Leif og Arne Johansen P/R, Melbu. Solgt 9.1981 til P/R Jarle Johansen, Stokmarknes for bruk som sportsdykkerfartøy og utgår som fiskefartøy. Salget først registrert i Skipsmatrikkelen 26.2.1982.

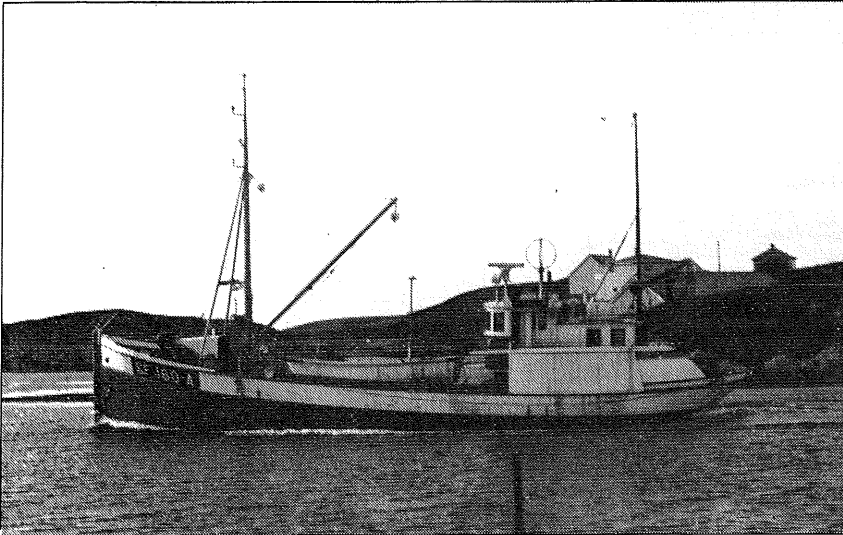
Mars 1982:

T-144-L «JOHN HELGE»

17,7/16,8 m, 41 brt, LNIN, 210 bhk Normo motor fra 1971. Bygd 1970 ved Mjosundet Båtbyggeri A/L, Mjosundet som «GUNN-AINA» for Efraim Andersen & Frank Thuv P/R, Gamvik. Solgt 1974 til Petter Karlsen P/R, Honningsvåg og omdøpt «ASPERONI». Solgt 1977 til Olav Gundersen, Nordvågen og omdøpt «KJELVIK-BUEN». Solgt 1980 til John Helge Larsen, Sandland og omdøpt «JOHN HELGE». Forlenget 1982. Solgt 1982 til P/R

H-94-B «Juna».

SF-160-A «Fedøy».

Forlenget 1974. Solgt 1982 til P/R Orient (Arnljot Vågsholm), Fosnavåg og omdøpt «ORIENT» og registrert som M-32-HØ.

H-94-B «JUNA»

23,2/21,6 m, 77 brt, LAEF, 555 bhk Deutz motor fra 1979. Bygd 1968 ved Sigbjørn Iversen Mek. Verksted – Skipsbyggeri, Flekkefjord (skroget bygd ved Lista Treskipsbyggeri, Borhaug), for Arnfred og Bjarne Hansen, Rasvåg/Flekkefjord. Solgt 1975 til P/R Eide (Lars Eide), Bømlo/Haugesund. Solgt 1982 til P/R Erling Anfinnes, Egersund og registrert som R-50-ES.

AA-96-R «TORØY»

15,7/14,6 m, 24 brt, LNPk, 165 bhk Leyland motor fra 1968. Bygd 1946 i Hardanger for ukjent reder. Senere solgt til Erling Ingem. Nilssen, Sem. Solgt 9.1980 til Harald Pedersen, Sønedeled. Solgt 1982 til P/R Frausing & Johansen (Odd Frausing), Sirevåg og registrert R-11-HA.

Mai 1982:

T-5-I «BOLLAHOLM»

15,1/13,3 m, 26 brt, LCAE, 40 bhk Union motor fra 1932. Bygd 1914 i Rognan for ukjent reder. Registrert 1923 som «TRONDENÆS» for M. Gabrielsen, Hammerfest. Solgt 1926 til Rolf Falck Rollnes, Bolla og omdøpt

Freddy og Fredrik Mikkelsen, (Fredrik Mikkelsen), Vannareid og omdøpt «TORSTIND» og registrert T-83-K.

SF-11-S «SELJEFISK»

15,4/14,1 m, 32 brt, LEQM, 200 bhk Caterpillar motor fra 1967. Bygd 1966 ved Herd & Mackenzie Ltd, Buckie, Skottland som «GOLDEN STRAND» for Robby McRitchie, Stornoway, Hebridene. Solgt 1976 til P/R Austring (Odd Austring), Selje/Måløy og omdøpt «SELJEFISK». Ombygd 1977. Solgt 1982 til Reidar Skåtøy P/R, Lysekloster/Bergen og omdøpt til «KY-STFISK», ommålt til 36 brt, og registrert som H-5-O etter ny ombygging.

R-46-K «TORLAUG»

15,9/14,8 m, 30 brt, LFYD, 135 bhk Callesen motor fra 1964. Bygd 1949 ved Lista Treskipsbyggeri, Borhaug som «SØRØY» for Torvald og Magnus Pedersen, Åkrehamn. Overtatt 1964 av Torvald Pedersen, Åkrehamn og omdøpt «TORLAUG». Solgt 11.1978 til Jan Arthur Wiik, Åkrehamn. Solgt 1982 til Stein Vestbø, Sandeid og registrert som R-12-V.

April 1982:

N-22-BØ «BØBAS»

22,3/20,5 m, 76 brt, LMKD, stål, 425 bhk Caterpillar motor fra 1976. Bygd 1961 ved Hjelmås Slip & Mek. Verksted, Hjelmås i Lindås som «BRIMØY» for Norvald Bugge P/R, Bringsinghaug. Solgt 1973 til Paul Jørgensen, Årvik-

sand og omdøpt til «ÅRVIKSAND». Solgt 2.1980 til P/R Charles Johnsen, Bø i Vesterålen/Sortland og omdøpt «BØBAS». Solgt 1982 til Torfinn Gangstad, Midsund/Molde og registrert som M-1-MD.

N-91-TN «BLAAMYRA»

16,3/14,5 m, 29 brt, LMAU, 180 bhk Caterpillar motor fra 1962. Bygd 1946 i Rognan for Reinert og Reid Holmen P/R, Træna. Solgt 1982 til Ståle Sjøset, Træna.

M-6-AK «KOLBEIN KNUTSEN»

25,0/23,0 m, 87 brt, JWTG, 365 bhk Caterpillar motor fra 1980. Bygd 1958 på Vestnes som «STRAND SENIOR» for Nils Strand P/R, Kjerstad. Solgt 1973 til Ingvald J. Tangen P/R, Aukra og omdøpt «KOLBEIN KNUTSEN».

R-9-B «Romsdølen».

«ROLF». Overtatt 1932 av Sten Hansen Bolla P/R, Bolla. Omdøpt 1952 til «BOLLAHOLM». Forlenget 1950. Overtatt 1980 av Johannes Hansen, Hamnvik. Solgt 1982 til Arne Holkestad, Gratangsbøtn.

T-372-K «GRY-WIBECHE»

27,9/26,3 m, 98 brt, JWVZ, 425 bhk Caterpillar motor fra 1972. Bygd 1958 ved Odin Olsen & Co. Båtbyggeri, Rognan som «JAKOB HAUGEN» for Jakob Solstad, Kårvikhamn. Forlenget 1965. Solgt 5.1979 til Guttorm Kristiansen, Stakkvik/Tromsø og omdøpt «GRY-WIBECHE». Solgt 1982 til P/R Wilhelm Simonsen, Nordvågen og omdøpt «SANDRUPSON» og registrert som F-372-NK.

T-90-LK «VIKTORIA IV»

16,8/15,7 m, 27 brt, LKQL, 210 bhk Volvo motor fra 1977. Bygd 1917 i Romsdal for ukjent reder. Registrert ca. 1930 på Kristian K. Sætervik, Nord Aukra. Forlenget 1941. Solgt 1947 til Asbjørn Andreassen, Tromsø. Solgt 1971 til Olav Hansen, Grunnvåg, Gibostad/Tromsø. Solgt 1982 til P/R Harry Andreassen, Harstad og utgår som fiskefartøy.

T-200-T «KNUT BJØRNAR»

24,0/21,5 m, 49 brt, LCUI, 360 bhk GM motor fra 1967. Bygd 1950 i Risør for Kristian Arild, Kongshus i Alta. Solgt 1972 til Harald Andreassen, Tromsø. Solgt 1982 til Kai Steinar Haugerud, Berlevåg.

N-49-H «LIND SENIOR»

19,8/18,9 m, 45 brt, LJMY, 265 bhk Cummins motor fra 1976. Bygd 1919 på Vestnes som «HAVGLYTT I» for Aslak Farstad, Haram. Ombygd 1951 ved Søviknes Skipsbyggeri, Syvikrend. Solgt 1970 til Helge Skogstad P/R, Nygårdsjøen og omdøpt 1971 til «LIND SENIOR». Solgt 4.1975 til Torleif Hansen, Melbu. Solgt 1982 til Bjarne Nekstad, Kiberg og registrert F-49-V.

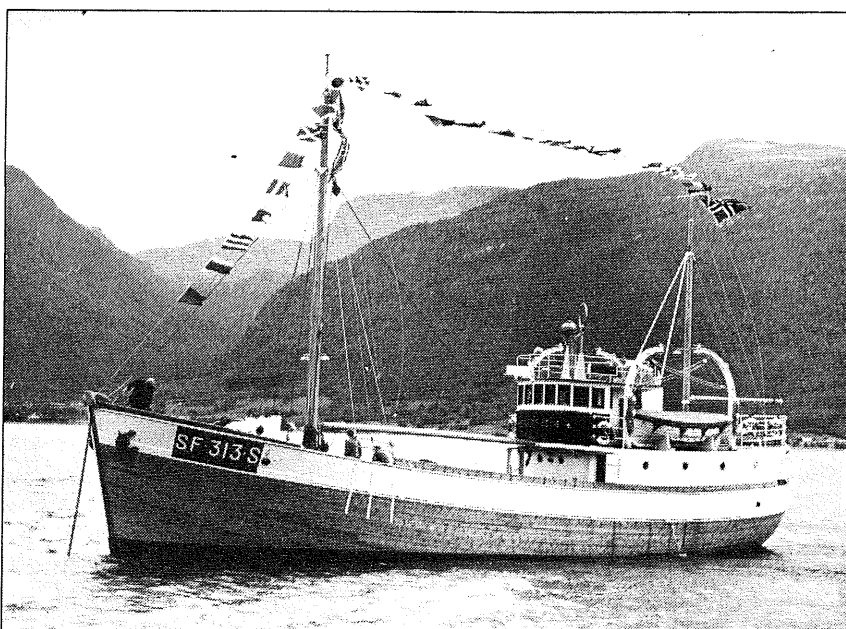
SF-328-SU «SULESTEIN»

18,7/16,1 m, 30 brt, LJTN, 180 bhk Caterpillar motor fra 1964. Bygd 1938 i Ølve, Hardanger som «SOLSVIK I» for Thomas Langeland P/R, Solvik i Fjell. Solgt 1955 til Johan Bjørøy, Ramsøy i Askøy og omdøpt «BR.

BJØRØY». Solgt 1962 til Trygve Høgøy, Hennesbygda/Bergen og omdøpt 1964 til «SULESTEIN». Solgt 1982 til P/R Sulestein (Lars Magne Ekerhovd), Straume/Bergen.

R-9-B «ROMSDØLEN»

20,3/18,9 m, 49 brt, LLJD, 300 bhk Caterpillar motor fra 1967. Bygd 1945 på Vestnes for Engvald Restad P/R, Sundsbø, Sør Aukra. Solgt 1964 til Einar Eriksen P/R, Skudeneshavn. Solgt 12.1979 til Ivar Vågshaug, Føresvik/Haugesund. Solgt 1982 til P/R Tor Barka, Jørpeland og registrert som R-6-ST.

Juni 1982:

M-66-S «SANDSFLUD»

16,8/15,5 m, 29 brt, LCIK, 360 bhk Deutz motor fra 1967. Bygd 1953 på Vestnes som «KÅRSTEIN» for Harald Skjong P/R, Valderøy. Solgt 1963 til Martinius Blomvik P/R, Valderøy og omdøpt «BLOMVIK». Solgt 12.1977 til P/R Sandsøyfisk (Odd Sande), Sandshamn. Omdøpt 8.1979 til «SANDSFLUD». Solgt 1982 til Odd A. Sande, Sandshamn.

M-14-SA «MOT JUNIOR»

16,7/15,4 m, 36 brt, JXGR, 260 bhk Volvo motor fra 1971. Bygd 1959 ved Em. Moens Båtbyggeri, Risør for Lundolf Nilsen, Fevik som «WALKER». Solgt 1960 til Anders Jensen, Bleik. Solgt 1963 til Løvset Benjaminsen, Bleik. Overtatt 1969 av Per Ole Benjaminsen, Bleik. Solgt 11.1980 til Osvald

Karlsen, Langevåg/Ålesund og omdøpt 1.1981 til «MOT JUNIOR». Solgt 1982 til Hans Drønen, Rostøy.

SF-160-A «FEDØY»

23,2/21,0, 41 brt, LFGY, 300 bhk Wichmann motor fra 1964. Bygd 1927 ved Gjert Eidsvik Båtbyggeri, Rosendal for Thomas Fedøy P/R, Buland. Forlenget og ombygd 1948 av Olav Hjartås, Hatlestrand. Solgt 1973 til P/R

H-237-B «BRATTHEIM».

Fedøy (Norvald Fedøy) Bulandet. Solgt 1982 til P/R Heggøy (Agnar Heggøy), Atløy.

SF-124-B «GLIMTEN»

18,0/16,1 m, 30 brt, LMZU, 50 bhk Wichmann motor fra 1950. Bygd 1919 i Hardanger som «HAVGLIMIT» for Peder Eikeset P/R, Rylandspoll. Solgt 1941 til Gregorius Ryland, Rylandspoll. Forlenget 1947. Solgt 1974 til Alf Nødset, Ryland. Solgt 1982 til Trond Langeland, Laksevåg og utgår som fiskefartøy.

H-237-B «BRATTHEIM»

25,3/24,4 m, 94 brt, JXAB, 280 bhk Alpha motor. Bygd 1958 ved Austrheim Skipsbyggeri, Gloppen for Oskar & Odd Flataker, Vågsøy. Solgt 1968 til Ole Hennøy, Måløy. Solgt 1972 til Magnar Våge P/R, Vågsvåg. Solgt

1980 til P/R Per Audun Ytrøy, Urangsvåg/Bergen. Solgt 1982 til P/R Arne Aagård, Sørflatanger og registrert NT-25-F.

Forlist 1981

(ikke tidligere omtalt):

September 1981:

N-118-VR «KVALNES SENIOR»

23,2/21,9 m, 70 brt, LLNF, 400 bhk Stork motor fra 1969. Bygd 1953 på Søviknes Skipsbyggeri, Syvikgrend som «TERØY» for Eilert Volstad, Syvikgrend. Solgt 1968 til Petter Fagertun & Arvid Kvalnes P/R, Sørvågen/Svolvær. Overtatt 1974 av Petter Fagertun, Værøy. Overtatt 12.1979 av Torgeir Fagertun, Værøy. Forlist etter brann i maskinrommet på Værøy havn 9.9.1981.

Oktober 1981:

F-94-G «SENJABANKEN»

27,3/25,5 m, 84 brt, LLWF, 220 bhk Brunvoll motor fra 1957. Bygd 1946 ved Ole E. Kleivset Båtbyggeri, Bårdset for Markus Arvesen, Engenes. Overtatt 1958 av Arne og Magne Arvesen, Engenes. Forlenget 1968. Solgt 1970 til Hans Johansen, Øksfjord. Solgt 1972 til Frithjof & Gunnar Antonsen, Svensby i Lyngen. Solgt 1974 til Sverre Paulsen, Mehamn. Sank natt til 27.10.1981 etter lekkasje p.g.a. skrog-

svikt 62 n.mil nordnordøst for Vardø i pos. 71.15 N, 32.44 Ø under bruksvakt-hold.

November 1981:

F-7-LB «OLE HENRIK»

19,1/17,6 m, 49 brt, LGKX, 365 bhk GM motor fra 1976. Bygd 1962 ved Skålvikfjordens Båtbyggeri, Halsanaustan for Nils O. Dahlvik, Rypefjord. Solgt 1963 til Arild Brochmann, Havøysund. Solgt 1969 til Rodle Angell P/R, Kjøllefjord. Forlist etter brann i maskinrommet 7 n.mil nordnordvest av Kjelsnæringen 14.11.1981.

N-303-VV «GLUNT»

16,2/15,1 m, 33 brt, LRBX, 265 bhk Cummins motor fra 1978. Bygd 1967 ved Båtservice Verft A/S, Mandal for egen regning som såkalt «idebankbåt». Utleid til Knut Myklebust, Ballstad som overtok fartøyet for egen regning 5.1970. Sank utenfor Båtsfjord 16.11.1981 etter lekkasje.

Uoppgitt måned 1981:

F-54-L «BRÅTTSJØ»

17,9/15,8 m, 26 brt, LCDE, 100 bhk Finnøy motor fra 1955. Bygd 1934 i Rognan for Osvald Utvik, Gryllefjord. Solgt 1944 til Harald Lorentzen P/R, Hamn i Senja. Solgt 1951 til Osvald Utvik, Gryllefjord igjen. Solgt 1963 til Jens Eilertsen, Senjahopen. Solgt 1968 til Oddleif Olsen, Mefjordvær. Solgt 1969 til Atle Engenes P/R, Nuvsvåg. Solgt 1.1978 til Bjarne Henriksen, Nuvsvåg. Forlist 1981. Strøket av Skipsmatrikkelen som forlist først 26.4.1982.

N-22-HR «Lomstind».

Forlist 1982

Mars 1982:

T-94-S «SVALENG»

21,9/18,9 m, 50 brt, LJKK, 470 bhk Cummins motor fra 1980. Bygd 1937 i Rognan for Sverdrup Korneliussen, Skjervøy. Forlenget 1957. Solgt 2.1979 til Magne Isaksen, Skjervøy. Grunns-tøtte like utenfor Kiberg havn 3.3.1982. Sank neste dag p.g.a. skadene da fartøyet ble trukket av grunnen av R/S «LARS CHRISTENSEN».

T-112-TK «FOLLABUEN»

18,8/17,4 m, 41 brt, LKDM, 210 bhk Normo motor fra 1966. Bygd 1961 ved Mjosundet Båtbyggeri A/L, Mjosundet for Peder Aune, Sandviksberget. Solgt 1971 til Sigurd Kristensen, Meling på Bømlo. Solgt 1973 til Herberth Finstad, Å i Lofoten. Solgt 1.1975 til Eldar Pettersen P/R, Rødsand i Skrolsvik. Solgt 12.1976 til Torfinn Eide, Torsken. Sank etter lekkasje p.g.a. isskader i Bøkfjorden ved Kirkenes 4.3.1982.

April 1982:

M-56-FI «KAMO»

21,6/20,2 m, 67 brt, LHKW, 365 bhk GM motor fra 1972. Bygd 1956 på Hatlestrand for P/R Kamo (Hans Kuvén), Rong. Solgt 1974 til Oliver Drønen, Rostøy. Overtatt 1977 av Lars Bjørn Drønen, Rostøy. Solgt 1981 til Knut Ole Kverven, Rensvik. Forliste natt til 18.4.1982 i Varangerfjorden ca. 20 n.mil fra Kirkenes p.g.a. lekkasje.

Kondemnert

Februar 1982:

N-22-HR «LOMSTIND»

18,7/15,6 m, 39 brt, LDPT, 84 bhk Brunvoll motor. Bygd 1953 i Nordland for Erling Henriksen, Stensby i Ulsfjord. Senere flyttet til Bodø. Solgt 1979 til Geir Larsen, Seløy i Herøy. Strøket 15.2.1982 av Skipsmatrikkelen som kondemnert.

SF-51-S «REMØYFJORD»

22,5/20,4 m, 49 brt, LDQW, 160 bhk Wichmann motor fra 1957. Bygd 1917 i Romsdalen som «FRAM» for Paul A. Remø P/R, Rimøylandet. Overtatt

1948 av Rolf P. Remøy P/R, Remøy. Ombygd, forlenget og omdøpt 1949 til «REMØYFJORD». Solgt 1963 til Kåre Velsvik P/R, Fosnavåg. Solgt 1966 til Trygve Borgund, Statlandet. Kondemnert 1981. Strøket av Skipsmatrikkelen 4.2.1982.

April 1982:

M-16-H «HAVMANN II»

21,6/20,7 m, 49 brt, LIXX, 150 bhk Brunvoll motor fra 1956. Bygd 1934 ved Iver K. Hagens Båtbyggeri, Hjelset som «FÆRØYVIK I» for Odd H. Færøyvik, Buskøy. Overtatt 1941 av S. Bartz-Johannessen, Bergen. Overtatt 1941 av Osvald Lillenes, Tjørvåg. Overtatt 1942 av Hans K. Goksøyr P/R, Runde og omdøpt «HAVMANN

II». Solgt 1951 til Severin Seth P/R, Kjerstad. Solgt 1980 til P/R Oddmund A. og Einar A. Farstad, (Oddmund A. Kjerstad), Kjerstad. Totalskadet ved brann 21.5.1981 mens fartøyet lå på Lepsøy havn. Slept ut av havnen og fylt med vann. Strøket av Skipsmatrikkelen 20.4.1982 som kondemnert.

Juni 1982:

F-58-HV «TINDAR»

18,0/15,5 m, 38 brt, LKHG, 210 bhk Volvo motor fra 1975. Bygd 1939 ved E. Erlandsen Båtbyggeri, Risøyhamn som «SKARTIND» for Randor Christensen P/R, Skrolsvik. Forlenget 1956 og omdøpt til «TINDAR». Solgt 1963 til Ingvar Nilsen & Sønner, Breivik-

botn. Kondemnert 1981. Strøket av Skipsmatrikkelen 9.6.1982.

N-99-Ø «STIG HERMANN»

25,3/20,6 m, 78 brt, LHCC, 425 bhk Caterpillar motor fra 1969. Bygd 1908 på Varaldsøy i Hardanger antakelig som jakt. I 1934 registrert på R. Wiland, Bodø under navnet «REINERT». Omkring 1939 solgt til M. Hustad, Trondheim og omdøpt «HUSTAD I». Solgt ca. 1950 til Karl & Håkon Hustad, Bodø og omdøpt «BRØDR. HUSTAD». Solgt 1964 til Halvar Mikkelsen, Myre i Vesterålen og omdøpt til «STIG-HERMANN» i 1967. Strøket av Skipsmatrikkelen som kondemnert 10.6.1982.

LÅN & LØYVE

Eivind Bergtun, Rubbestadneset,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert på vestsiden av Langøya i Bømlo kommune i Hordaland. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal ha et bøyestrek på maksimum 900 m. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Norsk Akvakultur A/S, Storebø,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert i Simavågen på Huftarøy i Austevoll kommune i Hordaland. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal ha et bøyestrek på maksimum 2.000 m. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Torleif og Arne Åse, Fjell,

har fått tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert på følgende steder i Fjell kommune i Hordaland: 1. Gløshildervågen. 2. Stangarholmen. 3. Hellesvik i Selvågen. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal samlet ha et bøyestrek på maksimum 850 m. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

John Møvik, Fjell,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert ved liten holme sør for Veløy i Fjell kommune i Hordaland. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal ha et bøyestrek på maksimum 200 m. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Jarle Sagvik, Nordheim,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert i Viksbukta mellom Sagvik og Ørboen på austsiden av Stabben, Tustna kommune, Møre og Romsdal fylke. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget som består av bøyestrek og flåter skal i areal ikke overskride 50 × 70m. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Rolf Olsen, Sande og John Cristensen, Skudeneshavn,

har fått kr. 41.160,- i erstatning for skade på fiskeredskap som følge av oljevirkningsheten på kontinental-sokkelen.

«Aksla»

Alf Vestre m.fl., Vatne, har fått tillatelse til å drive fiske med trål med M/S «Aksla», M-45-H. Tillatelsen gjelder trålfiske etter industrifisk (øyepål, hvitting m.v.) i området syd for 64° n.br., sei, hyse, torsk, hvitting m.v. i området syd for 65° n.br., og kolmule og polartorsk (industritråltillatelse). Tillatelsen gir ikke rett til å drive trålfiske etter industrifisk nord for 64° n.br. Nord for 65° n.br. gir tillatelsen bare rett til å drive trålfiske etter kolmule og polartorsk. Den gir heller ikke rett til å fiske etter norsk-arktisk torsk nord for 62° n.br.

«Storsund»

Knut Ole Kvernen, Rensvik, har fått ervervstillatelse og tilsagn om at det kan påregnes reke- og industritråltillatelse for m/s «Storsund», ST-50-R, til erstatning for m/s «Kamo», M-56-FI, som er forlist. Industritråltillatelsen vil ikke omfatte trålfiske etter lodde.

«Kjellnes»

Torris Torrisen, Grønøy, har fått tillatelse til å bygge shelterdekk på m/s «Kjellnes», N-90-ME, under forutsetning at fartøyet tillatte lastekapasitet ikke overstiger 3.300 hl.

Franske kombinasjonsfartøy – noen problemstillinger

Fra La Peche Maritime ved Sami Wakili

– Vår styrke er kombi-skipene, erklærte nylig en fremtredende fransk fiskeriekspert. Idag er kombi-fartøyene alltid med i diskusjonen når fransk skipsindustri diskuterer fartøytyper for fiskeriene. Det er verd å merke seg at mer enn halvparten av de drivverdige og energisparende prosjekter som er blitt lansert i Frankrike de siste årene, har vært kombinasjonsfartøy.

Kombinasjonsmuligheter

Før vi ser på i hvilke grad kombinasjonsfartøyene er en løsning, og om den store interessen er et utslag av energikostnader, må det presiseres nærmere hva som menes med kombi-fartøy eller ambivalente metoder.

Det er her to muligheter:

- Fartøyet kan bruke flere forskjellige typer redskaper f.eks trål, ringnot etc.
- Bruk av samme type redskap (ev. med små forandringer av redskaper) for fiske etter flere arter etter hverandre.

Den mest vanlige definisjonen av kombinasjonsskip, som er blitt brukt, er at det er skip som har mulighet til å bruke flere typer redskap. En sammenheng som kan være viktig å få avklart er om skillet mellom bunn- og pelagisk trål er tilstrekkelig for at skip, som kan bruke begge redskaper, kan betraktes som kombi-skip.

Det finnes også forskjellige kombinasjonsmuligheter alt etter om fartøyene har anledning til å delta i flere forskjellige fiske under samme tokt eller suksessivt under hele sesongen. Dette siste er mest vanlig, og innebærer at fartøyet rustes for en type fiske som det fullfører, og siden rustes ut til en ny type, osv.

Hvis en enhet rustes opp for å kunne praktisere forskjellige fiske med flere redskaper samtidig krever dette en meget nøye planlegging av dekkets utforming. Mannskapet må også være godt trent for slikt arbeid.

Bruk av forskjellige redskaper

Alle kombinasjonsmuligheter er stort sett mulig. Av grunner som blir nevnt senere vil ikke et fartøy kunne nyttes til å drive etter to eller tre forskjellige fiske-typer.

Kombinasjonsskipene brukes derfor ofte til to fisketyper:

- Trål og ringnot-fartøyer. Dette er mest vanlig i Norge og England for fiske etter kolmule.
- I Frankrike er den mest vanlige typen (150 båter i 1980) mest egnet for trål- og tunfiske: fartøyene er da på trålfiske 8 måneder i året, og om sommeren brukes det dorgline.
- Trålere og skjellhenter: flere hundre trålere deltar om vinteren i sleping etter kamskjell.
- Ringnot- og stangfiske: disse enheter er på sardin-fiske om vinteren og fiske etter størje med stang om sommeren.
- Line og flytegarn-fiske: det praktiseres her linefiske etter hai om våren, og flytegarn etter lysing resten av året.

Mindre kombi-skip deltar vanligvis i tre forskjellige fiskeri f.eks: trål-teinerline, trål-skjell-teiner, trål-flytegarn-line osv....

Enheter skrifter «yrke» med stor letthet flere ganger i året, avhengig av fangstmengde, værforhold, markedsforhold etc.

Fiske med samme redskap

Mange fartøy som fisker med teiner deltar ofte i to slike fiskeri hvert år. Rekefiske med liten maskevidde om

Her er kombinasjonen trål og ringnot satt sammen på en 40 meters industritråler.

Det går mot mindre, effektive fartøy i den franske fiskeflåten.

vinteren, og om sommeren bruker disse fartøyene større teiner med større maskevidde for å fiske hummer og krabbe.

Notfiskerne i det sørlige Frankrike deltar suksessivt i sardinfiske om vinteren og ansjos-fiske om våren. Mange trålere er idag blitt kombi-skip fordi de praktiserer pelagisk tråling enten for å følge vertikale flytninger av en og samme art, eller for å få mulighet til fangst av nye arter.

Fiske i forskjellige områder

Et slikt eksempel er fartøy som om vinteren fisker ved de sørlige kystene av Gascogne-gulven og flytter seg nordover til det keltiske havet eller Sankt Georges-kanalen om sommeren.

De nåværende enheter kan brukes innenfor store områder, ikke bare i den europeiske økonomiske sonen men også innenfor U-landenes soner.

Kombinasjonsfartøyene er dermed et reelt tilbud, men det står ennå igjen å løse enkelte tekniske problemer før de kan brukes for fullt.

Kombi-fartøyene i dag- og i morgen

Det finnes i dag omlag 12.500 fiskefartøyer i Frankrike, og ca. tre-fjerdedeler av disse er kombi-fartøyer. Tråling er den mest utbredte metoden. Mer enn 70% av båtene mellom 10 og 30 meter deltar i trålfiske, og 60% av disse har ingen annen redskap enn trål.

Ambivalensen er mest utbredt blant mindre båter (mindre enn 10 meter). For de sistnevnte har fordelingen av innsatsen for hver fisketype stort sett vært konstant mellom 1963 og 1975. For større fartøy er trålinnsatsen blitt større.

Kombi-fartøyene er idag stadig mer brukt, og en tredjedel av verftenes prosjekter er kombiskip. På de største verftene er ett av to fartøy kombinasjonsskip.

Fordelen med kombi-skip

Den tradisjonelle fiskeren er sin egen arbeidsgiver. Han vil derfor hele tiden sørge for å jobbe ut fra maksimal produktivitet. Dette er avhengig av følgende tre faktorer:

- Fiskeressurser
- Redskapenes effektivitet i fangst

- Markedet: markedsverdi av fangst, etterspørsel etc.

Det er ønsket om større avkastning som driver fiskerne til å skifte fiskeri så lenge redskapene tillater dette.

Tråling er ofte mindre lønnsomt om sommeren. Trålerne utnytter derfor gjerne albakorens vandring gjennom øst-atlanteren og dorger etter denne. Ung gulål (svært høy markedsverdi) dukker opp i estuarier utover vinteren. Det drives et intensivt «silfiske» etter denne. Dette drives fra små båter i kombinasjon med tråling, fiske med teiner eller line.

For å kunne fortsette å fange en art kan det vise seg nødvendig å skifte redskap. Et eksempel her er at edderkopp-krabben ikke går i teinene fra mai av. Da må fiskerne gå over til flytegarn for å fange denne arten.

Valg av fiskeri er styrt av markedsforholdene. Ambivalente enheter vil hele året lete etter «edle» arter, og suksessivt fange hummer og langouster med teiner, havabbor med line, muller med garn, reker med teiner osv. I Frankrike er det dessuten økende innsats under turistsesongen.

Særlig er dette tilfelle i Baskerprovinns. Når man trenger agn til fiske etter større dra: andre ut med not for å fiske ansjos til agn.

Regulering av fisket er også en faktor som fører til utvidet bruk av kombifartøyer. Her går f.eks. trålere, som har drevet med sleping av kamskjell, over til vanlig tråling den dagen området lukkes for fangst av kamskjell.

En annen faktor som taler til kombi-fartøyenes fordel er kravet om effektivitet den tiden man er på havet. Mellom setting og opptak av line eller flytegarn er det for eksempel mulig å foreta noen tråltrekk.

Tekniske forutsetninger

En støter på mange og vanskelige tekniske problemer ved planleggingen av kombifartøyer for de forskjellige fiskerier og kombinasjoner av disse.

Kombinasjonsmulighetene er ikke studert på noen helhetlig måte i Frankrike. Som regel er løsningene kommet underveis, og dette har forståelig nok ikke vært billig.

Følgende punkter er viktige: Båtens generelle trekk, størrelse, bygningsmateriale, (Ev. forsterkede deler) motorer herunder fiskehastigheter etc., volum og innredning av lasterom.

Organisering av dekket: nødvendig rom for å lagre fiskeredskaper, område

hvor redskapene håndteres, håndteringsutstyr (vinsj) og utstyr for opptaking av fisken.

Problemen som dukker opp når det gjelder ombygging av små fartøy til ambivalente enheter er derimot som regel enkle å løse. Her er redskapene ofte redusert i størrelse, og håndteringsutstyret er lite eller helt borte.

Vanskelighetene ser ut til å være proporsjonale med fartøyenes størrelse og tonnasje. På større fartøy er det nødvendig å bruke redskaper med stadig høyere effektivitet, for å sikre lønnsomheten. En får da større og større trål, lengre og lengre flytegarn, nøter og liner. Disse redskapene tar opp stor plass, og krever romsligere og bedre hjelpeutstyr.

Om praktiseringen av kombiløsningen skal ha noen hensikt må følgende faktorer være til stede:

- Det må foreligge effektiv fordeling og montering av utstyret
- Besparingen av plassen må være maksimal

Andre faktorer som spiller inn er i hvilken grad mannskapet er opplært til å beherske redskapene. Det må være et konstant antall ombord da det kan være vanskelig å forandre antall etter hvert som fartøyet legger om til andre metoder.

Fartøyet generelle egenskaper slik som størrelse, boligmuligheter ombord, motorkraft er viktig. Er motorene for svake kan fartøyet ikke brukes til noen typer tråling.

Villig til å satse

Det finnes idag lite utstyr som er spesiallaget til ambivalente enheter. Det er imidlertid på gang med slikt utstyr, og det går mot byggesett. Det er viktig at hjelpeutstyret ikke er så uhåndterlig at det krever for stor arbeidsinnsats og store utgifter ved av- og påmontering.

Dette har industrien i Frankrike innsett, og det er idag stor velvilje for å satse på middels store enheter. Høy produktivitet uten for store kostnader er viktig. Dette gjelder særlig drivstoffet. Effektivitet er også forbundet med dekksplassen, og her er katamaranfartøyer inne i bildet.

Fremtidens kombifartøy i Frankrike ser altså ut til å bli mindre fartøyer der det er økonomisert med både mannskap og utstyr. Dette siste blir ikke fastmontert, men mobile enheter som kan forandre bruksområde i en håndvending.

Oversikt over norske kondemnerte fiskebåter

To år er gått siden Dagbladet og Bergens Arbeiderblad i stort oppslåtte artikler rettet søkelyset mot kondemneringsordninga for ringnotfartøyer. Siden den gang har diskusjonen omkring de ulike kondemneringsordningene kommet inn i mer saklige former.

Fiskets Gang presenterer denne gang en fullstendig oversikt over hvilke fartøyer som er blitt kondemnert siden ordninga trådte i kraft.

Innenfor ringnotflåten er 47 fartøyer innvilga kondemneringstilskott med tilsammen 150 millioner. Dette tilsvarer en konsesjonskapasitet på 168.961 hl. Tre av disse båtene er fortsatt i fiske, og har ennå ikke fått utbetalt støttebeløpet.

Ti ringnotfartøyer har fått salgssøtte med tilsammen 30,7 millioner. Dette tilsvarer en kapasitetsreduksjon på 57.300 hl.

Av trålerflåten har sju fartøyer fått innvilga kondemneringstilskott på tilsammen 31 millioner kroner. Åtte fartøyer har fått innvilga salgssøtte med tilsammen 40 millioner.

Det er videre utbetalt 11,8 millioner i kondemneringstilskott til 22 industritrålere.

25 brislingfartøyer har fått utbetalt til sammen 2,6 millioner i kondemneringstilskott mens 46 fartøyer har fått avsavns godtgjørelse med tilsammen 7,76 millioner kroner.

Endelig tar vi med at ti selvangstbåter har fått innvilga kondemneringstilskott med tilsammen 8,8 millioner.

Utbetalte kondemneringstilskott til trålere

Håen	F-145-HV (Bruksvakthold)
Sletnes	M-10-K (Hugget)
Holm Senior	N162-Ø Overt.
	av Fiskarbanken
Vågtind	N-7-H (Hugges)
Hekktind	N-35-H (Hugges)
Hardy	M-31-G
Vågakall	N-6-V

Bevilget kondemneringstilskott – brisling

Mikal Antonsen m/fl., Fjell
Malvin Isdal, Kvinnherad
Eirik M. Eide, Kvinnherad
Sivert Sylte m/fl., Vanylven
Oliver Johnsen m/fl., Brønnøy
Thorstein Pedersen, Meløy
Johan Larsen m/fl., Molde
Erling Knarvik m/fl., Kvinnherad
Jakob Flatøy, Meland
Ole O. Hettervik, Tysvær
Oddvin Karstensen, Flora
Gustav Wilhelmsen m/fl.,
Stavanger
Lars Berge, Fusa
Oddvar Brevik m/fl. Vestby
Magne Sjo, Kvinnherad
Knut O. Eide, Kvinnherad
Hans Åge Røksund, Bømlo
Norbom Fredriksen, Vestby
Johs. Nordtveit m/fl., Fusa
Johan M. P. Høgset m/fl. Midsund
John Pettersen, Brønnøy
Haktor Lier, Sveio
Lars Erling Bussesund, Austevoll
Dagfinn Dumben, Hyllestad
Kåre Bondø m/fl. Vikna
Elling Johansen m/fl., Fræna

Jon Drønnesund, Midsund
Kåre Thevik m/fl., Aure
Trygve Borgund, Selje
John Hervik m/fl., Tysvær
Mikal Johannessen, Fjell
Asbjørn Kristoffersen m/fl., Oslo
Severin Hugøy, Solund
Trygve H. Flatøy, Meland
Godtfred Jespersen, Etne
Petter Hansen m/fl., Bjugn
Torstein Sætervik m.fl., Fræna
Anders Bjåstad, Balestrand
Olav Hindenes, Lindås
Geir Berge, Forsand
Arne Øvrebø, Bokn
Eilif Malkenes, Fusa
John Snilstveit, Flora
Arne Strømmen, Flora
John Arnøy, Nærøy
Olav Møllerhaug, Sveio
Knut Gregersen, Karmøy
Odd Viken, Roan
Arnstein Kvernevik, Vågsøy
Gerda Røssland, Kvinnherad
Magne Balland, Os
Harald Strandheim, Solund

Ringnotfartøyer som er innvilget kondemneringstilskott

Fartøyets navn:

1. Utbetalte tilskott:

Nipfjell	N-64-HR (Senket)	2.100 hl	Rubens	M-45-F (Olje)	5.150 hl.
Streif	N-5-SL (Senket)	2.100 hl	Grotanger	T-98-I (Sjømannsskole)	3.950 hl.
Ibo	H-5-AM (Senket)	2.500 hl.	Polarbris	IIIN-35-DA (Senket)	4.000 hl.
Spirit	H-60-O (Senket)	2.500 hl.	Sartor	H-77-S (Olje)	5.000 hl.
Meløytrål	N-442-ME (Hugget)	4.050 hl.	Drivenes	H-30-AV (Senket)	2.4000 hl.
Kavholm	R-411-K (Senket)	4.050 hl.	Veslegut	M-27AV (Tråler)	3.050 hl.
Eger	H-34-BN (Senket)	4.000 hl.	Marius	F-30-M (Brønnbåt)	1.750 hl.
J. M. Senior	T-34-H (Hugget)	3.700 hl.	Sandagut	M-86-MD (Fiske)	4.000 hl.
Mørebas	M-11-VD (Hugget)	8.000 hl.	Polarfart	T-575-T (Canada)	5.550 hl.
Klaus Ås	M-133-AE (Solgt til Finnmark)	2.000 hl.	Myregga	T-7-G (Senket)	1.911 hl.
Gangstad jr.	M-85-MD (Senket)	2.250 hl.	Fiskøy	T-301-T (Hugget)	1.900 hl.
Hindarøy	M-26-HD (Hugget)	3.750 hl.	Klara Birting	M-5AK (Olje)	8.500 hl.
Bømmelfjord	M-235-H (Senket)	3.900 hl.	Mari Johanne	T-297-TK (Hugget)	2.100 hl.
Brennholm	H-38-BN (Senket)	4.000 hl.	Kongsøy	T-281-T (Bruksvakt)	2.600 hl.
Tromsbas	T-19-T (Hugget)	5.000 hl.	Heimen	T-99-T (Selfangst)	2.650 hl.
Vølund	R-120-K (Senket)	3.450 hl.	Sjøvarden	ST-96-H (Hugget)	4.600 hl.
Holberg	M-39-SM (Senket)	5.000 hl.	Lenangsbuen	T-135-L (Hugget)	2.900
Sivert Maan	T-22-I (Senket)	2.100 hl.	Strømsnes	F-10-M (Senket)	1.750 hl.
Markusson	T-20-BK (Hugget)	6.300 hl.	Frantsen Junior	T-44-I (Hugget)	3.300 hl.
Øybas	M-121-U (Hugget)	4.600 hl.	Volstad	M-20-A	3.900 hl.
Sangolt	H-58-S (Senket)	4.050 hl.	Stenevik	H-45-AV (Olje)	4.800 hl.
Helene Marie	T-1-T (Hugget)	2.250 hl.			
Bracon	H-49-F (Hugget)	4.000 hl.			
					Til sammen 165.411 hl.

Utbetalte kondemneringstilskott til selfangere

Brandal	M-7-HD (Senket)
Signalhorn	M-9-HK (Senket)
Furenak	M-8-VD (Museum)
Nordland I	N-9-VV (Senkes)
Polarulv	T-100-T (Senket)
Godønes	T-45-T (Senket)
Hisø	T-16-T (Senket)
Polsterna	T-80-T (Museum)
Aarvak	T-148-P (Museum)
Norvarg	T-527-T

(har fått tilsagn om kondemneringstilskott)

Utbetalt salgssøtte til trålere

Fosnatrål	M-98-K (Olje)
Nestor	SF-99-V (Solgt til utlandet)
Mehamnrål	F-104-G (Olje)
Myrefisk III	N-256-Ø (Olje)
Samsund	N-88-VV (Olje)
Lofotrål III	N-11-VV (Solgt til Island)
Vadsøgutt	F-196-VS (Olje)
Svalbard	M-55-S (Olje)
Tenor	SF-8-V (Solgt til utlandet)

Utbetalt salgssøtte til ringnotfartøyer

Fiskeskjær	M-50-SA (Solgt til utlandet)	4.000 hl.
Vimi	H-43-AV (Olje)	7.450 hl.
Rangøy Senior	M-120-AV (Solgt til utlandet)	4.000 hl.
Nordtreff	M-45-AE (Solgt til utlandet)	14.050 hl.
Helge Skog	T-3-I (Solgt til utlandet)	4.000 hl.
Ryving	R-671-K (Olje)	4.150 hl.
Lem Senior	SF-246-V (Olje)	6.500 hl.
Høststjerna	M-89-MD (Solgt til utlandet)	2.950 hl.
Solvår	H-477B (Solgt til utlandet)	4.050 hl.
Nyegg	M-205-G (Olje)	6.150 hl.

Tilsammen 57.300 hl.

Samlet salgssøtte 30.750.000 kr.

Utbetalte kondemneringstilskott til industritrålere

Challenger	H-66-R
Valuta	R-289-K
Helganes	R-115-K
Miløy	M-181-SM
Haugen	M-107-H
Dragsund	R-15-K

Ziva	R-174-K
Tyfon	H-63-ØN
Syrenes	R-183-K
Olskjær	R-18-ES
Granøy	M-6-AV
Heimly	SF-54-S
Skipper Worse	H-118-B
Lyn	R-360-K
Nygo	R-31-SK
Torild	H-232-F
Magerøy	M-12-SM
Snurp I	M-103-AV
Møre	N-29-AV
Verdi	H-80-S
Rubin	H-44-B
Gaa Paa	H-27-B

Tilsagn, ikke utbetalte tilskott til ringnotbåter

Gerd Anna	N-110-ME	1.900 hl.
Meløyfisk	N-75-ME	1.650 hl.

Ikke utbetalte tilskott	1.211.815	3.550
+ utbetalte tilskott	149.007.865	156.711
+ salgssøtte	30.750.000	57.300
57 fartøyer	180.861.680	226.261

Stor Frionor-aktivitet

Også Frionor har lagt opp til et stort program under Nor-Fishing-82. Man har valgt begrepet produktutvikling som motto for messen, og standen vil bære preg av dette.

Et av hovedinnslagene på Frionors

stand blir demonstrasjoner av flere produkter som selskapet har lansert de siste årene. Produktet frossen lodderogn er ett av disse, og dette blir det anledning til å få smaksprøver av.

En rekke av Frionors produkter vil forøvrig hele messeuka bli å finne til nedsatte priser i dagligvareforretningene i Trondheim.

På messeområdet vil besøkende få tilbud om Frionor-måltider også dette for en rimelig penge.

Frionor planlegger også en rekke møter under Nor-Fishing. Blant annet skal selskapets tekniske avdeling arrangere sin årlige konferanse mens fiskerimessen pågår.

M.A.N.-B&W Diesel

Alpha Diesel

DK 9900 Frederikshavn . Denmark
Telephone + 45 8 42 10 00
Telex 67115 alpha dk

Alpha Diesel på vej

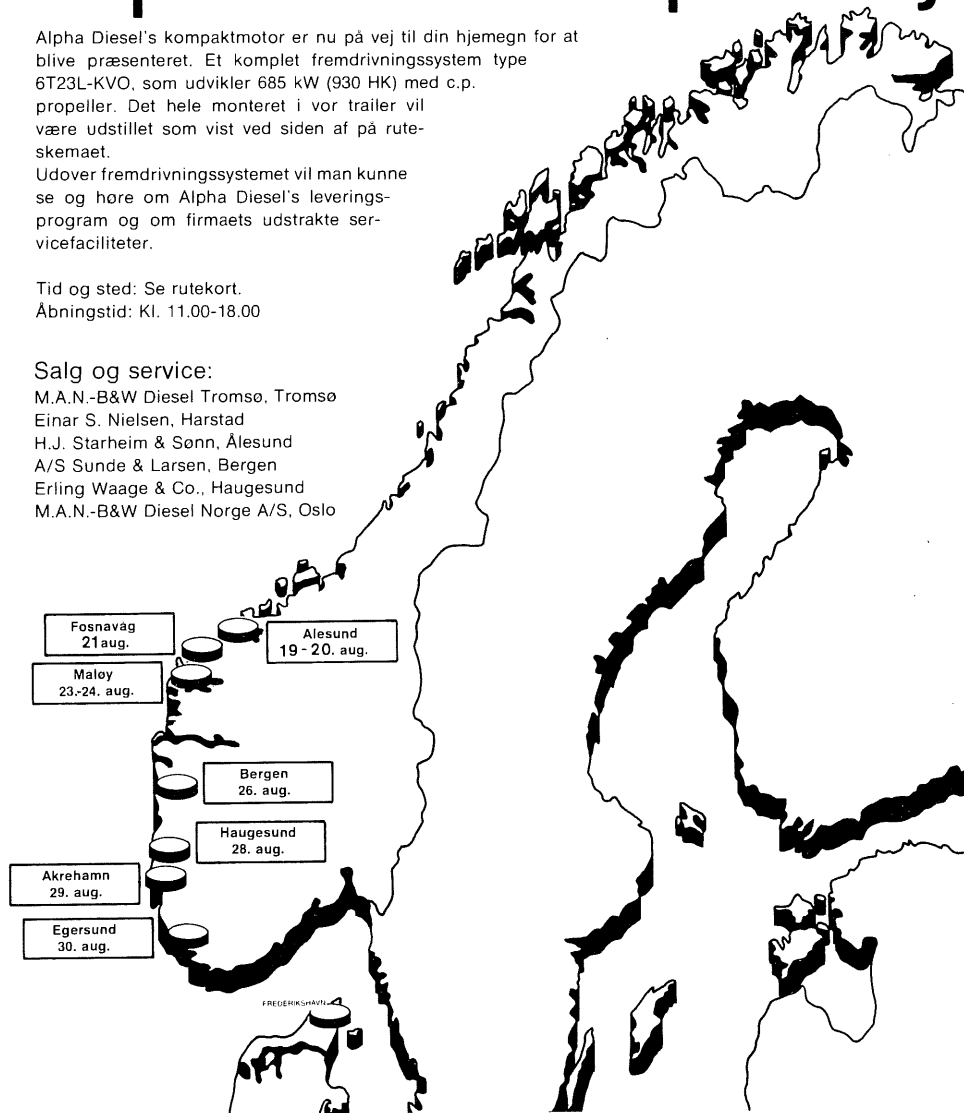
Alpha Diesel's kompaktmotor er nu på vej til din hjemegn for at blive præsenteret. Et komplet fremdrivningssystem type 6T23L-KVO, som udvikler 685 kW (930 HK) med c.p. propeller. Det hele monteret i vor trailer vil være udstillet som vist ved siden af på rute-skemaet.

Udover fremdrivningssystemet vil man kunne se og høre om Alpha Diesel's leveringsprogram og om firmaets udstrakte servicefaciliteter.

Tid og sted: Se rutekort.
Åbningstid: Kl. 11.00-18.00

Salg og service:

M.A.N.-B&W Diesel Tromsø, Tromsø
Einar S. Nielsen, Harstad
H.J. Starheim & Sonn, Ålesund
A/S Sunde & Larsen, Bergen
Erling Waage & Co., Haugesund
M.A.N.-B&W Diesel Norge A/S, Oslo

Situasjonen ved Brandtzæg Canning A/S, Abelvær

ble tatt opp på møte i Nord-Trøndelag fiskeristyre, og det ble fattet slikt vedtak:

- «1. Fiskeristyret er kjent med at styret i Norway Foods LTD, A/S i møte 10.6. d.å. anbefaler bedriftsfor-samlingen i selskapet å vedta at sardinproduksjonen ved Brandtzæg Canning A/S, Abelvær, blir nedlagt.
2. Fiskeristyret finner Norway Foods styres forslag høyst beklagelig og uforståelig sett ut fra bl.a. det forhold at et teknisk/økonomisk utvalg innen selskapet har foreslått i 2 av 3 alternativer at sardinproduksjonen ved Abelvær kan opprettholdes. Videre vil fiskeristyret peke på at kvaliteten på produktene fra firmaet ansees å være meget god og etter de informasjoner styret har fått synes produktiviteten også være tilfredsstillende. Videre er fiskeristyret ikke kjent med at det foreligger noe offentlig pålegg om investeringer.
3. Fiskeristyret er bekymret for at nedleggelse av sardinproduksjonen vil få konsekvenser for et fremtidig sild- og brislingfiske i område. Den skisserte løsning synes ikke – etter fiskeristyrets vurdering – å være tilfredsstillende hverken ut fra et økonomisk eller sysselsettingsmessig synspunkt. Dette bekreftes best ved den kjennsgjering at bedriftens produksjon i stor utstrekning har vært basert på frosset råstoff. I sammenheng med spørsmålet om alternative produksjoner har fiskeristyret bevilget midler til firmaet i 1981 til produksjon/markedsføring av hermetiske produkter av laks og regnbueørret. Etter det styret har bragt i erfaring synes prosjektet ikke å være godt nok fulgt opp av bl.a. Norway Foods til tross for at mulighetene for kommersiell produksjon synes å være tilstede. Videre arbeider etaten med et samarbeidsprosjekt for produksjon/markedsføring av rogn fra laks og regnbueørret hvor Brandtzæg Canning A/S er en av samarbeidspartene.
4. Fiskeristyret vil forøvrig peke på at bedriften ligger i et område som av Stortinget er vurdert som meget nærings svak (virkemidler av Nord-Norgesprogrammet), befolkning-utviklingen i kommunen er negativ og sysselsettingssituasjonen er meget vanskelig. Videre er Nord-Trøndelag et av de fylker som har betydelig større arbeidsledighet enn landsgjennomsnittet.
5. Inntil reelle og praktiske gjennomførbare produksjonsalternativer/utvidelse av produktspekter foreligger for Brandtzæg Canning, vil fiskeristyret anmode om at styret i Norway Foods LTD, A/S trekker det anbefalte forslag for bedriftsfor-samlingen tilbake når det gjelder Abelvær
6. Fiskeristyret er forøvrig i tvil om deler av Norway Foods styres vedtak av 10.6. d.å. er i samsvar med intensjonene for statens medvirkning ved dannelsen av Norway Foods LTD, A/S – jfr. stortings-melding nr. 78 (1978–79) og S.meld. nr. 358 (1980–81), samt til Stortingets behandling av saken. I alle nevnte dokumenter er det lagt vesentlig vekt på bevaring av produksjonssteder i næringsfattige områder.»

LÅN & LØYVE

Geir Gjeldberg, Innsmøla,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert sør for Storøya ved Ersneset i Smøla kommune i Møre og Romsdal. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal ha et bøyestrek på maksimum 250 m. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Oddmund Heggdal og Olmar Ugelvik, begge Midsund,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert ved Båtneset og ved Geitberget/Katholmen i Midsund kommune i Møre og Romsdal. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal ha et bøyestrek på

maksimum 1.500 m og skal i samlet areal ikke overskride 4 dekar. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Sigbjørn Midtbø, Midsund,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert i Korsvika i Midsund kommune i Møre og Romsdal. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal ha et bøyestrek på maksimum 700 m og skal i areal ikke overskride 4 dekar. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

«Longvabakk»

Oddvin Longva m.f. Longva, har fått tillatelse til å utvide fartøyets fryselagerkapasitet fra 63³ til 120³.

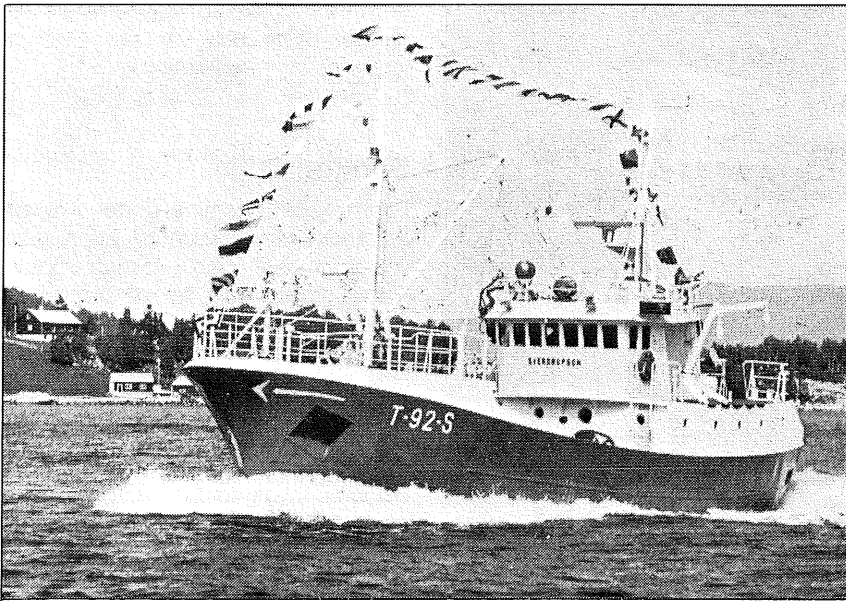
Johan Walde, Storebø,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert i Veggjapollen i Austevoll kommune i Hordaland. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal ha et bøyestrek på maksimum 2.000 m og skal ikke overskride 4 dekar. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

Magnus Møvik, Fjell,

har fått midlertidig tillatelse til å etablere skalldyranlegg, lokalisert på tre lokaliteter vest for Møvik i Fjell kommune i Hordaland. Tillatelsen gjelder dyrking av blåskjell/østers. Anlegget skal ha et bøyestrek på maksimum 250 m. Tillatelsen er midlertidig og faller bort etter to år.

F.G. oversikt over fisket 12.7.–1.8. 1982:

«Sverdrupson» leverte 46 tonn blandingssei som ble tatt på Fugløyhavet.

Samme uke ble det forøvrig levert gode snurrevadfanger til Berlevåg. Mellom 3000 og 8000 kg med hyse er bra.

Det er ikke de helt store tallene fra Råfisklaget i Svolvær. Uke 28 er det innmeldt 200 tonn sei til Lofoten. Denne ble tatt i Tyssfjord/Sørfold-området.

I det samme området var det 10 seinotfangster med tilsammen 130 tonn uka etter. Det er ikke innmeldt noen trålerfangster til laget disse ukene.

Samme lag i Trondheim melder om dårlig vær og lite fiske stort sett hele perioden. Uke 30 kom det allikevel inn 128 tonn reker fra Spitsbergen og 60 fra Vest-Grønland.

Råfisklaget i Kristiansund melder om 7 trålfanger fra Egga i uke 28. Om bord i disse båtene var det mellom 17 og 25 tonn med rund sei. Ialt kom det inn 140 tonn. Samme uke var det en garnbåt fra Egga med 30 tonn blåkveite ombord. Når vi nevner en linebåt fra samme område med brosme og kvitlange skulle listen over denne uka være komplett.

Uke 29 melder Nordmøre om tre trålfanger på tilsammen 80 tonn. Disse fangstene var som de andre fangster denne uka tatt på Egga. Dette var 5 tonn med blålange, og en linebåt med 30 tonn blåkveite ombord.

Banklinebåtene i Sogn og Fjordane er aktive for tida. I vår første uke var blant annet Keltic og Rollon til lands med 220 tonn lange og 43 tonn brosme.

Dårlig vær

Tromsø melder om at driften på havet har vært hindret av dårlig vær alle tre ukene i denne oversikten. De innmeldte fangstene er for en stor del seinot- og rekefangster. Av seinotfangster kan vi nevne at «Per Senior» i den første uka av denne oversikten kom inn fra Sørøfeltet med 50 tonn blandingssei ombord. Fra Fugløyhavet meldes det om seinotfangster på fra 5 til 35 tonn. Uke 29 hadde «Sverdrupson» den største fangsten med 46 tonn. Den siste uka ble det tatt fem seinotfangster på Fugløyhavet. Vågan var en av disse med 45 tonn blandingssei i rommet.

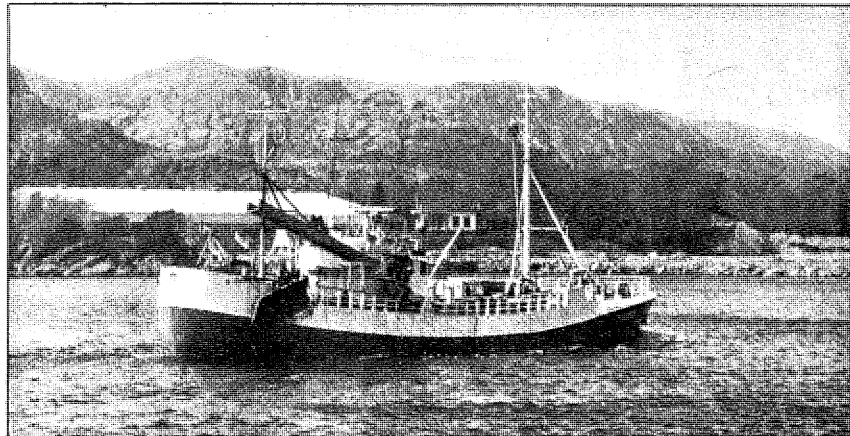
Steinbit ble det 40 tonn av i uke 28. Det var linestubberen «Ørnhøy» som stod for den fangsten. Ellers er det mye reker. Fra Tiddlybanken fire trålfanger fra 17 til 36 tonn. «Tromøy» hadde her den største fangsten. Fra Finnmarkskysten meldes det om seks båter med rekefangster. «Nordfangst» hadde 30 tonn ombord ellers var det fra 15 tonn på båtene. Det var i det hele tatt mye reker disse ukene. «Tromsøbuen» kom fra Barentshavet med 35 tonn og «Nergård senior» med 43 tonn fra samme område. «Ny Horisont» var oppe i hele 85 tonn med reker etter tråling på Tiddleybanken.

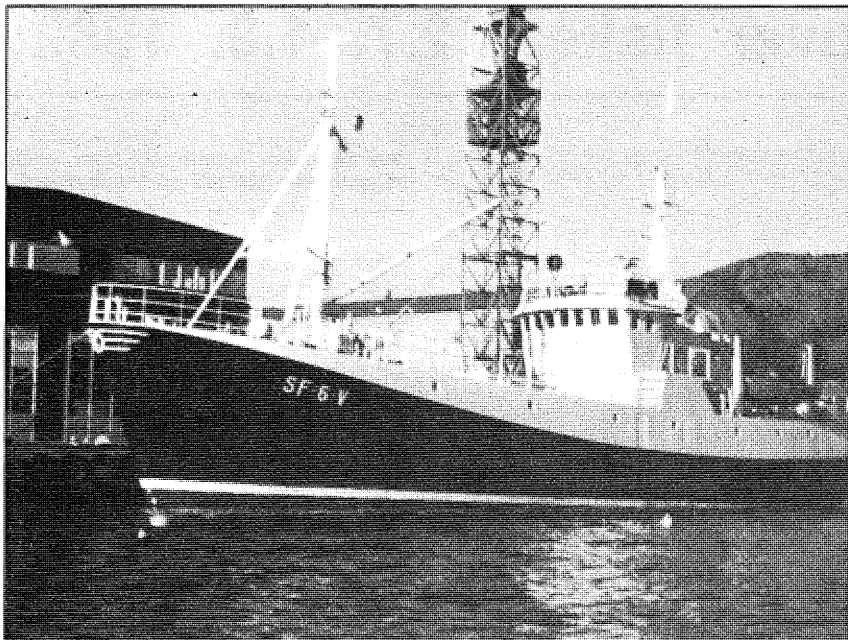
«Sandagut» hadde med 100 tonn den største fangsten med sei i uke 30.

Den siste uka i denne oversikten var «Ørnfløy» igjen i land med en fangst, og igjen var resultatet 40 tonn. Ukas største fangst hadde «Sandagut» med 100 tonn blandingssei. Ellers bærer også denne uka preg av rekefangster med blant annet «Stig Magne» med 30 tonn fra Barentshavet.

Råfisklagene

Råfisklaget i Vardø melder stort sett om småfangster i perioden. Uke 28 var det snurrevadfanger mellom 2 og 3 tusen kilo. På steinbitline mellom 100 og 140 kilo på stampen. Dette ble levert i Vardø. I Berlevåg ble det levert juksafanger på 80 til 100 kilo på stampen i uke 28, uka etter mellom 300 og 400 kilo.

Uke 29 hadde «Måløysund» 100 tonn lange og 5 tonn brosme, «Førde» hadde 120 tonn med lange og 8 tonn brosme. Av det samme hadde «Vågsstein» 115 og 10, mens «Øyfisk» var lastet med 80 tonn lange og 25 tonn brosme. Sogn og Fjordane melder om «Frøyfisk» med 20 tonn sei og 4 tonn torsk fra Nordsjøen.

Vi har mer bankfisk å by på fra Sogn og Fjordane. I uke 30 var «Fernando» innom med 25 tonn lange og 20 tonn med brosme.

Hordafisk

Vi beveger oss sørover, og til Hordafisk er det levert 185 tonn med levende pale i uke 28. De to neste ukene var dette antallet tonn redusert til 15 og 10.

I uke 28 leverte «Grotle» bankfisk, ialt kom det inn 110 tonn lange og 6 tonn brosme. Sløyd og kappet sei meldes det også om. Denne gangen 67 tonn. Av andre fangster kan vi nevne 5 tonn med torsk. Uke 29 var en heller dårlig uke. Tilsammen bare 13 tonn med bankfisk, og 45 tonn med kappet sei. Med «Hordagut» og bankfisk gikk tallet noe opp uka etter. 145 tonn lange og 15 tonn brosme ble levert i Bergen, i Austevoll og på Fedje.

Det ble også innmeldt 14 tonn med levende ål denne perioden.

Med 25 tonn lange og 20 tonn brosme var «Fernando» den eneste banklinebåten som leverte i Sogn og Fjordane i uke 30.

I uke 29 leverte «Måløysund» 100 lange og 5 tonn brosme i Sogn og Fjordane.

Tallene for øyepålen denne perioden er 51.125 hl i uke 28. 45.612 hl uke 29, og den siste uka var det 4819 hl innmeldt over Hordafisk.

Sommerstille

Etter tallene å dømme er det stille på Sørlandet. Mye aktivitet på sjøen, men ikke som viser igjen i fiskeristatistikk.

I tillegg til vanlig fisk på tilsammen 125 tonn er det innmeldt mest reker. 6 tonn kokte og det samme med rå for hele perioden. Det er også blitt noe ål. 11 tonn denne gangen.

Også hos Fjordfisk i Fredrikstad er det mest reker. Av kokte var det omlag 6,5 tonn, mens det ble trålet 24,5 tonn med rå reker.

Den fisken som ble tatt var mest torsk og flyndre. Av dette ble det fisket 6,5 tonn i uke 29. Uka etter 8 tonn.

Makrellen fortsetter å komme, ikke så mye som tidligere, men 240 hektoliter. I uka 28 tonn, får vi opplyst i Feitsildfiskernes Salgslag. Dette gikk til frysing. Det kom også inn 11 tonn som gikk fersk til innlandet.

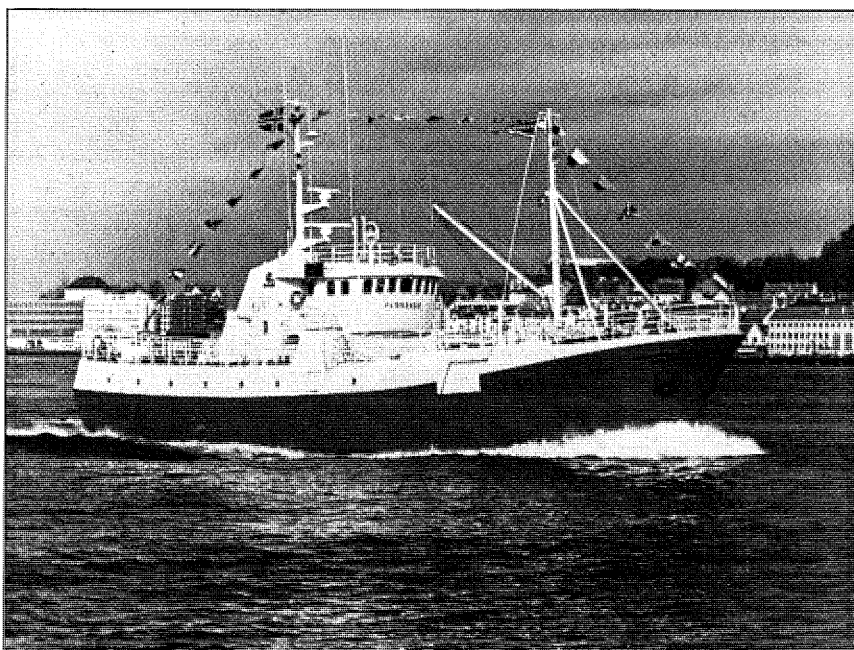
Uke 29 melder kontoret om 5 hl feitsild til frysing. Av Nordsjømakrell gikk denne uka 470 hl til frysing.

Vi nevner tilslutt kystmakrellen som det ble landet 368 hektoliter av uke 29. 258 hl av dette gikk til frysing resten gikk til ferskmarkedet innenlands.

Rogaland

melder om 199 tonn med dødfisk i uke 28. Etter 190 tonn levende fisk og ett tonn saltkokte reker, går vi over til uke 29 der det ble landet bare det halve av reker. Av dødfisk kom det inn 74 tonn. Denne uka var det også 75 tonn med levende fisk og 2 tonn med ål.

Til Norges Sildesalgslag meldes det om nordsjøild og øyepål. Av det første kom det inn mest den første uka. Resultatet var 12.821 hl. De to neste ukene meldes det om henholdsvis 9.948 og 8.873 hl.

Utførsel av viktige fisk- og fiskeprodukter januar-mai 1982 fordelt på land

Etter Statistisk Sentralbyrås månedsoppgave

Vare og land	Mai Tonn	Jan. - Mai Tonn	Vare og land	Mai Tonn	Jan. - Mai Tonn	Vare og land	Mai Tonn	Jan. - Mai Tonn
<i>Fersk og fryst sild og brisling</i>			<i>Saltet fisk ellers</i>			<i>Fisk, tilberedt eller kon- servert, herunder kaviar og kaviaretterlign. i luft- tett lukte kar</i>		
Danmark	52	1 209	Finland	3	3	Finland	1	43
Nederland	0	99	Sverige	16	99	Sverige	18	190
Storbrit. og N.-Irland	—	51	Frankrike	0	281	Belgia, Luxembourg	35	313
Vest-Tyskland	69	588	Hellas	—	181	Storbrit. og N.-Irland	36	242
Andre land	—	434	Italia	805	2 649	Vest-Tyskland	13	38
<i>I alt</i>	121	2 381	Spania	84	1 073	Bennin	—	—
			Vest-Tyskland	0	191	Den Arabiske Rep. Egypt	—	117
<i>Fersk fisk ellers</i>			Andre land	24	129	Mali	—	—
Danmark	12 064	14 624	<i>I alt</i>	933	4 607	Mozambique	—	—
Sverige	504	1 625				Sudan	193	304
Belgia, Luxembourg	40	224	<i>Tørrfisk</i>			Sør-Afrika	87	216
Frankrike	452	1 646	Sverige	4	27	Hong Kong	5	78
Nederland	19	47	Italia	42	566	Japan	37	112
Spania	32	116	Storbrit. og N.-Irland	2	120	Canada	2	8
Storbrit. og N.-Irland	86	1 018	Kamerun	27	124	U.S.A.	336	1 611
Sveits	28	138	Namibia	27	315	Austral-Sambandet	111	198
Vest-Tyskland	1 309	4 034	Niger	—	—	New Zealand	11	26
Andre land	1 059	5 527	Nigeria	2 817	7 313	Andre land	58	1 428
<i>I alt</i>	15 593	28 999	U.S.A.	—	1	<i>I alt</i>	945	4 924
			Andre land	45	118			
<i>Fryst fisk ellers</i>			<i>I alt</i>	2 964	8 585			
<i>unntatt fileter</i>						<i>Krepsdyr og bløtdyr til- beredt eller konservert ikke i lufttett lukte kar</i>		
Danmark	196	500	<i>Klippfisk</i>			Danmark	169	278
Færøyane	30	104	Belgia, Luxembourg	16	78	Finland	10	79
Finland	151	6 671	Frankrike	463	2 078	Sverige	228	981
Sverige	45	186	Italia	64	483	Storbrit. og N.-Irland	417	1 171
Belgia, Luxembourg	6	34	Nederland	39	103	Vest-Tyskland	37	173
Frankrike	21	107	Portugal	919	2 901	Canada	15	43
Storbrit. og N.-Irland	236	1 597	Spania	27	476	U.S.A.	112	193
Sveits	3	56	Vest-Tyskland	42	274	Andre land	28	138
Vest-Tyskland	511	1 831	Alegerie	—	—	<i>I alt</i>	1 015	3 058
Niger	—	—	Angola	—	105			
Nigeria	—	5 825	Kongo, Brazzaville	321	1 321	<i>Mjøl og pulver av fisk, krepsdyr eller bløtdyr</i>		
Israel	65	323	Zaire	—	85	Danmark	0	1 700
Japan	4 276	13 951	Sør-Afrika	5	135	Finland	5 623	18 134
U.S.A.	261	622	Domingo-Republikken	41	150	Sverige	6 022	29 921
Andre land	122	1 455	Franske Antiller	241	790	Belgia, Luxembourg	—	—
<i>I alt</i>	5 923	33 261	Jamaica	48	1 294	Frankrike	780	7 090
			Mexico	—	—	Hellas	850	1 700
<i>Fryste fileter av fisk, unntatt sild</i>			Nederlandske Antiller	25	89	Irland	—	750
Danmark	0	14	Panama med kansonen	30	274	Italia	60	360
Finland	394	2 922	U.S.A.	5	105	Jugoslavia	—	—
Sverige	338	2 038	Argentina	—	537	Nederland	—	168
Frankrike	19	977	Brasil	734	8 564	Storbrit. og N.-Irland	4 414	13 849
Italia	44	420	Venezuela	95	480	Sveits	530	2 531
Storbrit. og N.-Irland	2 006	8 770	Andre land	361	961	Tsjekkoslovakia	—	—
Sveits	26	187	<i>I alt</i>	3 476	21 284	Vest-Tyskland	504	581
Tsjekkoslovakia	60	374				Ungarn	—	3 000
Vest-Tyskland	1 014	2 950	<i>Krepsdyr og bløtdyr ikke hermetiske</i>			Den Arabiske Rep. Egypt	—	2 000
Østerrike	101	601	Danmark	65	287	Israel	—	—
U.S.A.	1 613	5 906	Island	—	150	Andre land	80	509
Andre land	82	669	Sverige	203	1 225	<i>I alt</i>	18 863	82 294
<i>I alt</i>	5 698	25 827	Frankrike	18	59			
			Spania	—	223			
<i>Saltet sild</i>			Storbrit. og N.-Irland	23	117			
<i>unntatt fileter</i>			Japan	356	667			
Danmark	7	136	Andre land	121	571			
Finland	34	223	<i>I alt</i>	786	3 299			
Sverige	14	719						
Andre land	0	62						
<i>I alt</i>	55	1 139						

Landbrakt fisk i Norges Råfisklags distrikt i tiden 1/1-18/7 1982 etter innkomne sluttседler. Tonn råfiskvekt
(Tilvirket fisk er omregnet til råfiskvekt. Biproduktene er ikke med i tabellene).

Fiskesort	Uke 1	Uke 2	I alt		Kvanta 1982 brukt til							
	5-11/7	12-18/7	pr. 19/7 1981	pr. 18/7 1982	Fersk	Frysing	Salting	Henging	Herme- tikk	Dyre- og fiskefor	Mel og olje	
	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	
<i>Prissone 1/2 – Finnmark¹</i>												
Torsk	1 817	684	43 254	49 200	654	26 267	6 958	15 185	127	9	—	
Skrei	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hyse	192	353	6 313	4 654	157	3 942	11	537	7	—	—	
Sei	311	325	3 948	2 949	20	1 695	925	309	—	—	—	
Brosme	5	1	338	245	2	10	34	200	—	—	—	
Lange	0	—	4	2	—	0	2	1	—	—	—	
Blålange	—	0	1	10	—	—	3	7	—	—	—	
Lyr	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kveite	—	—	14	4	3	1	—	—	—	—	—	
Blåkveite	59	14	237	174	29	144	0	—	—	—	—	
Rødspette	9	2	100	19	15	4	—	—	—	—	—	
Div. flyndrefisk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Steinbit	44	25	609	562	7	366	—	—	—	190	—	
Uer	7	5	410	582	274	294	5	—	—	8	—	
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Breiflabb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Pigghå	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Skate/Rokke	—	—	4	1	—	1	—	—	—	—	—	
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Akkar	—	—	—	0	—	—	—	—	—	—	0	
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hummer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Reke	1 182	686	9 074	8 362	—	8 362	—	—	—	—	—	
Annet og uspesifisert	—	—	—	0	—	0	—	—	—	—	—	
I alt	3 625	2 095	64 305	66 765	1 161	41 087	7 939	16 238	133	207	0	
<i>Prissone 3 – Troms²</i>												
Torsk	208	105	42 953	36 255	536	5 752	17 142	12 826	0	—	—	
Skrei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hyse	3	1	4 852	3 100	291	2 154	8	637	9	—	—	
Sei	644	435	5 998	5 883	41	1 394	3 673	776	—	—	—	
Brosme	30	6	1 269	1 119	14	51	140	914	1	—	—	
Lange	0	0	48	40	0	0	24	16	—	—	—	
Blålange	1	—	18	12	—	0	10	2	—	—	—	
Lyr	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Lysing	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kveite	0	2	36	15	13	2	—	—	—	—	—	
Blåkveite	46	5	580	249	46	186	3	—	15	—	—	
Rødspette	—	—	5	2	1	1	—	—	—	—	—	
Div. flyndrefisk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Steinbit	4	112	439	318	41	277	—	—	0	—	—	
Uer	9	3	935	737	294	424	2	—	17	—	—	
Rognkjeks	—	—	0	9	—	9	—	—	—	—	—	
Breiflabb	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Brugde	—	—	—	0	—	0	—	—	—	—	—	
Pigghå	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Skate/Rokke	0	—	1	1	0	1	—	—	—	—	—	
Ål	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—	
Akkar	—	1	145	1	1	—	—	—	—	—	—	
Krabbe	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	
Hummer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Reke	565	777	8 697	7 913	—	7 913	—	—	—	—	—	
Annet og uspesifisert	—	—	8	40	—	39	—	—	—	1	—	
I alt	1 512	1 446	65 987	55 695	1 279	18 202	21 001	15 170	42	1	—	
<i>Priss. 4/5/6 – Nordland³</i>												
Torsk	280	264	22 210	20 209	1 878	7 783	6 407	4 028	113	1	—	
Skrei	12	3	38 494	48 877	364	2 832	22 517	23 090	74	—	—	
Hyse	42	30	9 697	7 407	1 521	4 925	10	751	200	—	—	
Sei	208	206	12 939	10 725	407	5 387	1 291	3 604	36	0	—	
Brosme	82	144	2 613	1 619	24	7	287	1 300	—	—	—	
Lange	11	10	553	421	2	14	356	50	—	—	—	
Blålange	3	6	190	123	0	0	109	13	—	—	—	
Lyr	0	2	39	48	36	0	5	7	—	—	—	
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kveite	4	2	52	67	65	2	—	—	—	—	—	
Blåkveite	—	—	342	140	45	91	1	—	3	—	—	
Rødspette	2	1	78	62	34	28	—	—	—	0	—	
Div. flyndrefisk	—	0	1	1	1	0	—	—	—	0	—	
Steinbit	11	11	137	169	46	121	0	0	2	0	—	
Uer	20	26	1 385	1 371	485	869	9	—	8	0	—	
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Breiflabb	0	0	35	24	16	8	0	—	—	—	—	

Fiskesort	Uke 1	Uke 2	I alt		Kvanta 1982 brukt til						
	5-11/7	12-18/7	pr. 19/7	pr. 18/7	Fersk	Frysing	Salting	Henging	Herme- tikk	Dyre- og fiskefor	Mel og olje
	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—
Skate/Rokke	0	—	4	2	1	1	—	—	—	—	—
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	11	—	—	—	—	—	—	—	—
Hummer	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	—	0	—	0	—	—	—	—	—
Reke	1	4	327	385	146	240	—	—	—	—	—
Annet og uspesifisert	22	7	320	558	139	30	2	16	—	371	—
I alt ⁶	699	716	89 428	92 208	5 210	22 337	30 995	32 859	435	372	—
<i>Prissone 7/8 - Trøndelag⁴</i>											
Torsk	23	32	3 094	2 873	737	343	898	857	34	3	—
Skrei	—	—	175	—	—	—	—	—	—	—	—
Hyse	2	3	525	396	255	103	0	16	21	—	—
Sei	57	39	4 374	4 414	198	448	821	2 931	5	11	—
Brosme	33	30	817	427	21	0	240	165	0	—	—
Lange	7	8	369	303	4	0	160	140	—	0	—
Blålange	54	3	287	269	1	—	268	0	—	—	—
Lyr	6	4	126	120	78	15	1	10	15	—	—
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	0	0	16	20	19	1	—	—	—	—	—
Blåkveite	4	—	0	4	1	4	—	—	—	—	—
Rødspette	0	—	4	9	0	0	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	—	—	3	0	0	—	—	—	—	0	—
Steinbit	0	0	9	3	2	1	—	—	—	—	—
Uer	23	14	195	242	236	4	2	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	0	0	8	6	5	1	—	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	—	—	—	0	0	0	—	—	—	—	—
Skate/Rokke	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—
Ål	1	—	2	1	1	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	—	1	0	0	—	—	—	1	—
Krabbe	—	—	287	—	—	—	—	—	—	—	—
Hummer	0	0	1	1	1	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Reke	3	3	79	93	85	8	—	—	—	—	—
Annet og uspesifisert	7	12	71	2 437	191	1 976	1	8	3	259	—
I alt	222	150	10 441	11 619	1 842	2 905	2 390	4 128	79	275	—
<i>Prissone 9 - Nordmøre⁵</i>											
Torsk	16	7	1 586	2 666	361	325	1 611	368	—	—	—
Skrei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hyse	6	4	791	542	390	115	0	16	20	—	—
Sei	196	58	4 403	5 089	147	1 884	2 501	545	—	12	—
Brosme	67	103	2 204	1 551	1	—	849	701	—	—	—
Lange	53	153	853	646	4	—	555	87	—	—	—
Blålange	4	14	728	233	2	—	208	23	—	—	—
Lyr	3	1	85	109	79	4	1	7	18	—	—
Hvitting	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	0	0	14	5	3	2	—	—	—	—	—
Blåkveite	0	37	1	40	22	18	—	—	—	—	—
Rødspette	—	0	3	5	5	0	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	0	0	2	1	1	—	—	—	—	—	—
Steinbit	0	4	7	14	5	9	—	—	—	—	—
Uer	10	1	122	98	71	26	0	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	0	0	6	6	5	1	—	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skate/Rokke	1	0	6	3	0	3	—	—	—	—	—
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	—	0	—	0	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	81	—	—	—	—	—	—	—	—
Hummer	0	0	3	3	3	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	—	0	0	—	—	—	—	—	—
Reke	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—
Annet og uspesifisert	0	0	201	1 124	3	1 101	—	—	—	21	—
I alt	356	384	11 098	12 137	1 105	3 489	5 725	1 748	38	33	—

¹ Prissone 1 og 2 omfatter Finnmark, (1) Tana og Varanger og Vardø sorenskriverier, (2) Hammerfest og Alta sorenskriverier.

² Prissone 3, hele Troms fylke.

³ Prissone 4, 5 og 6 omfatter Nordland (4) Vesterålen sorenskriveri unntatt den del av Hadsel herred som ligger på aust-Vågøy, (5) den del av Hadsel herred på Aust-Vågøy, Lofoten, Ofoten (unntatt herredene Gratangen og Salangen), og Salten sorenskriverier, og Bodø byfogdembete, (6) Rana, Alstahaug og Brønnøy sorenskriveri.

⁴ Prissone 7 og 8 (7) Nord-Trøndelag fylke, (8) Sør-Trøndelag fylke.

⁵ Prissone 9. Nordmøre.

⁶ Gjelder bare sone 6.

Fisk brakt i land i tiden 1/1.–18. juli 1982 i distriktene til følgende salgslag.

Fiskesort	Uke 1	Uke 2	I alt		Kvanta 1982 brukt til						
	5-11/7	12-18/7	pr. 19/7 1981	pr. 18/7 1982	Fersk	Frysing	Salting	Henging	Herme- tikk	Dyre- og fiskefor	Mel og olje
	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn
<i>Skagerrakfisk S/L</i>											
Torsk	22	18	918	747	384	167	196	—	—	—	—
Skrei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hyse	2	1	173	124	45	78	0	—	—	—	—
Sei	140	80	1 241	1 024	310	290	425	—	—	—	—
Brosme	0	1	7	5	2	1	3	—	—	—	—
Lange	8	7	177	128	62	18	49	—	—	—	—
Blålange	0	0	2	2	1	0	1	—	—	—	—
Lyr	3	3	507	283	213	61	9	—	—	—	—
Hvitting	—	—	23	14	2	12	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kveite	0	0	8	4	4	—	—	—	—	—	—
Blåkveite	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rødspette	0	0	3	3	3	—	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	0	0	40	25	25	—	—	—	—	—	—
Steinbit	0	0	4	4	4	—	—	—	—	—	—
Uer	0	0	1	0	0	—	—	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	1	0	38	35	35	—	—	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	11	4	148	115	115	—	—	—	—	—	—
Skate/rokke	1	0	19	17	17	—	—	—	—	—	—
Ål	0	11	42	36	36	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	0	—	0	0	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hummer	—	—	2	3	3	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	0	0	3	2	2	—	—	—	—	—	—
Reke	32	4	1 945	2 083	326	—	—	—	1 757	—	—
Annet og uspesifisert	3	3	237	225	225	—	—	—	—	—	—
I alt pr. 11/7	222	132	5 540	4 879	1 812	627	683	—	1 757	—	—
<i>S/L Hordafisk</i>											
Torsk	6	25	216	199	119	26	30	24	—	—	—
Skrei	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hyse	2	9	108	78	56	16	—	5	—	—	—
Sei	197	840	4 561	2 369	281	1 305	488	295	—	—	—
Brosme	50	32	143	126	23	—	73	30	—	—	—
Lange	47	190	359	278	—	—	273	5	—	—	—
Blålange	0	2	15	103	6	—	96	0	—	—	—
Lyr	5	2	71	82	72	—	2	8	—	—	—
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	2	20	5	27	27	—	—	—	—	—	—
Kveite	0	3	3	4	4	—	—	—	—	—	—
Blåkveite	—	—	—	0	0	—	—	—	—	—	—
Rødspette	—	—	2	1	1	—	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	0	—	1	0	0	—	—	—	—	—	—
Steinbit	0	2	3	4	4	—	—	—	—	—	—
Uer	0	—	2	5	—	3	1	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	2	—	11	9	9	—	—	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	7	100	322	162	162	—	—	—	—	—	—
Skate/rokke	1	—	24	4	4	—	—	—	—	—	—
Ål	—	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	30	6	30	30	—	—	—	—	—	—
Hummer	2	—	2	2	2	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	0	0	0	—	—	—	—	—	—
Reke	0	5	10	22	22	0	—	—	—	—	—
Annet og uspesifisert	5	10	25	48	34	14	—	—	—	—	—
I alt pr. 11/7	328	1 270	5 897	3 553	857	1 364	964	386	—	—	—

Fiskesort	Uke 1	Uke 2	I alt		Kvanta 1982 brukt til						
	5-11/7	12-18/7	pr. 19/7 1981	pr. 18/7 1982	Fersk	Frysing	Salting	Henging	Herme- tikk	Dyre- og fiskefor	Mel og olje
	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn
<i>Sogn og Fjordane-Fiskesalslag</i>											
Torsk	30	—	2 427	1 103	307	25	606	165	—	—	—
Skrei	—	—	—	250	50	—	150	50	—	—	—
Hyse	4	—	207	216	167	27	—	22	—	—	—
Sei	40	—	11 239	7 332	341	3 155	2 070	1 767	—	—	—
Brosme	75	—	1 055	1 070	—	—	1 030	40	—	—	—
Lange	550	—	2 942	3 316	1 476	—	1 750	90	—	—	—
Blålange	—	—	334	215	—	—	215	—	—	—	—
Lyr	10	—	92	81	81	—	—	—	—	—	—
Hvitting	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lysing	—	—	2	1	—	1	—	—	—	—	—
Kveite	—	—	5	1	0	1	—	—	—	—	—
Blåkveite	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rødspette	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Div. flyndrefisk	—	—	0	—	—	—	—	—	—	—	—
Steinbit	—	—	1	1	1	—	—	—	—	—	—
Uer	—	—	6	11	5	4	2	—	—	—	—
Rognkjeks	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Breiflabb	1	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—
Makrellstørje	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Brugde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Pigghå	4	—	146	112	112	—	—	—	—	—	—
Skate/rokke	2	—	88	40	—	40	—	—	—	—	—
Ål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akkar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hummer	—	—	0	1	1	—	—	—	—	—	—
Sjøkreps	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Reke	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Annet og uspesifisert	3	—	121	134	—	133	—	—	—	1	—
I alt pr. 11/7	719	—	18 666	13 881	2 538	3 386	5 823	2 134	—	1	—

Fiskets Gang

PUBLISHED BY
THE DIRECTOR-GENERAL OF FISHERIES

P. O. Box 185/186,
N - 5001 BERGEN, NORWAY

The annual subscription rate for the 26 issues is Nkr. 100.— for the Scandinavian countries. Outside Scandinavia the rate is Nkr. 125.—.

Air Mail against charge of extra air postage.

Fiskets Gang is the only official Norwegian journal for the fishing industry. Fiskets Gang is published fortnightly, and has subscribers all over the world.

In Fiskets Gang you will find reports on the Norwegian fisheries with detailed statistics. The statistical part also comprise information on the Norwegian exports of fishery products.

You will be kept well informed of new Norwegian legislation regarding the fishing industry, and of other announcements of interests. Progress reports from the Research Institutes are published frequently. You will also be able to study the results of investigations into costs and earnings in the industry. Articles of special interest are published in every issue of the journal.

Translated «cuttings» from fishery publications from all over the world are presented under a special heading. News from other sources is also given under this heading.

The text is in Norwegian. Key words in English to aid understanding of the text of table headings and columns are given at regular intervals.

To FISKETS GANG, Directorate of Fisheries. P.O. Box 185/186, N-5001 Bergen, Norway.

Please add my/our name and address
to your subscription list.

Please forward advertisement rates and
necessary information on technical details.

Name:

Address:

Fisket etter sild, brisling, makrell og industrifisk pr. 18/7 1982

	I uken		I alt		Kvanta 1982 brukt til						
	11-18/7	Pr. 19/7	Pr. 18/7	Fersk		Frysing		Salting	Herme tikk	Dyre- og fiskefor	Mel og olje
	1982	1981	1982	Eksport	Innenl.	Konsum	Agn				
<i>Feitsildfiskernes salgslag</i>	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn
(Nord for Stad)											
Feit- og småsild	—	160	1 892	—	1 839	14	—	35	—	5	—
Nordsjøisild	—	4	78	—	—	—	—	78	—	—	—
Kystbrisling	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Havbrisling	—	372	317	—	—	—	—	—	—	143	175
Makrell	23	965	2 109	—	231	1 767	0	—	—	—	110
Vinterlodde	—	726 528	549 334	—	—	435	—	—	—	—	548 899
Sommerlodde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Øyepål	—	1 781	980	—	—	—	—	—	—	390	590
Tobis	—	481	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kolmule	—	31 716	44 299	—	6 578	—	—	—	—	566	37 155
Hestmakrell	—	4	586	—	586	—	—	—	—	—	—
Polartorsk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt	23	762 010	599 595	—	9 234	2 216	0	112	—	1 103	586 929
<i>Noregs Sildesalgslag</i>											
(Sør for Stad)											
Vintersild	—	744	500	—	436	—	—	30	—	34	—
Feit- og småsild	—	89	13	—	13	—	—	—	—	—	—
Nordsjøisild	1 192	1 459	7 193	1 666	—	5 341	—	—	—	76	110
Kystbrisling	—	73	179	—	—	—	—	12	85	82	—
Havbrisling	—	—	16 287	—	—	—	—	—	682	318	15 287
Vinterlodde	—	66 366	1 951	—	—	—	—	—	—	953	998
Sommerlodde	—	—	1 051	—	—	—	—	—	—	291	760
Øyepål	5 118	43 002	73 895	—	—	—	—	—	—	2 288	71 607
Tobis	—	45 438	48 197	—	—	—	—	—	—	113	48 085
Kolmule	—	117 676	117 417	—	—	—	—	—	—	418	116 999
I alt	6 311	274 848	266 682	1 666	448	5 341	—	42	767	4 573	253 844
<i>Norges Makrellag S/L</i>											
(Sør for Stad)											
Makrell	540	5 213	10 050	742	1 136	7 605	207	—	—	129	230
Hestmakrell	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt	540	5 213	10 050	742	1 136	7 605	207	—	—	129	230
<i>Samlede kvanta:</i>											
Vintersild	—	744	500	—	436	—	—	30	—	34	—
Feit- og småsild	—	249	1 905	—	1 851	14	—	35	—	5	—
Nordsjøisild	1 192	1 463	7 271	1 666	—	5 341	—	78	—	76	110
Kystbrisling	—	73	179	—	—	—	—	12	85	82	—
Havbrisling	—	372	16 604	—	—	—	—	—	682	461	15 461
Makrell	562	6 178	12 159	742	1 368	9 372	208	—	—	129	340
Vinterlodde	—	792 894	551 285	—	—	435	—	—	—	953	549 897
Sommerlodde	—	—	1 051	—	—	—	—	—	—	291	760
Øyepål	5 118	44 783	74 874	—	—	—	—	—	—	2 678	72 197
Tobis	—	45 919	48 197	—	—	—	—	—	—	113	48 085
Kolmule	—	149 392	161 717	—	6 578	—	—	—	—	984	154 154
Hestmakrell	—	4	586	—	586	—	—	—	—	—	—
Polartorsk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt	6 873	1 042 071	876 327	2 408	10 818	15 162	208	154	767	5 806	841 004

Av fjordsild ble det i ukene brakt i land 0 tonn, og pr. 18/7 1982 0 tonn.

<i>Omregningsfaktorer kg</i>		<i>Conversion factors kg</i>		<i>Omregningsfaktorer kg</i>		<i>Conversion factors kg</i>
1 hl fersk sild	93	1 hectolitre fresh herring	93	1 hl fersk tobis	100	1 hectolitre fresh sandeel
1 hl fersk lodde	97	1 hectolitre fresh capelin	97	1 hl fersk kolmule	92	1 hectolitre blue whiting
		1 hectolitre fresh polar		1 hl havbrisling		
1 hl fersk polartorsk	97	cod	97	(oppmaling)	95	1 hectolitre sprat for meal
		1 hectolitre fresh		1 skjeppes brisling		1 skjeppes sprat for
1 hl fersk øyepål	100	Norway pout	100	(konsum)	17	human consumption

Fisket etter sild, brisling, makrell og industrifisk pr. 25/7 1982

	I uken			I alt		Kvanta 1982 brukt til						
	18-25/7	Pr. 26/7	Pr. 25/7	Fersk		Frysing		Salting	Herme tikk	Dyre- og fiskefôr	Mel og olje	
	1982	1981	1982	Eksport	Innenl.	Konsum	Agn					
	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	Tonn	
Feitsildfiskernes salgslag												
<i>(Nord for Stad)</i>												
Feit- og småsild	1	160	1 893	—	1 839	14	—	35	—	5	—	
Nordsjøisild	—	4	78	—	—	—	—	78	—	—	—	
Kystbrisling	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Havbrisling	—	372	317	—	—	—	—	—	—	143	175	
Makrell	75	974	2 184	—	241	1 832	0	—	—	—	110	
Vinterlodde	—	726 528	549 334	—	—	435	—	—	—	—	548 899	
Sommerlodde	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Øyepål	—	1 785	980	—	—	—	—	—	—	390	590	
Tobis	—	481	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Kolmule	—	31 716	44 299	—	6 578	—	—	—	—	566	37 155	
Hestmakrell	—	4	586	—	586	—	—	—	—	—	—	
Polartorsk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
I alt	76	762 023	599 671	—	9 244	2 282	0	112	—	1 103	586 929	
Noregs Sildesalgslag												
<i>(Sør for Stadt)</i>												
Vintersild	—	744	500	—	436	—	—	30	—	34	—	
Feit- og småsild	—	89	13	—	13	—	—	—	—	—	—	
Nordsjøisild	925	1 737	8 118	1 909	—	6 023	—	—	—	76	110	
Kystbrisling	—	73	179	—	—	—	—	—	—	82	—	
Havbrisling	—	—	16 287	—	—	—	—	12	85	318	15 287	
Vinterlodde	—	66 366	1 951	—	—	—	—	—	682	953	998	
Sommerlodde	—	—	1 051	—	—	—	—	—	—	291	760	
Øyepål	4 561	43 862	78 456	—	—	—	—	—	—	2 294	76 162	
Tobis	—	47 419	48 197	—	—	—	—	—	—	113	48 085	
Kolmule	—	117 676	117 417	—	—	—	—	—	—	418	116 999	
I alt	5 486	277 967	272 169	1 909	448	6 023	—	42	767	4 580	258 399	
Norges Makrellag S/L												
<i>(Sør for Stad)</i>												
Makrell	607	5 874	10 657	825	1 187	8 036	213	—	—	165	230	
Hestmakrell	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
I alt	607	5 874	10 657	825	1 187	8 036	213	—	—	165	230	
Samlede kvanta:												
Vintersild	—	744	500	—	436	—	—	30	—	34	—	
Feit- og småsild	1	249	1 905	—	1 852	14	—	35	—	5	—	
Nordsjøisild	925	1 741	8 196	1 909	—	6 023	—	78	—	76	110	
Kystbrisling	—	73	179	—	—	—	—	—	—	82	—	
Havbrisling	—	372	16 604	—	—	—	—	12	85	461	15 461	
Makrell	682	6 848	12 841	825	1 428	9 869	213	—	682	165	340	
Vinterlodde	—	792 894	551 285	—	—	435	—	—	—	953	549 897	
Sommerlodde	—	—	1 051	—	—	—	—	—	—	291	760	
Øyepål	4 561	45 647	79 436	—	—	—	—	—	—	2 684	76 752	
Tobis	—	47 900	48 197	—	—	—	—	—	—	113	48 085	
Kolmule	—	149 392	161 717	—	6 578	—	—	—	—	984	154 154	
Hestmakrell	—	4	586	—	586	—	—	—	—	—	—	
Polartorsk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
I alt	6 169	1045864	882 496	2 735	10 879	16 341	213	154	767	5 848	845 559	

Av fjordsild ble det i ukene brakt i land 0 tonn, og pr. 18/7 1982 0 tonn.

Omregningsfaktorer kg	Conversion factors kg	Omregningsfaktorer kg	Conversion factors kg
1 hl fersk sild 93	1 hectolitre fresh herring .. 93	1 hl fersk tobis 100	1 hectolitre fresh sandeel 100
1 hl fersk lodde 97	1 hectolitre fresh capelin .. 97	1 hl fersk kolmule 92	1 hectolitre blue whiting 92
	1 hectolitre fresh polar	1 hl havbrisling	
1 hl fersk polartorsk 97	cod 97	(oppmaling) 95	1 hectolitre sprat for meal 95
	1 hectolitre fresh	1 skjeppes brisling	1 skjeppes sprat for
1 hl fersk øyepål 100	Norway pout 100	(konsum) 17	human consumption ... 17

Prioritert blad
Returadresse: Fiskets Gang
Fiskeridirektoratet
Postboks 185, 5001 Bergen

En trygg forankring i Kyst-Norge

JOSTEIN RØTTINGEN

HAVF.

A/S Fiskernes Bank
KYSTENS BANK